

AKCIJSKI NAČRT ZA OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE ZA OBDOBJE 2010-2020 (AN OVE) SLOVENIJA

Ljubljana, julij 2010

Vsebina

UVOD	.....	1
1	NACIONALNA POLITIKA OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE.....	3
2	PRIČAKOVANA RABA KONČNE ENERGIJE V OBDOBJU 2010-2020	6
3	CILJI IN USMERITVE	9
3.1	Nacionalni cilji	9
3.2	Sektorski cilji in usmeritve	9
4	UKREPI ZA DOSEGANJE CILJEV	13
4.1	Politike in ukrepi za spodbujanje obnovljivih virov energije	13
4.2	Posebni ukrepi za izpolnitev zahtev Direktive 2009/28/ES	40
4.2.1	Upravni postopki in prostorsko načrtovanje	40
4.2.2	Tehnične specifikacije	58
4.2.3	Stavbe	58
4.2.4	Obveščanje in ozaveščanje	61
4.2.5	Certificiranje inštalaterjev	63
4.2.6	Razvoj elektroenergetske infrastrukture	65
4.2.7	Delovanje elektroenergetskega sistema	69
4.2.8	Vključitev bioplina v omrežje zemeljskega plina	71
4.2.9	Razvoj infrastrukture za daljinsko ogrevanje in hlajenje	71
4.2.10	Biogoriva in druga tekoča goriva – trajnostna merila in preverjanje skladnosti	73
4.3	Programi za spodbujanje električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije	75
4.4	Programi za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije za ogrevanje in hlajenje	82
4.4.1	Program spodbujanja uporabe sončnih kolektorjev v gospodinjstvih	83
4.4.2	Program spodbujanja kotlov na lesno biomaso v gospodinjstvih	85
4.4.3	Program sofinanciranja izgradnje sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso in geotermalno energijo	86
4.4.4	Program sofinanciranja vgradnje kotlovskih naprav na lesno biomaso	89
4.4.5	Program sofinanciranja ozaveševalnih, promocijskih in izobraževalnih projektov	91
4.4.6	Program Energetsko svetovanje – EnSvet	93
4.5	Programi podpore za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije v prometu	96
4.5.1	Zakon o trošarinah – oprostitvev za biogoriva	97
4.5.2	Zakon o davku na motorna vozila – glede na izpuste CO ₂	99
4.5.3	Operativni program Razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013	101
4.6	Posebni ukrepi za spodbujanje uporabe energije iz biomase	105
4.6.1	Oskrba z biomaso: domača in uvožena biomasa	105
4.6.2	Ukrepi za povečanje razpoložljive biomase	112
4.7	Načrtovana uporaba statističnih prenosov med državami članicami in sodelovanje v skupnih projektih z drugimi državami članicami in tretjimi državami	114
4.7.1	Postopkovni vidiki	114
4.7.2	Ocenjeni presežek pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov	115
4.7.3	Možnosti za skupne projekte	116
4.7.4	Povpraševanje po energiji iz obnovljivih virov iz tuje proizvodnje	116
5	OCENE UČINKOV	117
5.1	Pričakovani skupni prispevek vseh tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije	117
5.2	Prispevek ukrepov učinkovite rabe energije k doseganju zavezujočih ciljev za leto 2020 in usmeritve glede deležev energije iz obnovljivih virov pri električni energiji, ogrevanju in hlajenju ter prometu	122
5.3	Presoja vplivov	122
5.4	Priprava nacionalnega akcijskega načrta za obnovljive vire energije in spremljanje njegovega izvajanja	125

PRILOGE	127
Določanje cen zagotovljenega odkupa električne energije.....	128
Določanje višine obratovalnih podpor za električno energijo	131

SEZNAMI

1.1 Seznam oznak

AN URE	Akcijski načrt za energetske učinkovitost
AN OVE	Akcijski načrt za obnovljive vire energije
AN ZeJN	Akcijski načrt za zeleno javno naročanje
APEGG	anketa o porabi energije in goriv v gospodinjstvih
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
B100	čisti biodizel brez primešanega naftnega dizla
DO	daljinsko ogrevanje
DOLB	daljinsko ogrevanje na lesno biomaso
E85	mešanica iz 85% bioetanola in 15% neosvinčenega bencina
ES	Evropski svet
EEA	Evropska agencija za okolje (European Environment Agency)
ELKO	ekstra lahko kurilno olje
EnSvet	energetsko svetovanje občanom
EREC	Evropski svet za obnovljive vire energije (European Renewable Energy Council)
ESCO	podjetje, ki ponuja celovite usluge v energetiki (Energy Services Company)
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
EZ	Energetski zakon
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IEA	Mednarodna agencija za energijo (International Energy Agency)
IPCC	Medvladni forum o podnebnih spremembah (Intergovernmental Panel on Climate Change)
KNLB	kočlovski naprava na lesno biomaso
LBM	lesna biomasa
LEA	lokalna energetska agencija
LEK	lokalni energetski koncept
MESAP	Okolje za modularno analizo in načrtovanje energetskih sistemov (Modular Energy System Analysis and Planning environment)
MG	Ministrstvo za gospodarstvo
mHE	mala hidroelektrarna
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NEP	Nacionalni energetski program
NSO	neprofitna stanovanjska organizacija
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OP ROPI	Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013
OP TGP	Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012
OVE	obnovljivi viri energije
PRP	Program razvoja podeželja
PURES	Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah
RECS	Sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov (Renewable Energy Certificate System)
REES-SLO	Referenčni energetsko ekološki model
ReNEP	Resolucija o Nacionalnem energetskem programu
RTP	razdelilna transformatorska postaja
SODO	Sistemiški operater distribucijskega omrežja
SONDO	Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje električne energije
SOPO	Sistemiški operater prenosnega omrežja
SPTE	soproizvodnja toplote in električne energije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SVPS	Služba Vlade Republike Slovenije za podnebne spremembe
SVREZ	Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve
SVLR	Služba Vlade Republike Slovenije za
TGP	toplogredni plin
UNECE	Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (United Nations Economic Commission for Europe)
UNFCCC	Okvirna konvencija združenih narodov o spremembi podnebja (United Nations Framework Convention on Climate Change)
UNP	utekočinjen naftni plin
URE	učinkovita raba energije

1.2 Seznam tabel

Tabela 1	Pričakovana raba bruto končne rabe energije v Sloveniji za ogrevanje in hlajenje, električno energijo in promet v obdobju 2010–2020 ob upoštevanju učinkov ukrepov URE	8
Tabela 2	Delež OVE v rabi bruto končne energije leta 2005 in ciljni delež OVE leta 2020	9
Tabela 3	Ciljni deleži OVE za leto 2020, ocenjeni deleži OVE ter najnižji zahtevani deleži OVE za obdobje 2010-2020 za ogrevanje in hlajenje, električno energijo in promet.....	11
Tabela 4a	Raba bruto končne energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje, električno energijo in promet v obdobju 2010-2020.....	12
Tabela 4b	Pregled rabe končne energije iz obnovljivih virov v prometu v obdobju 2010-2020	12
Tabela 5a	Pregled obstoječih politik in ukrepov	14
Tabela 5b	Pregled dodatnih politik in ukrepov.....	22
Tabela 6	Ocenjeni deleži obnovljivih virov energije v stavbah	60
Tabela 7	Oskrba z biomaso za leto 2006.....	106
Tabela 7a	Oskrba z domačo biomaso za leti 2015 in 2020.....	111
Tabela 8	Raba kmetijskih zemljišč za gojenje rastlin, namenjenih proizvodnji energije, v letu 2006.....	111
Tabela 9	Ocenjeni presežek in/ali primanjkljaj pri proizvodnji obnovljivih virov energije	116
Tabela 10a	Tehnologije OVE za električno energijo - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2010–2014.....	118
Tabela 10b	Tehnologije OVE za električno energijo - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2015–2020.....	119
Tabela 11	Tehnologije OVE za ogrevanje in hlajenje - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2010–2020.....	120
Tabela 12	Tehnologije OVE v prometu - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2010–2020	121
Tabela 13	Ocenjeni stroški in koristi ukrepov podpor obnovljivim virom energije	1214

Uvod

DIREKTIVA 2009/28/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (v nadaljevanju: Direktiva 2009/28/ES) določa, da mora vsaka država članica sprejeti nacionalni akcijski načrt za obnovljive vire energije (v nadaljevanju: AN OVE) za obdobje 2010 – 2020. V teh načrtih je treba določiti nacionalne cilje držav članic za deleže obnovljivih virov energije (v nadaljevanju: OVE) v rabi bruto končne energije za ogrevanje in hlajenje, pri rabi električne energije ter v prometu v letu 2020.

Z Direktivo 2009/28/ES sta potrjena dva cilja na področju OVE, in sicer obvezni 20 % delež OVE v skupni rabi bruto končne energije Evropske skupnosti in obvezni 10 % delež OVE v prometu, ki ju morata doseči vse države članice do leta 2020. Za Slovenijo je določeno, da mora do leta 2020 doseči najmanj 25 % delež OVE v rabi bruto končne energije. Nasprotno merilom ustrezne porazdelitve in upoštevanja različnih izhodišč in potencialov držav članic Evropske unije, pa Direktiva 2009/28/ES določa, da se najmanj 10-odstotni cilj za OVE v prometu določi na enaki ravni za vsako državo članico.

Cilj AN OVE je oceniti in določiti potrebne kvantitativne vrednosti rabe energije iz OVE po posameznih sektorjih (ogrevanje in hlajenje, električna energija, promet) in predlagati ukrepe, s katerimi bo omogočena raba želene količine energije iz OVE v prihodnjih letih. V AN OVE je treba upoštevati učinke ukrepov politik učinkovite rabe energije (v nadaljevanju: URE) na rabo končne energije ter ukrepe, ki jih je treba sprejeti za doseg ciljnih deležev OVE in izpolnitev zahtev iz členov 13 do 19 Direktive 2009/28/ES, upoštevaje sodelovanje lokalnih in nacionalnih organov, predvidene statistične prenose energije iz obnovljivih virov med državami članicami ali skupne projekte OVE v drugih državah članicah ali tretjih državah, nacionalne politike za razvoj obstoječih in mobilizacijo novih virov biomase.

Da bi Slovenija dosegla te cilje, lahko uporabi naslednja ukrepa:

- (a) programe podpore,
- (b) sodelovanje z državami članicami in tretjimi državami.

V Direktivi 2009/28/ES so določeni tudi povprečni okvirni deleži OVE za dvoletna obdobja (2011-2012, 2013-2014, ...). Če Slovenija ne bo dosegla povprečne okvirne deleže OVE v posameznem dvoletnem obdobju, bo morala Komisiji Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Komisija) do 30. junija naslednjega leta predložiti spremenjen AN OVE, v katerem bo določila ustrezne in sorazmerne ukrepe, da se v razumnem roku doseže okvirne deleže OVE v rabi bruto končne energije. Komisija bo ocenila AN OVE ali spremenjeni AN OVE in se lahko odzove s priporočilom.

V skladu z Direktivo 2009/28/ES je Komisija sprejela Odločbo Komisije št. C(2009) 5174 o sprejemu predloge za nacionalne akcijske načrte za obnovljive vire energije, ki vključuje minimalne zahteve Direktive 2009/28/ES in je naslovljena na države članice. V skladu s členom 4 Direktive 2009/28/ES je uporaba te predloge obvezna.

AN OVE tako obsega:

1. nacionalno politiko obnovljivih virov energije,
2. pričakovano rabo bruto končne energije v obdobju 2010 – 2020,

3. cilje in usmeritve glede obnovljivih virov energije,
4. ukrepe za doseganje zavezujočih ciljnih deležev obnovljivih virov energije,
5. ocene prispevka posamezne tehnologije k doseganju ciljnih deležev obnovljivih virov energije in ocene stroškov izvedbe ukrepov, vplivov na okolje ter na ustvarjanje delovnih mest.

Z Nacionalnim energetskega programom so določeni dolgoročni razvojni cilji in usmeritve energetskega sistema in oskrbe z energijo v Republiki Sloveniji. V njem so definirani cilji energetske politike in strateški ukrepi, ki jih bo Vlada Republike Slovenije izvajala za doseganje ciljev. Strateški cilji in ukrepi na področju OVE iz veljavnega nacionalnega energetskega programa so povzeti v prvem poglavju tega akcijskega načrta. AN OVE je izvedbeni akt, ki definira sektorske cilje in ukrepe za doseganje nacionalnega cilja deleža rabe bruto končne energije iz obnovljivih virov energije v letu 2020.

AN OVE upošteva, da bo za doseganje 25-odstotnega deleža OVE v rabi bruto končne energije pripravljena in izvedena vrsta ukrepov na področju učinkovite rabe energije in z rabo energije povezanih politik, ko bodo ključne za obvladovanje rasti porabe energije v prihodnje. Ukrepi učinkovite rabe energije se že izvajajo v okviru zastavljenih operativnih programov (Akcijski načrt za učinkovito rabo energije v obdobju od 2008 do 2016 in s tem povezanih ukrepov, AN OVE) in se bodo morali nadaljevati v povečanem obsegu tudi po letu 2016. Bistvenega pomena bo tudi obvladovanje rasti porabe energije v prometu s pripravo in izvedbo ukrepov trajnostne prometne politike v EU in v Sloveniji. Promet bo z 38-odstotnim deležem v bruto končni rabi energije in le 10-odstotnim ciljem deleža OVE v sektorju povzročil, da vsako povečanje rabe energije v prometu zahtevalo ukrepe v sektorjih toplote ali električne energije v 1,5-krat večjem obsegu. Ukrepi usmerjeni v rabo OVE v prometu so predmet tega dokumenta, ukrepi usmerjeni v povečanje učinkovitosti vozil, varčno vožnjo, uvajanje električnih vozil in vozil na vodik ter polnilne infrastrukture so predmet AN URE oz NEP v pripravi. Cilj AN OVE bo izpolnjen v kolikor se ne bo drastično povečal obseg tranzitnega prometa ter se bodo sočasno v zadostnem obsegu pripravljene in izvedene ukrepi prometne politike usmerjeni v večjo uporabo javnega transporta ter zmanjšanje potreb po mobilnosti v državi.

Pri izdelavi novega Nacionalnega energetskega programa (v nadaljnjem besedilu: NEP), ki določa dolgoročne energetske cilje Republike Slovenije, bodo upoštevani ukrepi opredeljeni v AN OVE. Pri izdelavi AN OVE so upoštevane prednosti zgodnjega privzemanja novih tehnologij in sicer zlasti na področju razpršene proizvodnje električne energije in učinkovite rabe energije v industriji, široki rabi in prometu.

1 Nacionalna politika obnovljivih virov energije

Slovenija mora na področju razvoja obnovljivih virov energije doseči ambiciozne cilje, ki bodo prispevali tako k povečanju zanesljivosti oskrbe z energijo, zmanjšanju učinkov na okolje, gospodarski rasti in razvoju delovnih mest ter zaposlenosti.

V letu 2005 je bil delež OVE v končni skupni rabi energije v Republiki Sloveniji 16,2 odstoten. Slovenija mora doseči vsaj 25-odstotni delež v bilanci končne energije do leta 2020. Najpomembnejši obnovljiv vir energije v državi je lesna biomasa, sledi vodna energija, v zadnjih letih je razvoj najbolj dinamičen pri izkoriščanju sončne energije in bioplina. K povečani porabi obnovljivih virov energije bodo prispevali potenciali navedenih virov energije ter dodatno potenciali energije vetra in geotermalne energije.

Spodbujanje obnovljivih virov energije in zagotavljanje prednosti učinkoviti rabi in obnovljivim virom energije je v Energetskem zakonu (v nadaljevanju: EZ) opredeljeno med cilji energetske politike. Leta 2004 uveljavljeni programski dokument energetske politike Republike Slovenije - Resolucija o Nacionalnem energetskem programu (v nadaljevanju: ReNEP) opredeljuje mehanizme za spodbujanje obnovljivih virov energije in sektorske cilje za obnovljive vire energije do leta 2010. Nov Nacionalni energetski program, ki je v zaključni fazi priprave in bo veljavni ReNEP zamenjal predvidoma do konca leta 2010, bo opredelil cilje energetske politike do leta 2030 in mehanizme za implementacijo ciljev, vključno s cilji, ki si jih je Slovenija zastavila v podnebno energetskem svežnju EU do leta 2020 in z drugimi mednarodnimi obveznostmi.

Pri izvajanju ukrepov se upoštevajo okoljski cilji na področju voda, biotske raznovrstnosti, okolja in kulturne dediščine, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju namenske rabe prostora z državnimi in občinskimi prostorskimi akti.

Cilji slovenske energetske politike za obnovljive vire energije so:

- zagotoviti 25 % delež obnovljivih virov energije v končni rabi energije in 10 % obnovljivih virov energije v prometu do leta 2020, kar po trenutnih predvidevanjih pomeni podvojitev proizvodnje energije iz obnovljivih virov energije glede na izhodiščno leto 2005,
- ustaviti rast porabe končne energije,
- uveljaviti učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije kot prioritete gospodarskega razvoja,
- dolgoročno povečevati delež obnovljivih virov energije v končni rabi energije do leta 2030 in nadalje.

Vlada Republike Slovenije bo za dosego ciljev obnovljivih virov energije zagotovila ustrezno podporo okolje za:

- energetsko sanacijo obstoječih stavb predvsem v javnem sektorju ter gradnjo aktivnih stavb, ki predstavljajo tehnološko najbolj napredne objekte,
- nadomeščanje kurilnega olja za ogrevanje z lesno biomaso in drugimi obnovljivimi viri energije,
- sisteme daljinskega ogrevanja na obnovljive vire energije in soproizvodnjo toplote in električne energije,

- nadomeščanje električne energije za pripravo sanitarne tople vode s sončno energijo in drugimi obnovljivimi viri energije,
- proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije,
- povečanje deleža železniškega in javnega prometa,
- uvajanje biogoriv in ostalih obnovljivih virov energije v prometu in kmetijstvu ter uvajanje električnih vozil,
- razvoj distribucijskih omrežij za vključevanje razpršene proizvodnje električne energije vključno z razvojem aktivnih/pametnih omrežij,
- razvoj industrijske proizvodnje tehnologij učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.

Ključne usmeritve so:

- razvoj trgov trajnostno pridelanih goriv (lesna biomasa, bioplin, idr), visokoučinkovitih tehnologij, kakovostnih storitev in zagotavljanje finančnih spodbud za ta razvoj;
- uveljaviti obnovljive vire energije in učinkovito rabo energije (zelene energetske tehnologije) kot prioriteto strategije razvoja v Republiki Sloveniji ter vzpostaviti tesno povezavo med razvojem obnovljivih virov energije in gospodarskim razvojem;
- zagotavljanje vodilne vloge javnega sektorja pri uvajanju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije;
- okrepitev izobraževanja in usposabljanja na področju ravnanja z energijo;
- zagotoviti večjo učinkovitost javne uprave na področjih, ki vplivajo na izkoriščanje obnovljivih virov energije;
- dosledna izvedba načrtovanih ukrepov s področja obnovljivih virov energije v sprejetih programskih dokumentih.

Ključni elementi podpornega okolja do leta 2020 so:

- ekonomske spodbude (nadaljevanje uveljavljene sheme podpor za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in soproizvodnjo toplote in električne energije z visokim izkoristkom, priprava sorodne sheme za toploto), neposredne finančne spodbude in ustrezna davčna politika;
- predpisi za načine ogrevanja in hlajenja, (uvedbo obveznega deleža obnovljivih virov energije v sistemih daljinskega ogrevanja, nadgradnja predpisov za uporabe obnovljivih virov energije v stavbah);
- izboljšanje načrtovanja: pospešena priprava strokovnih podlag za prostorsko umeščanje obnovljivih virov energije na državnem ter lokalnem nivoju; preveritev možnosti za izboljšanje administrativnih postopkov za izvedbo investicij ter preverjanje učinkovitosti postopkov z demonstracijskimi projekti;
- sistem upravljanja kakovosti pri načrtovanju in izvedbi projektov ter kakovosti biogoriv;
- spodbude za razvoj finančnih trgov in ponudbe ustreznih finančnih mehanizmov;
- podpore za vzpostavljanje trga z lesno biomaso;
- ukrepi na področju izobraževanja in usposabljanja, raziskav in razvoja ter spodbujanja razvoja industrijske proizvodnje za obnovljive vire;
- sistematično promocijo dobrih praks učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije ter zagotavljanje kvalitetnih informacij za vrednotenje pri vseh odločitvah povezanih z rabo OVE.

Vrsta ukrepov spodbujanja obnovljivih virov energije se že izvaja v okviru sprejetih programskih dokumentov, zlasti v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013 (v nadaljevanju: OP ROPI), Operativnega programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 (v nadaljevanju: OP TGP) in Akcijskega načrta za zeleno javno naročanje (v nadaljevanju: AN ZeJN).

Za izpolnjevanje zastavljenega cilja 25 % deleža obnovljivih virov energije v rabi bruto končne energije je predpogoj tudi obvladovanje rasti rabe energije, ki jo poleg nacionalne energetske politike usmerjajo nacionalna politika na področju prometa, evropska politika na področju prometa (vpliv na tranzitni promet) ter nacionalna razvojna politika.

2 Pričakovana raba končne energije v obdobju 2010-2020

V okviru projekta Nacionalni energetske program so bile pripravljene projekcije rabe in oskrbe z energijo ob upoštevanju različnih scenarijev. Razvojni scenariji energetike temeljijo na naslednjih izhodiščih:

- razvojnih izzivih, s katerimi se slovenska energetika sooča, vključno z analizo zunanjih okoliščin: mednarodnih cen energije (nafta, električna energija, trdna goriva, zemeljski plin), cene emisijskih kuponov, zanesljivosti dobav, gospodarskega razvoja v Sloveniji (dodana vrednost in fizični proizvod, razvoj energetske intenzivnih panog), globalnega tehnološkega razvoja ter prometne politike;
- alternativnih strateških usmeritvah energetike, vpetih v širšo razvojno politiko, mednarodnih obveznostih Slovenije, energetske politike v EU – sprejetih in v pripravi;
- stanju energetike, projektov v izvajanju in alternativah, na podlagi projektov v pripravi ter analizah možnosti za projekte na področjih rabe in oskrbe z energijo;
- analizi odziva akterjev v energetiki na zunanje dejavnike in ukrepe energetske politike v različnih scenarijih;
- kvantitativni oceni učinkov navedenih dejavnikov glede na zastavljene cilje.

Za NEP sta analizirani dve strategiji energetske politike spodbujanja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, referenčna in intenzivna. Referenčna strategija predpostavlja nadaljevanja sedanjih ukrepov in okrepitev njihovega izvajanja s ciljem izpolnjevanja zahtev EU, intenzivna strategija pa predpostavlja bolj aktivno politiko Slovenije na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije za pospešitev prehoda v nizkoogljično družbo, kar pomeni, da Slovenija v intenzivnem scenariju presega zahteve za katere se je obvezala v okviru EU. Analiza kaže na prednosti intenzivnega spodbujanja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, tako z energetskega kot tudi z okoljskega in ekonomskega stališča. Še večji doprinos k izboljšanju konkurenčnosti gospodarstva s spodbujanjem izvedbe ukrepov učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije bo dosežen, če bo področje spodbujanja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije uvrščeno med prednostna področja razvojne strategije države.

Dodana vrednost in fizični proizvod sta podana v obliki srednje vrednosti (največja verjetnost) ter možnega razpona, prometna politika pa je podana v obliki dveh scenarijev, in sicer trajnostne prometne politike ter netrajnostne prometne politike. Prometna politika Slovenije bo vplivala na obseg prometnega dela in izbiro načinov transporta, medtem ko bodo slovenska in evropske politike (prometna politika idr., nadaljnje širitve EU, evropski trg blaga, obdavčenje energentov) vplivale na obseg tranzita preko Slovenije in nakup pogonskih goriv v Sloveniji ter s tem povezano končno rabo energije. Ostali zunanji dejavniki so predstavljeni samo z enim scenarijem, projekcije mednarodnih cen temeljijo na mednarodnih analizah (IEA, World Energy Outlook 2009 idr.).

Strategiji izkoriščanja obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije vključujeta tudi lokalno proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in soproizvodnjo toplote in električne energije. Strategiji spodbujanja URE in obnovljivih virov energije sta bili izdelani na podlagi analize trenutnega stanja, tehničnega, ekonomskega in tržnega potenciala za izkoriščanje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v Sloveniji ter pričakovanega prodora

tehnologij v obdobju do leta 2030 glede na načrtovane spodbude za razvoj učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.

Za pripravo energetske strategije in s tem povezane bilance se uporablja metodologija celovitega načrtovanja energetike, ki enakovredno obravnava ukrepe na strani rabe energije in oskrbe z energijo. Metodologijo celovitega načrtovanja energetike kot referenčno za pripravo strateških dokumentov predpisuje tudi Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/07, 22/10), ki zahteva zagotavljanje prednosti učinkoviti rabi energije in izkoriščanju obnovljivih virov energije pred oskrbo iz neobnovljivih virov energije. Pri analizi strategij so upoštevani cilji zanesljivosti, konkurenčnosti in okoljski cilji, s poudarkom na preprečevanju podnebnih sprememb. Za pripravo projekcij rabe energije in oceno učinkov v podporo odločanju o energetskih in podnebnih strategijah v RS se uporablja sistem modelov, v katerem je osrednje orodje referenčni energetsko ekološki model imenovan REES-SLO, ki je izdelan v okolju MESAP, ki je tehnološko orientiran model. Model je kalibriran na statističnih podatkih in povezan z indikatorskim sistemom statističnih kazalcev in kazalcev razvitih za spremljanje politik v EU in v Sloveniji usklajeno z mednarodnimi obveznostmi poročanja. Omogoča primerjave po metodologijah SURS-a, EUROSTAT-a/OECD, EEA in UNFCCC ter skladno z Direktivo 2009/28/ES; Direktivo 2001/77/ES in Direktivo 2006/32/ES.

Za Nacionalni energetski program katerega sestavni del je AN OVE se izvaja celovita presoja vplivov na okolje v skladu z določbami Zakona o varstvu okolja, ki transponira direktivo 2001/42/ES o presoji planov in programov na okolje. Ugotovljeno je, da AN OVE lahko verjetno pomembno vpliva na varovana območja, naravne vrednote, biotsko raznovrstnost ter cilje dobrega stanja voda.

Pričakovana raba bruto končne energije v Sloveniji za ogrevanje in hlajenje, električno energijo in promet se bo do leta 2020, ob upoštevanju učinkov ukrepov za energetske učinkovitost, v referenčni strategiji zmanjšala za 3,2 % glede na raven iz leta 2008. Raba bruto končne energije brez rabe v prometu bo leta 2020 2,4 % nižja kot leta 2008. Raba končne energije v prometu bo 2020 za 4,9 % nižja kot 2008 ob upoštevanju izvajanja dosledne trajnostne prometne politike in zmernem povečanju tranzitnega prometa. Doseganje nižje rabe končne energije v prometu je za izpolnitev cilja ključno, saj promet z 10% deležem OVE v porabi goriv, ob večanju njegovega deleža v bruto končni porabi, Slovenijo močno oddaljuje od ciljnih 25 %. Raba končne energije v prometu se je v letih 2007 in 2008 povečala za 32 %. Med preostalimi sektorji se v obdobju 2008 do 2020 pričakuje največje zmanjšanje rabe energije v ostali rabi (storitvene dejavnosti in kmetijstvo), za 11 %, sledijo gospodinjstva z 9 %, medtem ko naj bi se v industriji raba povečala za 3,8 %. Pričakuje se tudi manjše povečanje lastne rabe energije v transformacijah zaradi proizvodnje električne energije v črpalnih elektrarnah. Leta 2020 bo delež prometa znašal 39 % končne rabe energije, delež industrije se bo povečal na 30 %, storitvenih dejavnost in gospodinjstev pa zmanjšal na 11 oz. 21 %.

Tabela 1 Pričakovana raba bruto končne rabe energije v Sloveniji za ogrevanje in hlajenje, električno energijo in promet v obdobju 2010–2020 ob upoštevanju učinkov ukrepov URE

[ktoe]	2005	2010		2011		2012		2013		2014	
	izhodiščno leto	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.
1. Ogrevanje in hlajenje ⁽¹⁾	2.291		1.996		2.008		2.019		2.031		2.043
2. Električna energija ⁽²⁾	1.272		1.196		1.216		1.235		1.254		1.274
3. Promet v skladu s členom 3(4)a ⁽³⁾	1.526		1.735		1.756		1.777		1.798		1.819
4. Raba bruto končne energije ⁽⁴⁾	5.090		4.927		4.979		5.031		5.083		5.135

[ktoe]	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.	referenčni scenarij	dodatna energ. učinkov.
1. Ogrevanje in hlajenje ⁽¹⁾		2.054		2.049		2.044		2.039		2.034		2.029
2. Električna energija ⁽²⁾		1.293		1.303		1.312		1.322		1.332		1.342
3. Promet v skladu s členom 3(4)a ⁽³⁾		1.839		1.862		1.885		1.907		1.930		1.953
4. Raba bruto končne energije ⁽⁴⁾		5.186		5.214		5.241		5.269		5.296		5.323

- (1) Končna raba energije vseh energetskega proizvodov, razen električne energije, za namene, ki ne vključujejo prometa, plus toplota za lastno porabo v elektrarnah in toplarnah ter toplotne izgube v omrežjih (točki „2. Lastna raba obrata“ in „11. Izgube pri prenosu in distribuciji“ Uredbe (ES) št. 1099/08 (str. 23-24)).
- (2) Raba bruto končne električne energije je bruto nacionalna proizvodnja električne energije, vključno s samoprodukcijo, plus uvoz minus izvoz.
- (3) Raba končne energije v prometu, kot je opredeljena v členu 3(4)(a) Direktive 2009/28/ES. Električna energija iz obnovljivih virov v cestnem prometu je pomnožena s faktorjem 2,5, kot je navedeno v členu 3(4)(c) Direktive 2009/28/ES.
- (4) Kakor je opredeljena v členu (2)(f) Direktive 2009/28/ES. To vključuje rabo končne energije plus izgube v omrežju ter lastno porabo toplote in električne energije v elektrarnah in toplarnah (opomba: raba električne energije za črpalne hidroelektrarne ali pretvorbo v električnih grelcih ali toplotnih črpalkah v toplarnah za daljinsko ogrevanje ni vključena).

3 Cilji in usmeritve

3.1 Nacionalni cilji

Slovenija si je postavila vrsto ciljev za povečevanje deleža OVE v rabi energije že leta 2004 v Resoluciji o nacionalnem energetskega programu (ReNEP). V okviru podnebno-energetskega paketa EU so dogovorjeni novi cilji za spodbujanje obnovljivih virov energije. Cilj Slovenije do leta 2020 je 25-odstotni delež OVE v končni rabi energije in najmanj 10-odstotni delež OVE v prometu.

Tabela 2 Delež OVE v rabi bruto končne energije leta 2005 in ciljni delež OVE leta 2020

A. Delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije za leto 2005	[%]	16,2
B. Cilj za energijo iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije za leto 2020	[%]	25,0
C. Pričakovana skupna prilagojena raba bruto končne energije za leto 2020	[ktoe]	5.323
D. Pričakovana količina energije iz obnovljivih virov, ki ustreza cilju za leto 2020	[ktoe]	1.331

3.2 Sektorski cilji in usmeritve

V skladu z Direktivo 2009/28/ES so ukrepi v AN OVE zasnovani na podlagi ciljev glede deleža energije iz obnovljivih virov v letu 2020 v naslednjih sektorjih:

- (a) ogrevanje in hlajenje,
- (b) električna energija,
- (c) promet.

Skupna vrednost vseh treh sektorskih ciljev, vključno z načrtovano uporabo prožnostnih mehanizmov, mora biti najmanj enaka pričakovani količini energije iz obnovljivih virov, katere delež je za Slovenijo v letu 2020 enak 25 %.

Poleg tega mora cilj za promet izpolnjevati zahteve iz četrtega odstavka 3. člena Direktive 2009/28/ES glede 10-odstotnega deleža obnovljivih virov energije v prometu s tem, da se izračun za izpolnjevanje tega cilja razlikuje od izračuna za prispevek prometa k splošnemu nacionalnemu cilju Slovenije.

Sektorski cilji deleža obnovljivih virov energije v bruto končni rabi energije in izhodišča za oblikovanje sektorskih ciljev:

- (a) **ogrevanje in hlajenje:** sektorski delež obnovljivih virov energije je znašal 19,47 % v referenčnem letu 2005 in 20,00 % v letu 2008. Na področju oskrbe toplote je dolgoročen trend izboljšanja deleža obnovljivih virov energije pozitiven. Med vsemi cilji iz ReNEP za obnovljive vire energije je le v tem sektorju Slovenija dosegla in celo

preseгла zastavljeni cilj v letu 2010 že leta 2007¹. V tem sektorju so potenciali za izboljšanje deleža obnovljivih virov energije največji in sicer za zmanjšanje rabe energije in za povečanje obnovljivih virov energije. Pričakujejo se drastične spremembe v razvoju stavb in zaostrovanje predpisov o energetskih lastnostih stavb, še večje prihranke pa bo možno doseči le z odstranjevanjem ovir za obnove stavb na vseh ravneh. Podobno velja za potenciala obnovljivih virov energije pri ogrevanju in hlajenju v sistemih daljinskega ogrevanja in v stavbah. Večina instrumentov je že zastavljenih. Sektorski cilj je zastavljen na ravni 30,8 %, z dodatnimi ukrepi na področju učinkovite rabe energije pa bi bilo možno cilj za ta sektor celo povečati.

- (b) **električna energija:** v referenčnem letu 2005 je bilo 28,48 % električne energije proizvedene iz OVE, leta 2008 pa 29,50 %. Izboljšanje je povezano s povečanjem proizvodnje električne energije iz vodne energije in lesne biomase ter zmanjšanje končne porabe električne energije. Sprva je kazalo, da bo Slovenija glede izpolnjevanja cilja iz Direktive 2001/77/ES neuspešna, saj se je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije povečevala prepočasi glede na zelo hitro rast porabe električne energije, kar je delno tudi posledica neizvajanja ukrepov učinkovite rabe energije. Občutno višja proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije v zadnjih letih, zlasti na račun ugodnejše hidrologije ter večjega izkoriščanja lesne biomase, ter gospodarska kriza, ki je vplivala na obrat v gibanjih porabe električne energije, sta vplivala na to, da ima Slovenija zopet dobre možnosti za izpolnitev cilja 2010. V tem sektorju bo zastavljen ciljni delež obnovljivih virov energije v končni rabi energije na ravni 39,3 % kar je izredno ambiciozno in bo terjalo tako povečanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije kot tudi obvladovanje rasti porabe električne energije.
- (c) **v prometu,** ki je leta 2008 sicer predstavljal 39 % rabe končne energije, je delež obnovljivih virov energije znašal v referenčnem letu 2005 še 0,27 % in leta 2008 le 1,22 %. Poleg nizke vrednosti v izhodišču in zelo hitre rasti porabe energije v prometu v zadnjih letih (18 % rast porabe v letu 2008) se cilj v letu 2020 zastavi na minimalni zahtevani vrednosti 10 %. Za pridelavo surovin v Sloveniji so majhne možnosti, potrebno je preprečiti pritiske na cene pridelave hrane zaradi konkurence pri rabi obdelovalnih površin, in dosledno zagotoviti trajnostne kriterije za biogoriva. Ta sektorski cilj bo ponovno preverjen ob prodoru biogoriv druge generacije.

---

¹ Cilji iz RE NEP so se nanašali izključno na rabo energije v toplotne namene, odšteta je bila raba energije v industrijskih procesih

Tabela 3 Ciljni deleži OVE za leto 2020, ocenjeni deleži OVE ter najnižji zahtevani deleži OVE za obdobje 2010-2020 za ogrevanje in hlajenje, električno energijo in promet

[%]	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OVE - Ogrevanje in hlajenje	20,0	22,3	23,3	24,4	25,4	26,3	27,3	28,0	28,7	29,4	30,1	30,8
OVE - Električna energija	28,5	32,4	32,3	32,3	33,7	33,5	35,4	36,0	36,1	38,1	38,6	39,3
OVE - Promet	0,3	2,6	2,8	3,1	3,5	4,0	4,7	5,6	6,6	7,7	9,0	10,5
Delež OVE	16,2	17,7	18,2	18,7	19,5	20,1	21,2	21,8	22,4	23,6	24,3	25,3
- iz mehanizma sodelovanja												
- presežek za mehanizem sodelovanja												

		2011-2012 $S_{2005} + 20\%$ $(S_{2020} - S_{2005})$	2013-2014 $S_{2005} + 30\%$ $(S_{2020} - S_{2005})$	2015-2016 $S_{2005} + 45\%$ $(S_{2020} - S_{2005})$	2017-2018 $S_{2005} + 65\%$ $(S_{2020} - S_{2005})$		2020 S_{2020}
Najnižji delež OVE [%]		17,8	18,7	20,0	21,8		25
Najnižji delež OVE [ktoe]		921	972	1.049	1.152		1.331

Tabela 4a Raba bruto končne energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje, električno energijo in promet v obdobju 2010-2020

[ktoe]	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
(A) Pričakovana raba bruto končne energije iz OVE za ogrevanje in hlajenje	465	445	469	492	515	538	561	574	587	600	612	625
(B) Pričakovana raba bruto končne iz OVE za električno energijo	362	388	392	399	422	426	458	469	474	504	514	527
(C) Pričakovana raba končne energije iz OVE v prometu	0	40	43	48	56	66	79	96	115	137	163	192
(D) Pričakovana skupna raba končne energije iz OVE	828	874	904	939	993	1.030	1.099	1.139	1.176	1.241	1.289	1.344
(E) Pričakovani prenos OVE v druge države članice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(F) Pričakovani prenos OVE iz drugih držav članic in tretjih držav	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(G) Pričakovana prilagojena raba OVE (D) – (E) + (F)	828	874	904	939	993	1.030	1.099	1.139	1.176	1.241	1.289	1.344

Tabela 4b Pregled rabe končne energije iz obnovljivih virov v prometu v obdobju 2010-2020

[ktoe]	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
(C) Pričakovana raba OVE v prometu	3,9	45,9	48,9	54,1	62,1	72,7	86,2	103,1	123,1	146,3	172,8	202,7
(H) Pričakovana raba električne energije iz OVE v cestnem prometu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,3	0,5	0,7	0,9	1,1
(I) Pričakovana raba biogoriv iz odpadkov, ostankov in celuloze v prometu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(J) Pričakovani prispevek OVE v prometu (cilj OVE-Promet)	3,9	45,9	48,9	54,2	62,2	72,9	86,4	103,5	123,9	147,4	174,2	204,3

4 Ukrepi za doseganje ciljev

4.1 Politike in ukrepi za spodbujanje obnovljivih virov energije

Med politike in ukrepe za spodbujanje obnovljivih virov energije se uvrščajo tako regulativni kot finančni ukrepi ter ukrepi ozaveščanja. Politike in ukrepi za spodbujanje OVE (sedanje in načrtovane) so opredeljeni glede na:

- pričakovane rezultate spremembe ravnanja, nameščene zmogljivosti (MW, t/leto), proizvedene energije (ktoe) in podobne kvantificirane cilje,
- ciljne osebe (vlagatelji, končni uporabniki, javna uprava, načrtovalci, arhitekti, inštalaterji itd.) ali ciljne dejavnosti (proizvodnja biogoriv, uporaba živalskega gnoja za proizvodnjo energije, ravnanje z biorazgradljivimi odpadki),
- čas trajanja ukrepa in začetek izvajanja.

Obstoječe in dodatne politike in ukrepi

Tabela 5a podaja pregled obstoječih politik in ukrepov za spodbujanje OVE. V Tabeli 5b so podane dodatne politike in ukrepi za spodbujanje povečane rabe OVE, skupaj z njihovimi glavnimi značilnostmi.

Tabela 5a Pregled obstoječih politik in ukrepov

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
1	<p>Shema podpor električni energiji proizvedeni iz OVE in v sproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom: Energetski zakon (EZ-UPB2, 27/07 in 22/10); Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10); Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni v sproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10); Metodologija določanja referenčnih stroškov električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije, Pravila za delovanje Centra za podpore (Uradni list RS, št. 86/09), Metodologija določanja referenčnih stroškov sproizvodnje z visokim izkoristkom (Sklep MG - št. 360-82/09-1); Uredba o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s sproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo (Uradni list RS, št. 83/09),</p> <p>Shema je za nove proizvajalce v celoti zamenjala predhodno shemo podpor za kvalificirane proizvajalce električne energije, ki je bila v veljavi od leta 2002.</p>	Finančne spodbude, subvencije za obratovanje v obliki fiksnih odkupnih cen ali premij / Ministrstvo za gospodarstvo, Center za podpore, Javna agencija Republike Slovenije za energijo	Povečana proizvodnja električne energije iz OVE v razpršene proizvodnji	Investitorji, lastniki stavb, ponudniki finančnih storitev	Od 2002
2	<p>Potrdila o izvoru. Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 8/09); Uredba o obveznih meritvah na proizvodnih napravah, ki prejemajo za proizvedeno električno energijo potrdila o izvoru in podpore (Uradni list RS, št. 21/09, 33/10)</p>	Potrdila o izvoru / Ministrstvo za gospodarstvo; Javna agencija Republike Slovenije za energijo	Preglednost proizvodnje električne energije iz OVE	Lastniki proizvodnih naprav, porabniki energije	Od 2009
3	<p>Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 93/08 in 47/09)</p>	Predpisi za energetska učinkovitost stavb / Ministrstvo za okolje in prostor	Minimalni 25 % delež zmogljivosti ogrevalnih sistemov na OVE v novih stavbah in ob večjih prenovah stavbah	Stavbe v vseh sektorjih	Od 2008

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
4	<p>Energetska sanacija in trajnostna gradnja stavb v okviru Programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI), gradnja nizkoenergijskih in pasivnih stavb v javnem sektorju, uporaba sodobnih tehnologij za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo stavb ter okolju prijaznih decentraliziranih sistemov za energetska oskrbo s poudarkom na obnovljivih virih energije (vgradnja lesnih kotlov na biomaso, sončnih sistemov za ogrevanje, vgradnjo toplotnih črpalk za ogrevanje in pripravo tople vode);</p> <p>- energetska sanacija obstoječih stavb v javnem sektorju; Javni razpis: Energetska sanacija stavb pravnih oseb javnega prava s področja zdravstva, Uradni list RS, št. 08/10</p> <p>- gradnja nizkoenergijskih in pasivnih stavb (razpisi Eko sklada)</p> <p>- javni razpis za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso za leti 2009 in 2010</p>	Finančne spodbude v okviru kohezijske politike/subvencije za investicije v okviru kohezijske politike / Ministrstvo za gospodarstvo, Eko sklad, Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko	<p>Dodatna proizvodnja toplote iz OVE: 122 ktOE/letno</p> <p>Dodatna proizvodnja el. energije iz OVE: 8 ktOE/letno</p> <p>Zmanjšanje izpustov: 25,8 kt CO₂/letno</p>	Predvsem javni sektor Gospodarske družbe in samostojni podjetniki	2009-2013
5	<p>Inovativni sistemi za lokalno energetska oskrbo v okviru Programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI), prednostne usmeritve trajnostna energija.</p> <p>- javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za leta 2009, 2010 in 2011</p> <p>- spodbujanje sistemov daljinskega ogrevanja na geotermalno energijo (razpis v pripravi)</p>	Finančne spodbude v okviru kohezijske politike, subvencije za sisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso in geotermalno energijo / Ministrstvo za gospodarstvo, Eko sklad, Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko	<p>Dodatna proizvodnja toplote iz OVE: 416 kOte/letno</p> <p>Dodatna proizvodnja el. energije iz OVE: 122 ktOE/letno</p> <p>Zmanjšanje izpustov: 171,0 kt CO₂/letno</p>	Gospodarske družbe in samostojni podjetniki	2009-2013

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
6	Demonstracijski in vzorčni projekti ter programi energetskega svetovanja, informiranja in usposabljanja v okviru Programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI), prednostna usmeritev trajnostna energija	Finančne spodbude za demonstracijske projekte, svetovanje, informiranje in usposabljanje v okviru kohezijske politike / Ministrstvo za gospodarstvo, Eko sklad, Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ministrstvo za okolje in prostor	Vključevanje OVE sistemov in URE mehanizmov v projektiranje in načrtovanje energetskih sistemov in stavb Krepitev zmogljivosti za izvedbo ukrepov URE	Splošna javnost; investitorji v gospodinjstvih, javnem sektorju, malih in srednjih podjetjih, gospodarstvu; izvajalci, projektanti, arhitekti, javna uprava, dobavitelji naprav in sistemov, zbornice, svetovalci, dobavitelji energije, ponudniki finančnih storitev	2011-2013
7	Spodbujanje uporabe sončnih kolektorjev v gospodinjstvih (razpisi Eko sklada)	Finančne spodbude, subvencije za investicije / Eko sklad	Dodatna proizvodnja toplote s sončnimi kolektorji.	Gospodinjstva	Od leta 1988
8	Spodbujanje kotlov na lesno biomaso v gospodinjstvih (razpisi Eko sklada)	Finančne spodbude, subvencije za investicije / Eko sklad	Povečana proizvodnja toplote iz lesne biomase	Gospodinjstva	Od leta 1988
9	Sofinanciranje izgradnja nizkoenergijskih in pasivnih stavb (razpisi Eko sklada)	Finančne spodbude, subvencije za investicije - Program sofinanciranja izgradnje pasivnih in nizkoenergijskih stavb / Eko sklad	Realizacija investicij v stavbe kot pasivne in nizkoenergijske stavbe	Gospodinjstva	Od 2009
10	Program informiranja in ozaveščanja o obnovljivih virih energije	Program sofinanciranja programov informiranja in ozaveščanja o / Ministrstvo za gospodarstvo	Sprememba vedenjskih vzorcev porabe in uporabe OVE in posledično URE	Organizacije, občani, dijaki, učenci, otroci	2010-2020

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
11	Energetsko svetovanje občanom (EnSvet)	Nasveti, informiranje, ozaveščanje / Ministrstvo za gospodarstvo, Eko sklad	Naraščanje izvedbe sanacij stavb (URE) in povečana poraba OVE tehnologij za ogrevanje stavb	Občani	2010-2020
12	Okoljska dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo CO ₂	Okoljske dajatve / Ministrstvo za okolje in prostor	OVE in URE tehnologije postanejo cenovno konkurenčne ostalim tehnologijam	Vsi sektorji končne rabe fosilnih goriv	Od 1998
13	Program razvoja podeželja 2007-2013 / Ukrep 121 - Posodabljanje kmetijskih gospodarstev Javni razpis za dodeljevanje sredstev iz naslova ukrepa 121	Ukrep skupne kmetijske politike PRP ² - subvencije / Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Naložbe v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije za potrebe kmetijskega gospodarstva Proizvodnja bioplina z uporabo organskih odpadkov.	Kmetijska gospodarstva	2007-2013
14	Program razvoja podeželja 2007-2013 / Ukrep 122 - Povečanje gospodarske vrednosti gozdov	Ukrep skupne kmetijske politike PRP - Javni razpis za dodeljevanje sredstev iz naslova ukrepa 122 / Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Naložbe v sodobne stroje in opremo za delo v gozdovih (pridobivanje lesne biomase), naložbe v gradnjo in rekonstrukcijo gozdnih cest in vlak	Lastniki ali solastniki zasebnih gozdov, združenja pravnih in fizičnih oseb lastnikov gozdov in občine, ki imajo v lasti gozd	2007-2013

² PRP – Program razvoja podeželja 2007-2013

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
15	Program razvoja podeželja 2007-2013 / Ukrepi 123 - Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom	Ukrepi skupne kmetijske politike PRP - Javni razpis za dodeljevanje sredstev iz naslova ukrepa 123 / Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Naložbe v opremo za pridobivanje energije iz obnovljivih virov za lastne potrebe	Mikro, majhna in srednje velika podjetja, ki so registrirana za živilskopredelovalno dejavnost ter velika podjetja s to dejavnostjo, če zaposlujejo pod 750 delavcev ali je letni prihodek podjetja nižji od 200 mio EUR, člani kmetijskega gospodarstva, ki izvajajo dejavnost predelave kmetijskih proizvodov v skladu z zakonom o kmetijstvu, planine v zasebni lasti, na katerih se izvaja predelava mleka, člani kmetijskega gospodarstva na kmetiji, ki izvajajo dejavnost predelave lesa v skladu z veljavno zakonodajo.	2007-2013

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
16	Program razvoja podeželja 2007-2013 / Ukrepi 311 - Diverzifikacija v nekmetske dejavnosti	Ukrepi skupne kmetijske politike PRP - Javni razpis za dodeljevanje sredstev iz naslova ukrepa 311 / Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Pridobivanje energije za prodajo na kmetiji iz obnovljivih virov Naložbe namenjene proizvodnji bioplina z uporabo organskih odpadkov Naložbe namenjene predelavi biomase za obnovljive vire energije Naložbe namenjene infrastrukturi za obnovljive vire energije iz biomase in drugih obnovljivih virov energije	Pravne in fizične osebe, ki so ob oddaji vloge registrirane kot samostojni podjetnik posameznik, gospodarska družba, zavod, zadruga ali kot kmetija z dopolnilno dejavnostjo in ne presegajo kriterijev za mikro podjetja ter imajo sedež in opravljajo dejavnost izven naselij s statusom mesta. Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali zakoniti zastopnik samostojnega podjetnika... mora biti član kmetijskega gospodinjstva.	2007-2013
17	Program razvoja podeželja 2007-2013 / Ukrepi 312 - Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij	Ukrepi skupne kmetijske politike PRP - Javni razpis za dodeljevanje sredstev iz naslova ukrepa 312 / Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Pridobivanje energije iz obnovljivih virov za prodajo, Naložbe namenjene predelavi biomase za obnovljive vire energije, Naložbe namenjene infrastrukturi za obnovljive vire energije iz biomase in drugih obnovljivih virov energije	Pravne in fizične osebe, ki so ob oddaji vloge registrirane kot samostojni podjetnik posameznik, gospodarska družba, zavod, zadruga in ne presegajo kriterijev za mikro podjetja ter imajo sedež in opravljajo dejavnost izven naselij s statusom mesta.	2007-2013

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
18.	Uredba o pospeševanju uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil (Uradni list RS, št. 103/07)	Uredba vlade, predpisan obvezni delež biogoriv / Ministrstvo za okolje in prostor	Delež biogoriv na trgu: -2007 najmanj 2 % -2008 najmanj 3 % -2009 najmanj 4 % -2010 najmanj 5 % -2011 najmanj 5,5 % -2012 najmanj 6 % -2013 najmanj 6,5 % -2014 najmanj 7 % -2015 najmanj 7,5 %	Distributerji, ki imajo v lasti ali upravljanju bencinskih servisov	1.11.2007-31.12.2015
19.	Zakon o trošarinah (Uradni list RS, št. 35/10 - uradno prečiščeno besedilo) – določa, da so biogoriva kot pogonska goriva izključena iz plačila trošarinskih dajatev, če so uporabljena v čisti obliki. Če so biogoriva mešana s fosilnimi gorivi, je možno oprostitev plačila uveljavljati sorazmerno dodanemu deležu - največ do 5 %, oziroma več le, če gre za nova standardizirana goriva Ta prednost ni izrazita v kmetijstvu in gozdarstvu, kjer so uporabniki upravičeni do 70% vračila plačane trošarine za pogonsko gorivo.	Davki in takse/Ministrstvo za finance -Carinska uprava Republike Slovenije (nadzor)	Povečana potrošnja biogoriv	Distributerji, ki imajo v lasti ali upravljanju bencinske servise	2007 -
20.	Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na motorna vozila (Uradni list RS, št. 9/10)	Davki in takse, nižje stopnje davka za motorna vozila z nižjimi izpusti CO ₂ / Ministrstvo za finance	Nižje stopnje davka na motorna vozila z nižjimi izpusti CO ₂ (posledično nižje končne cene za motorna vozila z nižjimi izpusti CO ₂ in višje za tiste z višjimi izpusti) Povečanje deleža prodanih motornih vozil z nižjimi izpusti CO ₂	Kupci motornih vozil	2010 -
21.	Uredba o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 99/06, 45/08) - spodbujanje pridelave poljščin za proizvodnjo biogoriv	Neposredna plačila za pridelavo energetskih rastlin / Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Povečana pridelava energetskih rastlin	Lastniki kmetijskih zemljišč	Finančne spodbude so se zaključile v letu 2009, v skladu z Uredbo Evropske komisije št. 73/09

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
22	Uredba o zelenem javnem naročanju - predlog, na osnovi Zakona o javnem naročanju in Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem in področju poštних storitev naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 34/08)	Spodbujanje javnega sektorja za nakup in uporabo čistejših motornih vozil / Ministrstvo za finance	Vozni park javnega sektorja preide z leti na čistejša motorna vozila	Celoten javni sektor, ki je dolžan kupovati motorna vozila preko javnih razpisov	2010 -
23	Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 – področje prometa	Aktivnosti za zmanjševanje izpustov CO ₂ v prometu / Vlada Republike Slovenije - Ministrstvo za promet	Zmanjšanje izpustov v obsegu 177 kt CO ₂ ekv, v obdobju 2008-2012, s povečanjem deleža biogoriv, zmanjšanjem izpustov osebnih vozil, povečanjem deleža železnic v tovornem prometu in povečanje javnega potniškega prometa	Distributerji, prodajalci in kupci motornih vozil, ministrstvo za promet, izvajalci tovarnega in javnega potniškega prometa	2009 - 2012
24	Spodbujanje lokalnih skupnosti pri trajnostnem prometnem razvoju - testiranje uporabe biodizla kot pogonskega goriva	CIVITAS II - MOBILIS, pilotni projekt / Ljubljanski potniški promet	Potrdi primernost in koristnost uporabe biodizla kot goriva v javnem prometu	Javni potniški promet	2005 -

Tabela 5b Pregled dodatnih politik in ukrepov

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
OGREVANJE IN HLAJENJE					
DALJINSKO OGREVANJE					
25	<p><u>Shema podpor za proizvodnjo toplote iz OVE za ogrevanje</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo na podlagi dopolnitev Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktov uvedlo sistem obratovalnih spodbud (»feed-in«) za priklop/proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije ter opredelilo možne finančne vire za tako spodbujanje.</p>	Obratovalne finančne spodbude / Ministrstvo za gospodarstvo	Povečanje deleža proizvedene toplote iz OVE v sistemih daljinskega ogrevanja in zmanjšanje deleža proizvedene toplote iz fosilnih goriv	Sistemi daljinskega ogrevanja, sistemi ogrevanja v vseh sektorjih (gospodinjstva, storitvene dejavnosti, industrija)	2014-2030
26	<p><u>Obvezni deleži OVE v sistemih daljinskega ogrevanja</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo v skladu s cilji Direktive 2009/28/ES pri njenem prenosu v slovenski pravni red predložilo take dopolnitve Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10), da bo:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Vlada RS imela pristojnost določiti obvezni 20 % minimalni delež proizvedene toplote iz obnovljivih virov energije v sistemih daljinskega ogrevanj v letu 2020. Zakonske spremembe bodo omogočile transferje presežnih deležev med sistemi daljinskega ogrevanja s ciljem doseganja obveznih deležev obnovljivih virov energije; b) Vlada RS imela pristojnost določiti 60 % nadaljnji delež proizvedene toplote v sistemih daljinskega ogrevanja bodisi iz obnovljivih virov energije ali bodisi v soproizvodnji toplote in električne energije iz poljubnega vira ali v poljubni kombinaciji teh dveh načinov proizvodnje toplote. (Delež_OVE ≥ 20 %; Delež_OVE + Delež_SPTE ≥ 80 %); c) imela zakonsko podlago za sankcije: oglobitev (kaznovanje), ali odvzem koncesije, ali da omogoči priključitev (podelitev koncesije) novemu proizvajalcu toplote iz obnovljivih virov na obstoječe sisteme daljinskega ogrevanja, če predpisani deleži proizvedene toplote iz obnovljivih virov ali soproizvodnje toplote in električne energije v sistemih daljinskega ogrevanja niso doseženi; d) vpeljala v pravni red sistem za certificiranje proizvodnje toplote iz OVE in SPTE; e) skupaj z Javno agencijo RS za energijo (Akt o določitvi metodologije za določitev; splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja, Uradni list RS, št. 74/05) pripravilo dopolnitve pogojev za dobavo in odjem toplote iz vročevodnega omrežja tako, da v primeru, če sistem daljinskega ogrevanja ne izpolnjuje pogojev iz 	Sistem zelenih certifikatov (minimalni standard, certificiranje toplote iz OVE in SPTE, sistem kvot, sistem trgovanja s kvotami, sprostitev obveznega priklopa na omrežje za odjemalce, ki izkoriščajo OVE) / Ministrstvo za gospodarstvo (Javna Agencija Republike Slovenije za energijo)	Povečanje deleža obnovljivih virov energije pri daljinskem ogrevanju	Daljinsko ogrevanje	2011-

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
	prvih dveh alinej (a. in b.) ukrepa, sistemski operater omrežja ne more zavrniti prehoda obstoječega odjemalca v sistemu daljinskega ogrevanja ali realizacijo novega potencialnega odjemalca na individualno ogrevanje iz obnovljivih virov energije.				
STAVBE					
27	<p><u>Uvajanje skoraj nič energijskih stavb</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor bo v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo uvedlo spremembe in dopolnitve <u>Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah</u>, Uradni list RS, št. 93/08, 47/09), izdanega na podlagi <u>drugega odstavka 10. člena Zakona o graditvi objektov</u> (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05-popr., 92/05-ZJC-B, 111/05 – odl. US, 93/05-ZVMS, 120/06 – odl. US, 126/07 in 108/09), ki bodo postopno zaostrovale obveznosti uporabe obnovljivih virov energije do leta 2020 v novih in obnovljenih stavbah. Pravilnik bo določal obvezen postopen prehod iz fosilnih goriv na obnovljive vire energije pri ogrevanju vseh vrst stavb vključno s priključevanjem na sisteme daljinskega ogrevanja na obnovljive vire energije. V okviru pravilnika bodo za spodbujanje OVE uveljavljene naslednje smernice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prenos Novele direktive o energetskih lastnostih stavb v slovensko zakonodajo tako, da bodo od leta 2020 vse nove in obnovljene stavbe skoraj nič energijske, od leta 2018 pa bodo vse javne stavbe skoraj nič energijske - izključna uporaba obnovljivih virov energije ali soproizvodnje toplote in električne energije ali daljinskega ogrevanja v vseh novih stavbah z odjemom nad 250 kW od leta 2012; - omejitev uporabe ELKO in električne energije v vseh novih in prenovljenih ogrevalnih sistemih od leta 2015, razen v sistemih s toplotno črpalko. 	Predpisi o energetskih lastnostih stavb / Ministrstvo za okolje in prostor (Ministrstvo za gospodarstvo)	Povečanje deleža OVE v stavbah	Lastniki in upravniki stavb ter investitorji v stavbe v vseh sektorjih: stanovanjske stavbe, poslovne stavbe	2011-2020
28	<p><u>Finančni mehanizmi za energetske storitve z OVE</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo v skladu z <u>Direktivo 2006/32/ES o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah</u> z dopolnitvami Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) ter na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktov uvedlo finančne instrumente, ki so uveljavljeni za spodbujanje varčevanja z energijo tudi za področje daljinskega ogrevanja ter priključevanja OVE na obstoječa omrežja energentov za ogrevanje ter za sisteme ogrevanja, ki izkoriščajo OVE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - financiranje s strani tretje stranke, - pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, - zunanje izvajanje oskrbe z energijo. 	Spodbujanje trga energetskih storitev/ Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za kmetijstvo, gospodarstvo in prehrano	Povečanje vlaganj v OVE z regulatornim okvirom za energetske storitve, ki izkoriščajo OVE	Daljinsko ogrevanje, lastniki in upravljalci sistemov ogrevanja v vseh sektorjih, kmetijstvo kot uporabniki energetskih storitev Energetska podjetja, ESCO, ponudniki opreme, finančne institucije kot ponudniki energetskih storitev	2011-2030

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
	<p>Potrebne bodo tudi dopolnitve Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, Uradni list RS, št. 101/07 Odl. US: U-I-24/07-66, 57/08, Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, Uradni list RS, št. 124/00, 79/01, 30/02, 56/02-ZJU, 110/02-ZDT-B, 127/06-ZJZP, 14/07-ZSPDPO, 109/08, 49/09 ter Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (Uradni list RS, št. 127/06).</p> <p>Ministrstvo za kmetijstvo bo v sodelovanju z ministrstvom za finance pripravilo regulatorni okvir, ki bo omogočil uvedbo energetskega pogodbenišтва v kmetijstvu.</p>				
29	<p><u>Spodbujanje OVE v okviru davka na nepremičnine</u></p> <p>V okviru novega sistema davka na nepremičnine se upošteva energetske lastnosti stavb kot kriterij za možno olajšavo.</p>	Davki in davčne olajšave / Ministrstvo za finance	Tudi preko inštrumenta davka na nepremičnine spodbujati energijsko učinkovito gradnjo in obnovo stavb	Gospodinjstva in storitvene dejavnosti, v manjši meri industrija	2011-
30	<p><u>Izboljšave stanovanjske zakonodaje</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor bo pripravilo predloge sprememb zakonodaje na stanovanjskem področju v smeri omogočanja večji prodor OVE pri prenovah večstanovanjskih stavb v delu, ki ureja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmanjšanje potrebnega soglasja lastnikov večstanovanjske stavbe za izvedbo energetske prenove in za montažo naprav za pridobivanje energije iz obnovljivih virov na skupnih delih stavb; - izkoriščanje rezervnega sklada kot instrumenta za zavarovanje kreditov za namene energetske prenove stavb. 	Izboljšanje postopkov odločanje v večstanovanjskih stavbah / Ministrstvo za okolje in prostor	Povečanje investicij v OVE v stanovanjskih stavbah	Lastniki, investitorji in upravniki stavb v stanovanjskem sektorju	2012-
NAČRTOVANJE NASELIJ IN OBČINE					
31	<p><u>Urbanistične smernice za načrtovanje sistemov, ki izkoriščajo OVE v grajenem okolju</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor bo v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo pripravilo in uveljavilo v skladu s petim odstavkom 14. člena Direktive 2009/28/ES urbanistično tehnične smernice za namestitve opreme in sistemov proizvodnje električne energije, toplote in hladu, ki kot energent uporabljajo obnovljive vire energije. Urbanistično-tehnične smernice bodo uporabljale lokalne skupnosti in prostorski načrtovalci pri načrtovanju naselij.</p>	Urbanistične smernice za načrtovanje / Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za gospodarstvo	Pospešitev rabe obnovljivih virov na poselitvenih območjih	Lokalne skupnosti Prostorski načrtovalci Projektanti sistemov DO	2012

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
32	<p><u>Spodbujanje OVE v lokalnih energetskih konceptih</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo pripravilo dopolnitve Pravilnika o metodologiji in obveznih vsebinah lokalnih energetskih konceptov (Uradni list RS, št. 74/09) tako, da se pri izdelavi lokalnih energetskih konceptih upoštevajo cilji v zvezi z deležem rabe obnovljivih virov pri ogrevanju in hlajenju. V pravilniku se bo naložilo občinam, da bodo skladno z novimi cilji prenovile že izdelane lokalne energetske koncepte (LEK). Rok za prenovu in izdelavo LEK bo do leta 2015. Občine bodo v okviru LEK napovedale ciljne deleže OVE na območju posamezne občine.</p>	Predpisi o načrtovanju OVE na lokalni ravni Prostovoljni cilji občin / Ministrstvo za gospodarstvo, občine	Načrtovanje OVE na ravni občin in vzpostavitev prostovoljnih ciljev za OVE v občinah	Akterji v občinah	2011, 2015
33	<p><u>Energetsko učinkovito prostorsko načrtovanje</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor bo pripravilo spremembe in dopolnitve prostorske in gradbene zakonodaje tako, da bo omogočala izboljšanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije s celostnim načrtovanjem stavb, sosesk in naselij (novih in ob prenovah).</p>	Predpisi / Ministrstvo za okolje in prostor	Spodbujanje rabe OVE ob zasnovi naselij in stavb in sočasno spodbujanje učinkovite rabe energije, večje kakovost bivanja ter tudi odpornost proti podnebnim spremembam.	Urbanisti Občine	2013
JAVNI SEKTOR					
34	<p><u>Spodbujanje OVE v okviru zelenega javnega naročanja</u></p> <p>Ministrstvo za finance bo v predpisih, ki urejajo zeleno javno naročanje, zagotovilo, da bo v skladu s smernicami Evropske Komisije poleg učinkovite rabe energije tudi raba obnovljivih virov merilo pri javnem naročanju. Dopolni se Priloga 6 (Temeljne okoljske zahteve za gradnjo, prenovu stavb in prostorov predloga) Uredbe o zelenem javnem naročanju.</p>	Zelena javna naročila / Ministrstvo za finance	Povečanje investicij v celostne prenovne stavb v javnem sektorju, vključno s sistemi na OVE ter v sisteme za ogrevanje na OVE	Lastniki, upravljalci in investitorji stavb v javnem sektorju Javni nepremičninski sklad Republike Slovenije	2011-2020
35	<p><u>Sistem upravljanja z energijo v javnem sektorju</u></p> <p>Ministrstvo za javno upravo bo v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo vzpostavilo sistem za prenovu stavb v državni lasti (cilj so »nič energijske javne stavbe, ki za svojo rabo uporabljajo obnovljive vire energije). Ministrstvo za javno upravo bo zmanjšanje stroškov za porabljeno energijo v javnih stavbah uvrstil med prednostne naloge pri upravljanju z nepremičnim državnim premoženjem.</p> <p>Javni sklad za upravljanje z nepremičninami (v ustanavljanju) bo vzpostavil tehnično pisarno za pripravo projektov energetske obnove javnih stavb z naslednjimi nalogami oz.</p>	Sklop instrumentov za javni sektor, ki obsega: svetovanje, motivacijske mehanizme, predpise za upravljanje z energijo, izvedbo investicij in zagotavljanje kvalitete izvedbe,	Spodbujanje rabe OVE v nepremičninah v državni lasti s ciljem zagotoviti 50 % skoraj nič energijskih stavb do leta 2015 in 100 % do leta 2018 med novimi in prenovljenimi		2011-2020

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
	<p>pooblastili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzpostavitev sistema zajema podatkov o porabi energije v javnem sektorju, - analiza zajetih podatkov in izdelava periodičnih poročil s predlogi optimizacije porabe energije, - izdelava letnih načrtov energetskih prenov stavb v državni lasti; - zagotavljanje stalne tehnične pomoči pri pripravi investicijske dokumentacije in pri izvedbi projektov celostnih energetskih sanacij v javnem sektorju ter za neprofitne stanovanjske organizacije, (svetovanje, projektne naloge za projektno gradbeno dokumentacijo, projekt za izvedbo, revizija projektne dokumentacije) in skladno s tem izboljšanje predpisov za zeleno javno naročanje; - nadzor projektov, ki koristijo javna sredstva za prenovu stavb; - vzpostavitev sistema za zagotavljanje kakovosti izvedbe projektov; - vzpostavitev in vodenje centraliziranega sistema energetskega knjigovodstva za objekte v državni lasti in minimalne obvezne vsebine in postopke za energetske knjigovodstvo ter poročanje v zvezi z njim; - vzpostavitev sistema upravljanja z energijo v javnih zgradbah po vzoru standarda SIST EN 16001:2009; - izdelava metodologije za vrednotenje stroškov za energijo v življenjski dobi objektov; - izdelava projektov izboljšave administrativnih postopkov za projekte OVE v javnem sektorju z izvedbo demonstracijskih projektov; - izdelava projektov izboljšave administrativnih postopkov za energetske pogodbeništvu v javnem sektorju za naprave, ki izkoriščajo OVE (oz. celostno prenovu stavbe, ki vključuje rabo OVE) z izvedbo demonstracijskih projektov; - izvedba demonstracijskih projektov za doseganje skoraj nič energijskega standarda pri prenovi stavbe, - izobraževanje kadrov (prostorsko načrtovanje, arhitektura, komunalno, strojno in elektro inženirstvo, itd.) s poudarkom na novih metodah in tehnologijah ter izobraževanje vzdrževalcev in ozaveščanje zaposlenih v javnem sektorju. <p>Ministrstvo za javno upravo bo v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo pripravilo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - merila za učinkovitostno dividendo; - izobraževanje upravljalcev stavb; - vzpostavitev in vodenje centralne baze podatkov o rabi energije v javnem sektorju na podlagi energetskega knjigovodstva občin in Javnega sklada. <p>Vzpostavljena metodologija bo priporočena tudi za upravljanje z nepremičnim premoženjem občin.</p>	<p>usposabljanje, demonstracijske projekte / Ministrstvo za javno upravo, Javni nepremičninski sklad Republike Slovenije (Ministrstvo za gospodarstvo)</p>	<p>stavbami</p> <p>Spodbujanje upravljanja z energijo v javnem sektorju za učinkovito izrabo obnovljivih virov energije</p> <p>Zagotavljanje kvalitete v vseh fazah priprave in izvedbe investicij v obnovljive vire energije v javnem sektorju.</p> <p>Izvedba demonstracijskih projektov za odstranjevanje ovir v postopkih za izvedbo projektov v javnem sektorju.</p>		

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
ZELENI DAVKI IN DRŽAVNE POMOČI					
36	<u>Trošarine za goriva za ogrevanje</u> Ministrstvo za finance bo v kombinaciji z drugimi ukrepi in v kombinaciji s cenovno politiko, ki jo vodi Ministrstvo za gospodarstvo, vodilo tako trošarinsko politiko, ki bo zagotavljala konkurenčnost biomase in biogoriv v primerjavi s fosilnimi energenti za ogrevanje.	Davki in davčne olajšave / Ministrstvo za finance, Ministrstvo za gospodarstvo	Skozi trošarinsko politiko zagotoviti, da so cene biomase in biogoriv konkurenčne	Gospodinjstva in storitvene dejavnosti, v manjši meri industrija	2012-2020
37	<u>Zelene državne pomoči</u> Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj bo pripravila spremembe predpisov, ki urejajo dodeljevanje evropskih sredstev: <ul style="list-style-type: none"> - horizontalno vključevanje meril za OVE v stavbah v razpise, da bodo vsi projekti financirani s sredstvi iz evropskih skladov v obdobju do 2013 zagotavljali ogrevanje na OVE; SPTE ali daljinsko ogrevanje v kolikor je to tehnično izvedljivo in ekonomsko upravičeno; - da bo omogočeno črpanje EU sredstev za energetska varčnost neprofitnim stanovanjskim organizacijam ter zagotavljanje sredstev EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) za ta namen; - omogočeno črpanje sredstev ESRR za ranljive skupine prebivalstva za energetska sanacijo stavb. 	Finančne spodbude v okviru kohezijske politike - spremembe in dopolnitve / Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj	Povečanje investicij v OVE v objektih, ki so deležni finančne pomoči iz evropskih sredstev	Prejemniki državnih pomoči iz evropskih sredstev (npr. tehnološki centri, poslovne cone idr.) Neprofitne stanovanjske organizacije Gospodinjstva, ki se uvrščajo v ranljivo skupino gospodinjstev	2010-2013
ELEKTRIČNA ENERGIJA					
PROIZVODNJA IZ OVE					
38	<u>Proaktivna vloga države pri identifikaciji okoljsko sprejemljivih lokacij za izkoriščanje HE potenciala</u> Ministrstvo za okolje in prostor v okviru načrtov upravljanja z vodami, sprejetimi na podlagi 54. člena Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A, 41/04-ZVO-1, 57/08), določi pogoje in omejitve za trajnostno rabo energetskega potenciala površinskih voda ter, če je to potrebno zaradi doseganja ciljev Zakona o vodah, predvidi izdelavo podrobnejšega načrta upravljanja z vodami v ta namen. Ministrstvo za okolje in prostor bo zagotovilo reševanje že prispelih pobud za začetek postopka podelitve vodne pravice za mHE. Ministrstvo za gospodarstvo zagotovi študijo stroškov in koristi obstoječih mHE, kot podlago za trajnostne kriterije, kjer upošteva okoljske, socialne in ekonomske učinke.	Podpora za prostorsko načrtovanje / Ministrstvo za okolje in prostor Ministrstvo za gospodarstvo	Določitev pogojev in omejitev, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju rabe energetskega potenciala površinskih voda. Usmerjanje priprave investicij v okoljsko sprejemljive lokacije	Investitorji v OVE	2012

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
39	<p><u>Prostorsko načrtovanje državnega pomena</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor pripravi spremembo drugega odstavka 3. člena Uredbe o vrstah prostorskih ureditev državnega pomena (Uradni list RS, št. 95/07, 102/08, 26/10) in spremembo priloge 2 iz Uredbe o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov in o določitvi objektov državnega pomena (Uradni list RS, št. 33/03, 78/05) tako, da se štejejo za prostorske ureditve državnega pomena na področju energetske infrastrukture za oskrbo z električno energijo tudi vetrne elektrarne, ki so del vetrnega polja s skupno močjo najmanj 5 MW_e in se nahajajo v dveh ali več občinah ter, da se štejejo za prostorske ureditve državnega pomena na področju energetske infrastrukture za oskrbo z električno energijo elektrarne za soproizvodnjo toplote in električne energije iz OVE z nazivno električno močjo 30 MW_e in več.</p>	Prostorsko načrtovanje, spremembe pristojnosti / Ministrstvo za okolje in prostor	Umeščanje v prostor na državni ravni	Občine Investitorji Uprava občin in državna uprava, pristojna za prostorsko načrtovanje	2012
40	<p><u>Pospešena priprava prostorskih načrtov za energetske infrastrukture državnega pomena, ki izkorišča OVE</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo preko javnega naročila izbralo strokovno organizacijo, ki bo v imenu in za račun države Slovenije pristopilo k pripravi strokovnih podlag za pripravo državnih prostorskih načrtov za umestitev v prostor elektrarn na obnovljive vire energije, ki so prepoznane kot nacionalnega pomena za doseg predpisanega cilja 25% deleža porabe OVE v končni rabi energije in za katere investitor še ni znan. Po izdelavi in sprejetju ustreznih podlag bo Ministrstvo za okolje in prostor pričelo v imenu države Slovenije voditi postopke umeščanja v prostor. Po sprejetju uredbe o državnem prostorskem načrtu bo država oddala takšne energetske lokacije, vložek države pa bo ali odplačan ali pa bo država participirala na lastništvu projekta in ga kasneje odprodala.</p>	Prostorsko načrtovanje – državni prostorski načrti / Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za okolje in prostor	Večje število izdelanih državnih prostorskih načrtov za umestitev prostorskih ureditev državnega pomena s področja rabe obnovljivih virov energije v prostor.	Investitorji	2013
41	<p><u>Obvezne kvote za električno energijo iz OVE za dobavitelje</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo proučilo možnost, da v skladu z 19. členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) na osnovi NEP pripravi predpis, s katerim bo Vlada RS predpisala najmanjši delež porabe obnovljive električne energije (29 % v 2015 in 34 % v 2020), ki ga morajo v okviru svojih dobav v tekočem letu zagotoviti dobavitelji električne energije končnim odjemalcem električne energije v državi.</p> <p>Delež porabljene električne energije iz obnovljivih virov energije se dokazuje centru za podpore s potrdili o izvoru. Sistem kvot se uporablja kot dopolnilo obstoječemu sistemu podpor. Predpisane globe v primeru nedoseganja predpisanih kvot, se preko Centra za podpore uporabijo za podpore električni energiji proizvedeni iz obnovljivih virov energije.</p>	Obvezne kvote za dobavitelje energije in trg z zelenimi certifikati / Ministrstvo za gospodarstvo	Zagotoviti porabo obnovljive električne energije do leta 2020 v deležu 38 % glede na skupno porabo električne energije.	Dobavitelji energije Končni porabniki	2012

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
OMREŽJA					
42	<p><u>Načrtovanje razvoja distribucijskega in prenosnega omrežja</u></p> <p>Sistemiški operater distribucijskega omrežja (SODO) in Sistemiški operater prenosnega omrežja (SOPO) bosta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripravila <u>načrt za ojačitev distribucijskega in prenosnega omrežja</u> glede na projekte, ki se pripravljajo v okviru Akcijskega načrta za obnovljive vire energije in NEP (seznam objektov je priloga NEP) ter za druge razpršene vire električne energije opredeljene v ostalih strateških načrtih (LEK-i, NEP) in predvidene ojačitve distribucijskega in prenosnega omrežja vključila v občinske oziroma državne lokacijske načrte; - izdelata merila za določitev točke priklopa naprav <u>za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in SPTE na električno omrežje</u>; - klasifikacijo lokacij glede stroškov priključevanja <u>novih naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije</u> ob upoštevanju obstoječega in načrtovanega stanja nazivnih moči razdelilnih transformatorskih postaj (RTP). 	<p>Načrtovanje razvoja omrežja</p> <p>Poenostavitev postopkov priklopa na omrežje</p> <p>Podpora odločanju o investicijah v proizvodnjo - klasificiranje lokacij glede na stroške priklopa /</p> <p>Sistemiški operater distribucijskega omrežja, Sistemiški operater prenosnega omrežja, Ministrstvo za gospodarstvo, Javna agencija Republike Slovenije za energijo</p>	<p>Načrt priklopa načrtovanega obsega OVE elektrarn na električno omrežje.</p> <p>Transparentnost postopka ter predvidljivi stroški priklopa (v fazi načrtovanja projekta)</p>	<p>SODO</p> <p>SOPO</p> <p>Investitorji v proizvodne objekte Občinske in državna uprava pristojna za izdajo soglasij</p>	2012
43	<p><u>Tehnična merila in postopki za priključevanje manjših enot na omrežje</u></p> <p>Dopolnitev Sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje električne energije (SONDO) - priloga 4: Navodila za priključevanje in obratovanje elektrarn inštalirane električne moči do 10 MW_e, ki bodo omogočile tipiziran priklop (tehnični opis in značilnosti zahtevane opreme za posamezni tipizirani priključek):</p> <ul style="list-style-type: none"> - določitev minimalnih tehničnih zahtev za najmanjše naprave (tipiziran priklop z minimalnimi administrativnimi in tehničnimi zahtevami do 11 kW); - zagotovitev poenostavljenih postopkov priključitve na omrežje za manjše enote; - za tipizirane priključitve se ne zahteva vloga za izdajo projektnih pogojev; - usposabljanje pristojnih oseb za vodenje poenostavljenih postopkov. 	<p>Tehnični predpis / Ministrstvo za gospodarstvo, Sistemiški operater distribucijskega omrežja,</p>	<p>Pospešitev, predvidljivost, preglednost in poenostavitev postopka priklopa malih naprav na omrežje za distribucijo električne energije</p>	<p>Investitorji v male naprave za proizvodnjo električne energije</p> <p>Podjetja za distribucijo električne energije</p> <p>Upravne enote</p>	2010

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
44	<p><u>Tarife za priklop na omrežje</u></p> <p>Dopolnitev <u>Energetskega zakona</u> (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) tako, da se na njegovi podlagi predpišejo normirani stroški priklopa razpršenih virov električne energije do 1 MW_e na omrežje.</p> <p>Dopolnitev <u>poglavja IV.3.1 Merila za delitev stroškov priključkov ter tehničnih prilagoditev in okrepitev omrežja ter sistemskih naprav (členi 137 do 140)</u> v osnutku <u>SONDO</u> s pravilnikom (priloga SONDO), ki za razpršene vire električne energije do 1 MW_e normira stroške priklopa (določijo se normirani faktorji stroška priklopa) in pri tem zagotovi razumne stroške priklopa za proizvajalce na območjih z nižjo gostoto prebivalstva.</p>	Tarifni sistem za stroške priklopa / Ministrstvo za gospodarstvo, Sistemski operater distribucijskega omrežja,	Zagotavljanje preglednosti, nediskriminatornosti in objektivnosti pri obračunu stroškov priklopa na omrežje	Investitorji v proizvodnjo električne energije iz OVE in SPTE Sistemski operater distribucijskega omrežja,	2011
45	<p><u>Preverjanje resnosti investicijskih namer</u></p> <p>Razširitev garancije s strani investitorja za izvedbo projekta (nad 1 MW_e), ki jo opredeljuje osnutek SONDO (v poglavju <u>IV.3.1 Merila za delitev stroškov priključkov ter tehničnih prilagoditev in okrepitev omrežja ter sistemskih naprav</u> v drugem odstavku člena 140), tako da bo garantirala povrnitev stroškov ojačitve omrežja tudi v primeru, ko investitor odstopi od gradnje.</p>	Finančni instrument - zmanjševanje tveganj / Sistemski operater distribucijskega omrežja, Ministrstvo za gospodarstvo	Priključevanje na delih omrežja, ki so ojačani zaradi predvidenega priklopa novih enot razpršene proizvodnje električne energije.	Investitorji v proizvodnjo električne energije iz OVE in SPTE Sistemski operater distribucijskega omrežja,	2010
46	<p><u>Spodbujanje OVE v lokalnih energetskih konceptih</u></p> <p>Dopolnitev <u>Pravilnika o metodologiji in obveznih vsebinah lokalnih energetskih konceptov</u> (Uradni list RS, št. 74/09) tako, da so podatki, ki jih zahtevata 8. (določitev prostorskih območij primernih za postavitev elektrarn na obnovljive vire energije) in 11. (analiza možnih ukrepov za uporabo obnovljivih virov energije) člen tega pravilnika uporabna pri metodologiji priprave razvojnega načrta SODO.</p>	Podpora za prostorsko načrtovanje in načrtovanje omrežja / Ministrstvo za gospodarstvo, Občine, Ministrstvo za okolje in prostor	Upoštevanje lokalnih energetskih konceptov v prostorske načrte občin in ugotovljen sprejemljiv okoljski vpliv Okoljska skladnost Zagotavljanje kapacitet omrežja za priklop načrtovanih novih enot razpršene proizvodnje električne energije.	Občine Prostorski načrtovalci Okoljski poročevalci Distribucijska podjetja	2010

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
47	<p><u>Pospešeno uvajanje aktivnih omrežij</u></p> <p>Priprava zakonodaje in podzakonskih aktov, ki bodo omogočili realizacijo aktivnih omrežij (obnova in širitev omrežij, izgradnja ustreznih komunikacijskih poti v distribucijskem omrežju za potrebe vodenja in upravljanja omrežja). Cilj je razvoj omrežja, ki ima pri obratovanju večjo prilagodljivost, dostopnost (za enote razpršene proizvodnje električne energije), zanesljivost dobave električne energije in ekonomičnost.</p>	Podpora pospešenem uvajanju aktivnih omrežij / Ministrstvo za gospodarstvo, Sistemski operater distribucijskega omrežja, Javna agencija Republike Slovenije za energijo	Omogočanje priključevanja na omrežje vsem enotam razpršene proizvodnje električne energije	Distribucijska podjetja	2011
PROMET					
Davčna in trošarinska politika					
48	<p><u>Politika oblikovanja trošarin za pogonska goriva</u></p> <p>Ministrstvo za finance pripravi spremembe in dopolnitve <u>Zakona o trošarinah</u>, in sicer:</p> <p>- v 53. členu tako, da se tudi rastlinska olja, ki se uporabljajo kot goriva, ne štejejo za mineralna olja, za katera se plačuje trošarina. V zvezi s to spremembo je treba dopolniti tudi <u>Pravilnik o plačilu trošarine za energente</u>, ki bo prilagojen proizvajalcem goriv za pogon motornih vozil, če ti uporabljajo ali primešavajo fosilnim gorivom tudi neobdelana rastlinska olja. Predhodno bo potrebno definirati, kaj »rastlinska olja« so.</p> <p>- v devetem odstavku 54. člena, ter v zvezi z njegovim izvajanjem tudi dopolnitve <u>Pravilnika o načinu vračila trošarine za energente, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije</u> (Uradni list RS, 10/06, 12/07 in 3/09) tako, da se vračilo trošarine lahko uveljavi samo za količino rabe fosilnih goriv, ki je sorazmerna količini certificiranih biogoriv, ki so porabljena za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije.</p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo proučilo možnost, da z reguliranjem cene fosilnih goriv in biogoriv zagotovi konkurenčnost slednjih.</p>	Davki in davčne olajšave / Ministrstvo za finance, Ministrstvo za gospodarstvo	Opredelitev rastlinskih olj kot trošarinskih izdelkov In zagotovitev konkurenčne cene biogoriv za pogon vozil.	Proizvajalci in distributerji biogoriv, končni porabniki biogoriv, kmetijstvo	2013-2020
49	<p><u>Olajšava za vozila na OVE</u></p> <p>Ministrstvo za promet bo pripravilo spremembe in dopolnitve 5. in 6. člena ter Priloge I Zakona o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 57/08) tako, da bo uveljavljena olajšava za vozila, predelana na biogoriva in ostale OVE pri čemer bi se vozila, kjer je tehnično zagotovljena uporaba izključno biogoriv npr. B100, E85, vodika ter</p>	Davki in davčne olajšave / Ministrstvo za promet	Povečana konkurenčnost in prodaja osebnih, lahkih tovornih in težkih vozil na OVE	Končni kupci vozil	2012-2020

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa																		
	<p>ostale obnovljive vire energije, uvrstila v najnižji razred dajatve, podobno kot to velja za električna vozila.</p> <p>Ministrstvo za promet bo pripravilo spremembe in dopolnitve <u>3. in 4. člena Uredbe o načinu določanja in višini letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu</u> (Uradni list RS, št. 100/08, 12/10) izdane na podlagi <u>četrtega odstavka 5. člena Zakona o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu</u> (Uradni list RS, št. 57/08) tako, da se pri upoštevanju emisijskih lastnosti za lahka tovorna vozila in težka vozila, ki so pripravljena za uporabo biogoriv ter ostalih OVE, prizna olajšava pri letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu. Ukrep naj bo časovno omejen s preverjanjem učinka.</p>																						
Obvezni delež OVE																							
50	<p><u>Delež biogoriv v pogonskih gorivih</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor pripravi spremembe in dopolnitve <u>Uredbe o pospeševanju uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil</u> (Uradni list RS, št. 103/07 in 5/10) tako, da njene določbe uskladi s spremembami in dopolnitvami Direktive 2003/30/ES in z Direktivo 2009/28/ES. Na podlagi teh sprememb se največji delež primešavanja biogoriv, kjer še ne obstaja obveznost obveščanja končnega uporabnika o dodanem biogorivu, poveča iz sedanjih 5 % na 7 % (V/V) pri dizelskem gorivu ter na 10 % (V/V) pri bencinih, ob upoštevanju zahtev iz standarda za dizelsko gorivo EN 590:2009 ter biodizel EN 14214:2009 in ob upoštevanju zahtev iz standarda za bencin EN 228:2008 ter EN 15376:2007 za bioetanol kot dodatek bencinu.</p> <p>Za distributerje pogonskih goriv se določi potrebna minimalna letna kvota prodanega biogoriva. Letna kvota biogoriv, ki jih mora distributer dati v promet v ciljnem letu 2020, računano po energetski vrednosti goriv, znaša 10 % (V/V) od vseh prodanih pogonskih goriv (dizelskega goriva in motornih bencinov). Kvota biogoriv v letih do leta 2020 mora pri tem biti najmanj:</p> <table><tr><td></td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td></tr><tr><td>Kvota[%]</td><td>2,98</td><td>3,58</td><td>4,30</td><td>5,16</td><td>6,20</td><td>7,00</td><td>8,40</td><td>10,00</td></tr></table> <p>Uredba o fizikalno-kemijskih lastnostih tekočih goriv (Uradni list RS, št. 63/06 in 92/06) ter <u>Uredba o pospeševanju uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil</u> (Uradni list RS, št. 103/07 in 5/10) se uskladi z <u>Direktivo 2009/28/ES</u> glede na vrednosti parnega tlaka pri motornih bencinih, ki vsebujejo bioetanol.</p>		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kvota[%]	2,98	3,58	4,30	5,16	6,20	7,00	8,40	10,00	Spodbujanje trga biogoriv / Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za okolje in prostor	Povečanje deleža biogoriv v vseh prodanih pogonskih gorivih	Proizvajalci in distributerji motornih goriv	2012-2020
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020															
Kvota[%]	2,98	3,58	4,30	5,16	6,20	7,00	8,40	10,00															

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
	<p>V primeru neizpolnjevanja obveznosti distributerjev pogonskih goriv se bodo spremenile globe za storjene prekrške v zvezi z izpolnjevanjem letnih kvot tako, da se za nedoseženi delež kvote določi kazen v razmerju glede na energijsko vrednost deleža goriva potrebnega za doseganje predpisane kvote v EUR/MJ.</p> <p>Določitev obveznega deleža biogoriv se uredi z dopolnitvijo <u>Energetskega zakona</u> (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10), trajnostni vidiki biogoriv pa se uredijo v <u>Zakonu o varovanju okolja</u> (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 49/06-ZmetD, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09-ZPNačrt-A, 108/09).</p>				
51	<p><u>Delež OVE v javnem prometu</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo v skladu s cilji Direktive 2009/28/ES pri njenem prenosu v slovenski pravni red predložilo take dopolnitve <u>Energetskega zakona</u> (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10), da bo vlada imela pristojnost izdaje predpisa, ki v javnem prometu (koncesijske službe javnega prometa – Uredba o zelenem javnem naročanju) urejajo večjo stopnjo obvezne uporabe biogoriv in drugih obnovljivih virov energije, kot je v <u>Uredbi o pospeševanju uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil</u> določena za druga motorna vozila v cestnem prometu.</p>	Predpisi / Ministrstvo za gospodarstvo	Večji delež OVE v javnem prometu	Javni promet	2011-2020
Spodbujanje razvoja polnilne infrastrukture					
52	<p><u>Infrastruktura za OVE v prometu</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo v skladu s cilji Direktive 2009/28/ES pri njenem prenosu v slovenski pravni red predložilo take dopolnitve <u>Energetskega zakona</u> (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10), da bo vlada imela pristojnost izdaje predpisa, ki za distributerje goriv določa zahteve o minimalni opremljenosti bencinskih servisov za točenje biogoriv, kot so B100, E85 in vodik, ter za upravljavce javnih parkirišč zahteve v zvezi z opremljenostjo javnih parkirišč s polnilnimi mesti za električna cestna vozila.</p>	Predpisi / Ministrstvo za gospodarstvo	Povečana uporaba vozil na OVE zaradi zagotovljene distribucijske infrastrukture	Distributerji motornih goriv, Upravitelji javnih parkirišč	2012-2020
Spodbujanje učinkovitosti vozil					
53	<p><u>Novela AN URE</u></p> <p><u>Novela AN URE</u> (Akcijški načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2008-2016) z ukrepi za povečanje učinkovitosti prometa po priporočilu IEA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje uporabe energijsko učinkovitih pnevmatik z majhnim kotalnim uporom v osebem prometu ter spodbujanje nadzora ustreznega tlaka v pnevmatikah. 	Predpisi / Ministrstvo za gospodarstvo	Zmanjšanje končne rabe energije v prometu		2010-2020

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
	<ul style="list-style-type: none"> - predpisana energijska ekonomičnost novih dostavnih ter tovornih vozil: <ul style="list-style-type: none"> o standardizacija ekonomičnosti, o prostovoljni ali obvezni programi za spodbujanje ekonomičnosti dostavnih in tovornih vozil (zamenjava, nabava), - eko-vožnja - dopolnitev programa opredeljenega v AN URE za promet (promocijske in izobraževalne aktivnosti, šola varčne vožnje idr.) z namenom ozaveščanja voznikov osebnih vozil. 				
HORIZONTALNI UKREPI					
54	<p><u>Prostorski informacijski sistem</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za javno upravo bosta vzpostavila prostorski informacijski sistem, ki bo v nadaljevanju po zadostitvi tudi tehnične opremljenosti upravnih organov omogočil vzpostavitev spletne storitve za izdajo elektronskih dovoljenj (»e-gradbeno dovoljenje« idr.).</p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za javno upravo bosta v nadaljevanju proučili tudi možnost sprememb in dopolnitev <u>Zakona o graditvi objektov</u> (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05-popr., 92/05-ZJC-B, 111/05 – odl. US, 93/05-ZVMS, 120/06 – odl. US, 126/07 in 108/09), Zakona o prostorskem načrtovanju in Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 49/06-ZmetD, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09-ZPNačrt-A, 108/09), ki bi omogočila dostop do informacij o obravnavi vlog, ki se nanašajo na pridobitev dovoljenj in izdajo soglasij za umeščanje naprav in infrastrukture v prostor.</p>	Izboljšava administrativnih postopkov z informacijskim sistemom / Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za javno upravo	Izboljšati postopke pri pridobivanju gradbenega dovoljenja ter ostalih soglasij	Investitorji	2015-2020
55	<p><u>Izobraževanje oseb pri vodenju upravnih postopkov za projekte obnovljivih virov energije</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za javno upravo bosta pripravila usposabljanje oseb, ki vodijo postopke za izdajo gradbenih in uporabnih dovoljenj za objekte OVE.</p>	Izobraževanje / Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za javno upravo	Odpraviti administrativne ovire pri pridobivanju dovoljenj za umeščanje naprav in infrastrukture OVE v prostor.	Investitorji Projektanti Nadzorniki revidenti Inšpekcije Izvajalci	2011-2030
56	<p><u>Enotno soglasje za objekte OVE</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor bo proučilo vzpostavitev izdaje <u>enotnega soglasja za objekte OVE</u>, ki so uvrščeni med objekte državnega pomena tako, da bi se združile izdaje okoljevarstvenega soglasja, okoljevarstvenega dovoljenja, vodnega soglasja in naravovarstvenega soglasja v en postopek in eno soglasje.</p>	Izboljšava administrativnih postopkov / Ministrstvo za okolje in prostor	Izboljšati postopke pridobivanja soglasij pred izdajo gradbenega dovoljenja za projekte OVE	Investitorji	2011-2020

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
57	<p><u>Vzpostavitev informacijske točke za učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo vzpostavilo skupno vstopno/promocijsko/ informacijsko točko za URE in OVE, namenjeno medresorsko koordinani promociji in obveščanju o ukrepih podpore, zmanjšanju in odstranjevanju administrativnih ovir ter pospešitvi izvedbe projektov OVE.</p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo vzpostavilo centraliziran energetske register/geografski informacijski sistem potenciala OVE, ki vključuje tudi okoljsko sprejemljivost in informacijski e-portal za OVE.</p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo vzpostavilo sistem informiranja vseh ustreznih akterjev o koristih, stroških, energetske učinkovitosti naprav in sistemov za ogrevanje hlajenje in proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, ki temelji na sistemu že preizkušenih mehanizmov energetskega označevanja naprav in energetskega svetovanja občanom – EnSvet ter ga bo razširilo s spletnim kalkulatorjem za občane za sprotno spremljanje cene energentov za ogrevanje.</p> <p>Ministrstvo za javno upravo bo vzpostavilo telo za reševanje sporov povezanih z administrativnimi postopki ter aktivno odstranjevanje administrativnih ovir na sistemski ravni. Na nivoju gospodinjstev prevzame koordinacijsko funkcijo prenovljeni program energetskega svetovanja občanom – EnSvet.</p>	Mediacijsko-storitveni center za projekte URE in OVE / Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za javno upravo	Pospešitev izvedbe projektov OVE s ponudbo »on-line« storitev ter hitrejša odpravljanje težav investitorjev	Investitorji	2011-2020
58	<p><u>Izboljšave administrativnih postopkov za vgradnjo naprav za decentralizirano proizvodnjo električne energije</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo pripravi spremembe in dopolnitve Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o energetske infrastrukturi (Uradni list RS, št. 62/03, 88/03), ki bo za naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov bolj podrobno določila:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kdaj se šteje za investicijsko vzdrževalna dela vgradnja teh naprav v/na objekte, - kdaj gre za enostaven objekt oziroma za manj zahteven objekt pri vgradnji/namščanju teh naprav v/na objekte glede na njihovo velikost ali zmogljivost proizvodnje električne energije ali ogrevanja oziroma hlajenja. 	Izboljšave administrativnih postopkov s podrobnejšo opredelitvijo meril za naprave, ki izkoriščajo OVE / Ministrstvo za okolje in prostor	Pospešitev nameščanja naprav za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov v oziroma na obstoječe objekte.	UE Ministrstvo za okolje in prostor DE	2011

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
Zagotavljanje kakovosti izvedbe projektov					
59	<p><u>Sistem za zagotavljanje kakovosti izvedbe projektov</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo z dopolnitvami <u>Energetskega zakona</u> (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) uredilo vzpostavitev sistema za zagotavljanje kakovosti pri izvedbi projektov OVE (shema in uvajanje standardov kakovosti za strokovne zasnove, načrtovanje in izvedbo sistemov za proizvodnjo toplote in za toplotovodna omrežja iz OVE).</p>	Predpisi, usposabljanje, certificiranje izvajalcev / Ministrstvo za gospodarstvo	Vzpostavitev sistema za zagotavljanje kakovosti izvedbe projekta	Usposabljanje: izvajalci, projektanti, javna uprava, dobavitelji naprav in sistemov, arhitekti, zbornice, svetovalci, dobavitelji energije, ponudniki finančnih storitev	2011-2020
Biogoriva					
60	<p><u>Certificiranje biogoriv glede meril kakovostni in trajnostni</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo v skladu s cilji <u>Direktive 2009/28/ES</u> pri njenem prenosu v slovenski pravni red predložilo take dopolnitve <u>Energetskega zakona (EZ-UPB2)</u> (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10), da bo dana zakonska podlaga za izdajo predpisov, ki urejajo certificiranje biogoriv glede kakovostnih meril.</p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor bo v skladu s cilji <u>Direktive 2009/28/ES</u> pri njenem prenosu v slovenski pravni red predložilo take dopolnitve <u>Zakona o varstvu okolja (ZVO-UPB1)</u> (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 66/06, 70/08 in 108/09) ki urejajo certificiranje biogoriv glede na trajnostna merila njihove pridelave in proizvodnje ter uveljavilo ustrezne podzakonske akte.</p> <p>Vzpostavitev sistema zagotavljanja kakovosti lesne biomase (Priprava in izvajanje pravilnika o kakovosti lesnih goriv in sprememb pravilnikov, ki urejajo klasifikacijo lesnih goriv; Priprava pravilnika za zagotavljanje kakovosti pri distribuciji in skladiščenju lesnih goriv)</p>	Certificiranje Predpisi o kakovostnih merilih za biogoriva Predpisi o trajnostnih merilih za biogoriva / Ministrstvo za gospodarstvo Ministrstvo za okolje in prostor	Zagotavljanje trajnostnih in kakovostnih meril za biogoriva	Distribucija goriv	2011
61	<p><u>Uvajanje OVE v kmetijsko mehanizacijo</u></p> <p>Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo zagotovilo, da se bo pri izvajanju ukrepov na podlagi določb <u>Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013</u> (Uradni list RS, št. 73/08, 17/09) nabava kmetijskih strojev, ki uporabljajo energijo iz obnovljivih virov, oziroma preureditev obstoječih kmetijskih strojev za uporabo energije iz obnovljivih virov uvrsti med upravičene naložbe.</p>	Investicijske spodbude / Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Večanje deleža porabnikov biogoriv v kmetijstvu	Kmetijstvo	2012-2020

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
62	<p>Bioplin</p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo bo pripravilo dopolnitve Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) za vključevanje bioplina v omrežje zemeljskega plina. Tehnična pravila o priključitvi na omrežje, (vključno s pravili za kakovost bioplina) in tarife za priključevanje bioplina bodo urejene v ustreznih podzakonskih aktih.</p>	Predpisi / Ministrstvo za gospodarstvo	Povečanje rabe bioplina	Kmetijstvo, distribucija ZP	2011
	Raziskave in razvoj				
63	<p><u>Spodbujanje URE in OVE v okviru Nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa</u></p> <p>Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo bo v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo v novem Nacionalnem raziskovalnem in razvojnem programu (v pripravi) in ostalih programih opredelilo energijske in okoljevarstvene tehnologije, tehnologije za racionalno rabo energije in za izrabo novih in obnovljivih virov energije, kot prednostno raziskovalno in razvojno področje in, kot vzorčno in prednostno področje sodelovanja znanosti in gospodarstva.</p> <p>Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo bo v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo in Službe vlade za razvoj in evropske zadeve spodbujalo vključitev projektov in novih instrumentov povezovanja raziskovalnih institucij in gospodarstva na področju URE in OVE.</p>	Raziskave in razvoj / Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Demonstracijski projekti / Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, (Ministrstvo za gospodarstvo, Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve)	Povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva na področju URE in OVE Izvedba demonstracijskih projektov za lažji transfer novih tehnologij v slovensko gospodarstvo predvsem v industrijske dejavnosti Povezovanje gospodarstva in raziskav Razvoj novih izdelkov in storitev	Univerze, razvojni in raziskovalni instituti, industrijska podjetja	2011-2020
Izobraževanje in usposabljanje					
64	<p><u>Sistematično vključevanje tem s področja URE in OVE v naravoslovne programe v osnovnih in srednjih šolah ter fakultetah ter v programe celoživljenjskega učenja in usposabljanja</u></p> <p>Ministrstvo za šolstvo in šport bo spodbujalo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistematično vključevanje tem s področja URE in OVE v naravoslovne programe v osnovnih in srednjih šolah; 	Izobraževanje/ Ministrstvo za šolstvo in šport v sodelovanju s Službo Vlade Republike Slovenije za podnebne spremembe in	Izobraževanje mladih na področju URE in OVE in zagotavljanje ustreznega števila novih kadrov za izvedbo prioritarnih projektov URE in	Osnovne in srednje šole, univerze, razvojni in raziskovalni instituti Institucije in organizacije specializirane za področje	2011-2020

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
	<ul style="list-style-type: none"> - vsebinsko uravnotežen program obkurikularnih dejavnosti mladih o področju URE in OVE; - sistematično vključevanje tem s področja URE in OVE v programe vseživljenjskega učenja in usposabljanja. <p>Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo bo v sodelovanju z univerzami spodbujalo sistematično vključevanje področja URE in OVE v študijske programe na fakultetah.</p>	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v sodelovanju z univerzami	OVE Zagotavljanje ustreznega števila kadrov za izvedbo prioriternih projektov URE in OVE	celoživljenjskega izobraževanja in usposabljanja	
65	<p><u>Vzpostavitev sistema certificiranja inštalaterjev</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo pripravi spremembe Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) in podzakonske akte za certificiranje oz. enakovreden sistem kvalifikacij inštalaterjev, skladen s 14. členom direktive 2009/28/ES.</p>	Certificiranje izvajalcev in usposabljanje	Zagotavljanje kvalitete izvedbe projektov	Inštalaterji	20012-2020
	Ozaveščanje in promocija				
66	<p><u>Ozaveščanje splošne javnosti in ciljnih skupin o ukrepih podpore</u></p> <p>Služba vlade za podnebne spremembe pripravi in izvaja komunikacijsko strategijo za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promocijo URE in OVE v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi za doseganje razvojnih ciljev, skladno z zahtevami 14. člena Direktive 2009/28/ES za obveščanje državljanov o koristih ter praktičnih vidikih razvoja in uporabe obnovljivih virov energije, - promocijo enotne informacijske točke za OVE in promocijo ukrepov podpore za vse relevantne akterje, kot so potrošniki, gradbeniki, inštalaterji, arhitekti, dobavitelji ogrevalnih, hladilnih in električnih naprav in sistemov ter vozil, ki lahko uporabljajo energijo iz OVE, idr. 	Ozaveščanje splošne javnosti in relevantnih ciljnih skupin/ Služba Vlade Republike Slovenije za podnebne spremembe	Lažje umeščanje projektov OVE v prostor Povečana dostopnost do državne podpore potrošnikom in s tem večja učinkovitost podpor Krepitev zmogljivosti za izvedbo ukrepov URE	Splošna javnost Informiranje: splošna javnost, porabniki energije, investitorji, dobavitelji,	2010-2020
	Statistika obnovljivih virov energije				
67	<p><u>Zbiranje podatkov o napravah za izkoriščanje OVE v okviru registra nepremičnin</u></p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor bo zagotovilo zbiranje dodatnih parametrov o lastnostih stavbe (podatki o toplotnih črpalkah, sprejemnikov sončne energije in sončnih celicah ter rabi lesne biomase za gorivo) na podlagi določb 103. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin (ZEN) (Uradni list RS, št. 47/06 in 65/07 – odl. US) o zbiranju podatkov o nepremičninah z vprašalnikom pri lastniku, uporabniku ali najemniku nepremičnine ali upravniku stavbe, kar bi izvajala geodetska uprava v okviru zbiranja podatkov za namene vzdrževanja registra nepremičnin.</p>	Statistika OVE/ Ministrstvo za okolje in prostor	Izboljšanje sistema zbiranja podatkov o OVE v okviru registra nepremičnin za poročanje Evropski komisiji	Ministrstvo za okolje in prostor, GURS	2012

Št.	Ime ukrepa/politike	Vrsta ukrepa / pristojnost	Pričakovani rezultati	Ciljna skupina ali dejavnost	Datum začetka in konca ukrepa
	Ministrstvo za gospodarstvo skladno z Energetskim zakonom (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) pripravi pravilnik, v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor/GURS, za povezovanje registra energetskih izkaznic z registrom nepremičnin.				
68	<p><u>Zbiranje podatkov o rabi OVE v široki rabi in posredni oskrbi z lesno biomaso za proizvodnjo energije</u></p> <p>SURS v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo pripravi predlog za izboljšavo statističnih raziskav o rabi obnovljivih virov energije v široki rabi, ki bodo vključevale podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iz registra energetskih izkaznic in registra nepremičnin, - iz energetskega knjigovodstva v javnem sektorju, - iz ankete o porabi v gospodinjstvih in široki rabi SURS-a, - o proizvodnji električne energije iz OVE, - o prodaji toplotnih črpalkah, sončnih sprejemnikov energije ter biomasnih kotlov, - posredni oskrbi z lesno biomaso za proizvodnjo energije, ter - druge ustrezne ukrepe za izboljšanje statističnih raziskav o rabi OVE. 	Statistika OVE/ Statistični urad Republike Slovenije	Izboljšanje sistema zbiranja podatkov za poročanje Evropski komisiji	SURS	2012
	<u>Nacionalni postopki za ureditev statističnega prenosa ali skupnega projekta</u>				
69	<p><u>Ureditev postopkov statističnega prenosa ali skupnega projekta</u></p> <p>Ministrstvo za gospodarstvo pripravi izhodišča ter ustrezno dopolnitev <u>Energetskega zakona</u> (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) za izvajanje nacionalnih postopkov za ureditev statističnega prenosa energije iz obnovljivih virov in sodelovanja pri skupnih projektih proizvodnje električne energije, toplote in hladi iz obnovljivih virov energije.</p>	Statistični prenosi in skupni projekti / Ministrstvo za gospodarstvo	Možnost izvedbe statističnih prenosov ter skupnih projektov skladno zahtevam Direktive 2009/28/ES	Republika Slovenija (Vlada RS), države članice, tretje države Investitorji	2012

4.2 Posebni ukrepi za izpolnitev zahtev Direktive 2009/28/ES

4.2.1 Upravni postopki in prostorsko načrtovanje

(a) Zakonodaja o postopkih za izdajo dovoljenj ter o prostorskem načrtovanju

(a-1) Postopke prostorskega načrtovanja naprav in infrastrukture urejajo naslednji predpisi:

- Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1), Uradni list RS, št. 110/02, 8/03, 58/03-ZZK-1, 33/07-ZPNačrt;
- Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt), Uradni list RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B;
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS), Uradni list RS, št. 76/04;
- Uredba o prostorskem redu Slovenije, Uradni list RS, št. 122/04;
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1), Uradni list RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 49/06-ZmetD, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09-ZPNačrt-A, 108/09;
- Zakon o ohranjanju narave, Uradni list RS, št. 56/99, popravek-31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02, 41/04, 61/06-ZDru-1;
- Zakon o vodah (ZV-1), Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A, 41/04-ZVO-1, 57/08;
- Energetski zakon (EZ-UPB1), Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10;
- Zakon o rudarstvu (ZRud), Uradni list RS, št. 56/99, 46/04-ZRud-A, 68/08-ZRud-B.

Zakon o urejanju prostora ureja prostorsko načrtovanje in uveljavljanje prostorskih ukrepov za izvajanje načrtovanih prostorskih ureditev, zagotavljanje opremljanja zemljišč za gradnjo ter vodenje sistema zbirk prostorskih podatkov.

Zakon o prostorskem načrtovanju ureja prostorsko načrtovanje kot del urejanja prostora, tako da določa vrste prostorskih aktov, njihovo vsebino in medsebojna razmerja ter postopke za njihovo pripravo in sprejem.

Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije je akt, ki je sprejet na podlagi Zakona o urejanju prostora in je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. Podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države in postavlja usmeritve za razvoj v evropskem prostoru. Kartografsko gradivo tega odloka predstavljajo publikacijske karte k posameznim področjem, in to: razvoj mest in drugih naselij, arhitekturna prepoznavnost, usmeritve za razvoj prometnega sistema, usmeritve za razvoj energetskih sistemov, prepoznavnost z vidika kulturnega in simbolnega pomena krajine ter naravne kakovosti krajine, raba naravnih virov, potenciali za oskrbo s pitno vodo, prostorske omejitve za razvoj.

Uredba o prostorskem redu Slovenije je predpis, ki določa pravila za urejanje prostora.

Zakon o varstvu okolja ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem kot temeljni pogoj za trajnostni razvoj in v tem okviru določa temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja, javne službe varstva okolja in druga z varstvom okolja povezana vprašanja.

Zakon o ohranjanju narave določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave, pri čemer so ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti ukrepi, s katerimi se ureja varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst (v nadaljnjem besedilu: rastlinske in živalske vrste), vključno z njihovim genskim materialom in habitatami ter ekosistemi, in omogoča trajnostno rabo sestavin biotske raznovrstnosti ter zagotavlja ohranjanje naravnega ravnovesja.

Zakon o vodah ureja upravljanje z morjem, celinskimi in podzemnimi vodami (v nadaljnjem besedilu: vode) ter vodnimi in priobalnimi zemljišči, pri čemer se za upravljanje z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči šteje varstvo voda, urejanje voda in odločanje o rabi voda.

Energetski zakon določa načela energetske politike, pravila za delovanje trga z energijo, načine in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb na področju energetike, načela zanesljive oskrbe in učinkovite rabe energije ter pogoje za obratovanje energetskih postrojenj, pogoje za opravljanje energetske dejavnosti, ureja izdajanje licenc in energetskih dovoljenj ter organe, ki opravljajo upravne naloge po tem zakonu.

Zakon o rudarstvu ureja raziskovanje, izkoriščanje in gospodarjenje z mineralnimi surovinami kot naravnim virom, ne glede na to ali so v zemlji ali na njeni površini v tekočih ali stoječih vodah ali pa v obalnem morju. Ta zakon določa tudi način podeljevanja rudarske pravice, pristojnosti in način izdajanja posameznih dovoljenj, kot tudi organizacijo in način izvajanja inšpekcijske službe na področju rudarstva.

Pomembne faze prostorskega načrtovanja za umeščanje naprav in infrastrukture v prostor

<i>Vrsta naprave ali infrastrukture</i>	<i>Nacionalni energetski program/Strateški prostorski načrt</i>	<i>Državni prostorski načrt</i>	<i>Občinski prostorski načrt</i>	<i>Celovita presoja vplivov na okolje</i>
<i>Hidroelektrarne</i>	$>10 \text{ MW}_e$	$>10 \text{ MW}_e$	$\leq 10 \text{ MW}_e$	✓
<i>Vetrne elektrarne</i>	<i>polje</i> $>10 \text{ MW}_e$	<i>polje</i> $>10 \text{ MW}_e$	<i>polje</i> $\leq 10 \text{ MW}_e$	✓
<i>Geotermalna elektrarna</i>	$>16 \text{ MW}_e$	$>16 \text{ MW}_e$	$\leq 16 \text{ MW}_e$	✓ $>30 \text{ kW}_t$
<i>Termoelektrarne in termoelektrarne-toplarne na biomaso ali biogorivo</i>	$>16 \text{ MW}_e$	$>16 \text{ MW}_e$	$\leq 16 \text{ MW}_e$	-
<i>Termoelektrarne in termoelektrarne-toplarne na trdno gorivo iz nenevarnih odpadkov ali sežigalnice nenevarnih odpadkov</i>		$> 1000 \text{ ton}$ <i>odpadkov letno</i>	$\leq 1000 \text{ ton}$ <i>odpadkov letno</i>	$> 100 \text{ ton}$ <i>odpadkov na dan</i>
<i>Naprave za proizvodnjo biogoriv iz biomase</i>	-	-	✓	✓
<i>Prenosni elektroenergetski vodi</i>	$\geq 110 \text{ kV}$	$\geq 110 \text{ kV}$	$< 110 \text{ kV}$	$\geq 110 \text{ kV}$ <i>in dolžino 5 km na območju naselja ali na varovanih območjih</i>
<i>Distribucijsko omrežje za ogrevanje in hlajenje</i>	-	-	✓	<i>za premer cevododa 800 mm in dolžine 40 km ali za premer cevododa 500 mm in dolžine 5 km na varovanih območjih</i>
<i>Naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje in hlajenje – manj zahtevni gradbeni objekti</i>	-	-	✓	-
<i>Naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje in hlajenje – investicijsko vzdrževalna dela</i>	-	-	-	-

(a-1.1) Predpis, ki uvršča naprave in infrastrukturo glede prostorskega urejanja med objekte državnega ali lokalnega pomena:

- Uredba o vrstah prostorskih ureditev državnega pomena, Uradni list RS, št. 95/07, 102/08.

Uredba o vrstah prostorskih ureditev državnega pomena določa vrste prostorskih ureditev za katerih načrtovanje je pristojna država. Nosilci prostorskega urejanja naprav in infrastrukture so lokalni (organi lokalnih skupnosti) in državni (ministrstva predvsem ministrstvo, pristojno za energijo, ter ministrstvi, pristojni za obnovljive naravne vire – voda, biomasa).

Prostorske ureditve državnega pomena na področju rabe obnovljivih virov so:

- hidroelektrarne in polje vetrnih elektrarn z nazivno močjo 10 MW_e in več,
- termoelektrarne oziroma termoelektrarne-toplarne na biomaso ali biogorivo in geotermalna elektrarna z nazivno električno močjo 16 MW_e in več in
- prenosni elektroenergetski vodi z nazivno napetostjo 110 kV ali več s pripadajočimi funkcionalnimi objekti.

Prostorske ureditve lokalnega pomena so prostorske ureditve hidroelektrarne in polja vetrnih elektrarn z nazivno električno močjo manj kot 10 MW_e, termoelektrarn-toplarn na biomaso ali biogorivo z nazivno električno močjo manj kot 16 MW_e, ter naprav za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov in pripadajoče infrastrukture distribucijskega elektroenergetskega omrežja z napetostjo manj kot 110 kV oziroma pripadajoče infrastrukture distribucijskega omrežja za ogrevanje ali hlajenje.

Državni nosilci in lokalni nosilci urejanja prostora pri umeščanju naprav in infrastrukture v prostor predložijo svoje razvojne potrebe, zagotavljajo strokovne podlage za podane razvojne potrebe, izdajajo smernice in mnenja ter sodelujejo v postopkih usklajevanja z drugimi prostorskimi ureditvami.

(a-1.2) Predpisa, ki uvrščata naprave in infrastrukturo med posege v okolje, za katere je treba pri planiranju (strateško načrtovanje ali programiranje ter prostorsko načrtovanje) izvesti celovito presojo vplivov na okolje, sta:

- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Uradni list RS, št 9/09;
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, Uradni list RS, št. 130/04, 53/06.

Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje določa merila za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja določa vsebino in podrobnejšo metodologijo presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvenega območja, ter posege v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na ta območja.

Celovita presoja vplivov na okolje strateških načrtov in programov ter prostorskih načrtov za naprave in infrastrukturo se izvede, če:

- je za pridobitev gradbenega dovoljenja naprave ali infrastrukture predpisana izvedba presoje vplivov na okolje ali
- izvedba naprave ali infrastrukture lahko pomembno vpliva na zavarovana območja in Natura območja, vključno z območji, ki so pomembna za povezanost evropskega ekološkega omrežja Natura 2000.

(a-2) Postopke za izdajo dovoljenj za naprave in infrastrukturo urejajo naslednji predpisi:

- Zakon o graditvi objektov, Uradni list RS, št. 110/02, 41/04-ZVO-1, 45/04, 47/04, 92/05-ZJC-B, 93/05-ZVMS, 126/07, 108/09;
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1), Uradni list RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 49/06-ZmetD, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09-ZPNačrt-A, 108/09,
- Zakon o ohranjanju narave, Uradni list RS, št. 56/99, popravek-31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02, 41/04, 61/06-ZDru-1;
- Zakon o vodah (ZV-1), Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A, 41/04-ZVO-1, 57/08;
- Zakon o rudarstvu ZRud, Uradni list RS, št. 56/99, 46/04-ZRud-A, 68/08-ZRud-B.

Zakon o graditvi objektov ureja postopke za pridobitev **gradbenega dovoljenja** za naprave in infrastrukturo in določa pogoje za njegovo pridobitev.

Zakon o varstvu okolja ureja postopke za pridobitev **okoljevarstvenega dovoljenja** za naprave in infrastrukturo in določa zahteve za njegovo pridobitev. Ta zakon ureja tudi postopke za izdajo okoljevarstvenega soglasja za umeščanje v prostor naprave in infrastrukture, če bi njihova gradnja lahko vplivala na okolje.

Zakon o ohranjanju narave ureja postopka za izdajo **naravovarstvenega soglasja** k gradbenemu dovoljenju za umeščanje v prostor naprave ali infrastrukture, če bi njihova gradnja lahko ogrozila biotsko raznovrstnost, naravno vrednoto ali zavarovano območje.

Zakon o vodah ureja postopke za pridobitev **vodnega dovoljenja ali koncesije**, če gre za napravo, ki rabi vodno dobro, in določa zahteve za pridobitev vodnega dovoljenja ali koncesije. Ta zakon ureja tudi postopke za izdajo **vodnega soglasja** h gradbenemu dovoljenju za umeščanje v prostor naprave in infrastrukture, če bi njihova gradnja lahko vplivala na vodni režim.

Zakon o rudarstvu ureja določa tudi način podeljevanja **rudarske pravice**, pristojnosti in način izdajanja posameznih dovoljenj, kot tudi organizacijo in način izvajanja inšpekcijske službe na področju rudarstva.

Postopki za izdajo dovoljenj

Vrsta naprave ali infrastrukture	Vodna pravica	Rudarska pravica	Okoljevarstveno dovoljenje	Gradbeno dovoljenje	Presoja vplivov na okolje – okoljevarstveno soglasje
Hidroelektrarne	✓	-	-	✓	$\geq 1 \text{ MW}_e$
Vetrne elektrarne	-	-	-	✓	$\geq 10 \text{ MW}_e$ na varovanih območjih $\geq 0,5 \text{ MW}_e$
Geotermični energetski vir	✓ za rabo podzemne vode zaradi izkoriščanja geotermalne energije	✓ za izkoriščanje geotermalne energije v zaprtem sistemu z reinjektiranjem	-	✓ za gradnjo nadzemnih objektov	$\geq 30 \text{ kW}_t$
Termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne in toplarne na biomaso ali biogorivo	✓ za hladilno vodo v termoelektrarnah	-	$\geq 1 \text{ MW}_t$	✓	$\geq 50 \text{ MW}_t$
Termoelektrarne in termoelektrarne-toplarne na trdno gorivo iz nenevarnih odpadkov ali sežigalnice nenevarnih odpadkov	✓ za hladilno vodo v termoelektrarnah	-	✓	✓	$> 100 \text{ ton odpadkov na dan}$
Naprave za proizvodnjo biogoriv iz biomase	-	-	✓	✓	✓
Prenosni elektroenergetski vodi	-	-	-	✓	$\geq 110 \text{ kV}$ in dolžino 5 km na območju naselja ali na varovanih območjih
Distribucijsko omrežje za ogrevanje in hlajenje	-	-	-	✓	za premer cevoroda 800 mm in dolžine 40 km ali za premer cevoroda 500 mm in dolžine 5 km na varovanih območjih
Naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje in hlajenje – manj zahtevni gradbeni objekti	✓ za hidroelektrarno, ki ni priključena na električno omrežje ali za rabo vode za hlajenje	-	✓ za ravnanje z odpadki biološkega izvora	✓	-

Postopki za izdajo dovoljenj

<i>Vrsta naprave ali infrastrukture</i>	<i>Vodna pravica</i>	<i>Rudarska pravica</i>	<i>Okoljevarstveno dovoljenje</i>	<i>Gradbeno dovoljenje</i>	<i>Presoja vplivov na okolje – okoljevarstveno soglasje</i>
<i>Naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje in hlajenje – investicijsko vzdrževalna dela</i>	-	-	-	-	-

(a-2.1) Predpis, ki uvršča naprave in infrastrukturo glede graditve med objekte državnega ali lokalnega pomena, je:

- Uredba o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov in o določitvi objektov državnega pomena, Uradni list RS, št. 33/03, 78/05.

Uredba o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov in o določitvi objektov državnega pomena ureja enotno klasifikacijo vrst objektov in določa tudi stavbe in gradbene inženirske objekte, za katere izdaja gradbeno dovoljenje ministrstvo, pristojno za prostorske in gradbene zadeve.

Objekti državnega pomena so hidroelektrarna, polje vetrnih elektrarn, termoelektrarna oziroma termoelektrarna-toplarna na biomaso ali biogorivo in geotermalna elektrarna z nazivno električno močjo 10 MW_e ali več ter prenosni elektroenergetski vodi s pripadajočimi funkcionalnimi objekti z nazivno napetostjo 110 kV ali več.

Za gradnjo objektov državnega pomena izdaja gradbeno dovoljenje ministrstvo, pristojno za prostorske in gradbene zadeve, za gradnjo objektov lokalnega pomena pa krajevno pristojna upravna enota;

(a-2.2) Predpis, ki uvršča nameščanje naprav med gradbena dela, za katera ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, je:

- Uredba o vrstah objektov glede na zahtevnost, Uradni list RS, št. 37/08, 99/09.

Uredba o vrstah objektov glede na zahtevnost določajo vrste zahtevnih, manj zahtevnih, nezahtevnih in enostavnih objektov, za enostavne objekte pa tudi njihova največja velikost, način gradnje in rabe ter drugi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se objekt lahko šteje za enostavni objekt, in dela, ki se štejejo za redna vzdrževalna in investicijska vzdrževalna dela.

Naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, katerih nameščanje se uvršča med investicijsko vzdrževalna dela na objektu ali za potrebe objekta, če se ne posega v konstrukcijo objekta in tudi ne spreminja njegova zmogljivost, velikost, namembnost in zunanji videz, so:

- namestitev agregata za proizvodnjo električne energije,
- namestitev naprave za ogrevanje,
- namestitev sončnega zbiralnika ali sončnih celic,
- namestitev toplotne črpalke,

- namestitev vetrnice za proizvodnjo električne energije,
- izvedba vrtine za geosondo (geokolektor) in
- namestitev klima naprav.

(a-2.3) Predpis, ki uvršča napravo za proizvodnjo biogoriva iz biomase med naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, je:

- Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, Uradni list RS, št. 67/04, 71/07, 122/07.

Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega določa vrsto dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in za katere morajo njihovi upravljalci pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja. Ta uredba določa tudi podrobnejšo vsebino in sestavine vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja in merila za presojanje uporabe najboljših razpoložljivih tehnik.

Naprave za proizvodnjo biogoriva iz biomase (proizvodnja tekočih in plinastih biogoriv, razen bioplinarn na osnovi anaerobne obdelave biorazgradljivih snovi) se uvrščajo med naprave za proizvodnjo kemičnih izdelkov v kemični industriji (naprave za proizvodnjo enostavnih ogljikovodikov), za katere je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

(a-2.4) Predpis, ki uvršča naprave in infrastrukturo med posege v okolje, za katere je treba izvesti pri pridobivanju gradbenega dovoljenja presojo vplivov na okolje, je:

- Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, Uradni list RS, št. 78/06, 72/07, 32/09.

Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, določa vrste posegov v okolje in njihove spremembe, za katere je presoja vplivov na okolje vedno obvezna, in vrste posegov v okolje in njihove spremembe, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če presegajo določen obseg in izpolnjujejo določene pogoje glede značilnosti posega in kraja posega ter možnih vplivov na okolje.

Za pridobitev gradbenega dovoljenja naprave ali infrastrukture je predpisana izvedba presoje vplivov na okolje za:

- hidroelektrarne s prostornino akumulacije 10.000 m³ za akumulacijsko ali akumulacijsko pretočno hidroelektrarno in nazivno močjo 1.000 kW_e za pretočno hidroelektrarno,
- pet vetrnih turbin na polju ali celotna nazivna električna moč vetrnih turbin na polju 10 MW_e oziroma tri vetrne turbine na polju ali celotna nazivna električna moč vetrnih turbin na polju 0,5 MW_e na varovanih območjih po predpisih o kulturni dediščini in predpisih o ohranjanju narave,
- termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne in toplarne na biomaso ali biogorivo (vključno z motorji na notranje zgorevanje) in geotermalna elektrarna z vhodno toplotno močjo 50 MW_t in več oziroma 10 MW_t ali več, če gre za trdno gorivo iz biomase iz odpadkov,
- prenosni elektroenergetski vodi z nazivno napetostjo 110 kV ali več s pripadajočimi funkcionalnimi objekti, če je dolžina voda več kot 5 km v naseljih ali na varovanih območjih po predpisih o kulturni dediščini in predpisih o ohranjanju narave,
- infrastruktura distribucijskega omrežja za ogrevanje ali hlajenje, če je premer cevovoda večji od 0,8 m in dolžina večja od 40 km oziroma premer cevovoda večji od 0,5 m in

dolžina večja od 5 km na varovanih območjih po predpisih o kulturni dediščini in predpisih o ohranjanju narave ter vodovarstvenih območjih po predpisih o vodah,

- naprave za proizvodnjo biogoriva iz biomase (proizvodnja tekočih in plinastih biogoriv, razen bioplinarn na osnovi anaerobne obdelave biorazgradljivih snovi), ker se uvrščajo med naprave za proizvodnjo kemičnih izdelkov v kemični industriji.

Presoja vplivov na okolje je potrebna tudi za ureditev neobdelanih zemljišč ali zemljišč na polnaravnih območjih s površino 50 ha ali več oziroma s površino 30 ha, če je zemljišče na varovanem območju, zaradi kmetijske proizvodnje rastlin, primernih za proizvodnjo biogoriv.

(a-2.5) Predpis, ki uvršča naprave in infrastrukturo med posege v naravo, za katere je treba pri pridobivanju gradbenega dovoljenja pridobiti naravovarstveno soglasje, je:

- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, Uradni list RS, št. 130/04, 53/06.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja ureja stopnje presoje sprejemljivosti, ki je podlaga za izdajo naravovarstvenega soglasja oziroma dovoljenja po drugih predpisih.

(a-2.6) Predpis, ki določa v skladu z Zakonom o vodah (ZV-1) vsebino vloge za izdajo vodnega soglasja za naprave, ki imajo pomemben vpliv na vodni režim, je:

- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja, Uradni list RS, št. 25/09.

Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja podrobneje določa vsebino vloge, ki je potrebna za pridobitev: projektnih pogojev, pogojev za druge posege v prostor vodnega soglasja.

(a-2.7) Za izkoriščanje vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah je treba pridobiti vodno pravico:

- v obliki koncesije v skladu z Zakonom o vodah (ZV-1), Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A, 41/04-ZVO-1, 57/08.

(a-2.8) Za izkoriščanje geotermičnega energetskega vira je treba pridobiti:

- rudarsko pravico v skladu z Zakonom o rudarstvu, Uradni list RS, št. 46/04-ZRud-A, 68/08-ZRud-B, če gre za izkoriščanje geotermične energije z reinjektiranjem;
- vodno pravico v skladu z Zakonom o vodah (ZV-1), Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, in sicer v obliki koncesije za rabo termalne ali mineralno-termalne podzemne vode zaradi izkoriščanja geotermalne energije.

S predlogom novega Zakona o rudarstvu bo podrobneje urejeno izkoriščanje geotermičnih energetskih virov tako, da se to lahko izvaja samo v zaprtem sistemu z geokolektorjem ali z izkoriščanjem z reinjektiranjem. S predlogom Zakona o rudarstvu so določeni tudi pogoji izkoriščanja geotermičnih energetskih virov z geokolektorjem in izkoriščanja z reinjektiranjem. Z vrtanjem oziroma deli, namenjenimi izkoriščanju geotermičnega energetskega vira z geokolektorjem se lahko začne brez rudarskih dovoljenj. Pred začetkom vrtanja oziroma izvajanjem del, namenjenih izkoriščanju geotermičnega energetskega vira z reinjektiranjem, je potrebno pridobiti rudarsko pravico.

Pri izdaji rudarskega dovoljenja je treba upoštevati okoljevarstvene pogoje, pogoje varstvenega režima ter način upravljanja, rabe ali izkoriščanja geotermičnega energetskega vira iz okoljevarstvenega soglasja, izdanega v skladu z Zakonom o varstvu okolja.

(a-2.9) Predpisi, ki uvrščajo obratovanje naprav med naprave, za katere je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu z Zakonom o varstvu okolja (ZVO-1), so:

- Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09;
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz sežigalnic odpadkov in pri sosežigu odpadkov, Uradni list RS, št. 50/01, 56/02, 84/02, 41/04-ZVO1;
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav, Uradni list RS, št. 34/07, 81/07;
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem, Uradni list RS, št. 34/07, 81/07;
- Uredba o predelavi nenevarnih odpadkov v trdno gorivo, Uradni list RS, št. 57/08;
- Uredba o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov, Uradni list RS, št. 62/08;
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo, Uradni list RS, št. 47/05, 45/07.

Pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja se v zvezi z emisijo snovi v zrak nanaša samo na termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne in toplarne na biomaso ali biogorivo (vključno z motorji na notranje zgorevanje), v primeru anaerobne obdelave biomase oziroma biološko razgradljivih odpadkov pa tudi na emisijo snovi v vode, ki nastaja pri obdelavi pregnatega blata.

Podrobnejši opis naprav, za katere je treba zaradi ravnanja z odpadki ali zaradi emisije snovi v okolje pridobiti okoljevarstveno dovoljenje:

Postopki za izdajo dovoljenj

Vrsta naprave	Okoljevarstveno dovoljenje za emisijo snovi v zrak ali v vode	Okoljevarstveno dovoljenje za ravnanje z odpadki
Sežigalnica odpadkov in naprava za sosežig mešanice odpadkov iz biomase in drugih odpadkov	✓	✓
Velike kurilne naprave	✓	-
Male in srednje kurilne naprave	>1 MW _t za trdna in tekoča goriva iz mešanice odpadkov iz biomase in drugih odpadkov	-
Nepremični motorji z notranjim zgorevanjem	>50 MW _t metanol, etanol, neobdelano rastlinsko olje, metil ester iz rastlinskih olj	-
Predelava nenevarnih odpadkov v trdno gorivo	-	✓
Bioplinarne	-	✓ za anaerobno obdelavo odpadkov

(b) Pristojna ministrstva/organi in njihova pooblastila(b-1) Pooblastila ministrstva, pristojnega za urejanje prostora in graditev objektov:

- vodi postopke priprave državnih prostorskih načrtov za prostorske ureditve državnega pomena,
- izdaja smernice in mnenja k občinskim prostorskim načrtom, s katerimi se prostorsko načrtuje naprave in infrastrukturo lokalnega pomena,
- izdaja gradbena dovoljenja za naprave in infrastrukturo, ki se uvrščajo med objekte državnega pomena.

(b-2) Pooblastila upravnih enot, pristojnih za izdajo gradbenega in uporabnega dovoljenja:

- izdajajo gradbena in uporabna dovoljenja za naprave in infrastrukturo, ki se uvrščajo med objekte lokalnega pomena.

(b-3) Pooblastila ministrstva, pristojnega za varstvo okolja:

- daje soglasja k državnim in občinskim prostorskim načrtom, za katera je treba izvesti celovito presojo vpliva na okolje,
- izdaja okoljevarstvena soglasja za naprave in infrastrukturo, za katere je treba izvesti pri pridobivanju gradbenega dovoljenja presojo vplivov na okolje,
- izdaja za naprave za proizvodnjo biogoriva iz biomase (proizvodnja tekočih in plinastih biogoriv, razen bioplinarn na osnovi anaerobne obdelave biorazgradljivih snovi) okoljevarstvena dovoljenja za obratovanje naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega,
- izdaja v zvezi z emisijo snovi v okolje okoljevarstvena dovoljenja za obratovanje naprav ter okoljevarstvena dovoljenja v zvezi z ravnanjem z odpadki, če gre za pripravo goriv iz odpadne biomase.

(b-4) Pooblastila ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave:

- daje soglasja k državnim in občinskim prostorskim načrtom, pri katerih izvedba naprave ali infrastrukture lahko pomembno vpliva na zavarovana območja in Natura območja, vključno z območji, ki so pomembna za povezanost evropskega ekološkega omrežja Natura 2000,
- izdaja naravovarstvena soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja za naprave in infrastrukturo, katerih izvedba lahko pomembno vpliva na zavarovana območja in Natura območja, vključno z območji, ki so pomembna za povezanost evropskega ekološkega omrežja Natura 2000.

(b-5) Pooblastila ministrstva, pristojnega za urejanje voda:

- izdaja vodna soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja ali rudarskega dovoljenja za naprave oziroma posege, ki imajo vpliv na vodni režim,
- pripravlja v zvezi z rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah predloge koncesijskih aktov za podelitev vodne pravice,
- pripravlja v zvezi z rabo termalne ali mineralno-termalne podzemne vode zaradi izkoriščanja geotermalne energije predloge koncesijskih aktov za podelitev vodne pravice,
- z imetniki vodnih pravic za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah in za rabo termalne ali mineralno-termalne podzemne vode zaradi izkoriščanja geotermalne energije pogodbeno ureja izvajanje koncesije.

(b-6) Pooblastila ministrstva, pristojnega za energijo:

- izdaja dovoljenja za izkoriščanje geotermičnih energetske virov z reinjektiranjem.

(c) Sorazmernost postopkov za izdajo dovoljenj z velikostjo posega v okolje oziroma prostor

Predpisani postopki za izdajo dovoljenj so sorazmerni velikosti posega v okolje oziroma v prostor, ki ga povzroči umeščanje naprave ali infrastrukture v prostor, in so potrebni, ker urejajo:

- dodelitev rudarske pravice za izkoriščanje geotermičnih energetske virov z reinjektiranjem,
- dodelitev vodne pravice za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni ne glede na njeno zmogljivost,
- dodelitev vodne pravice za rabo vode za rabo termalne ali mineralno-termalne podzemne vode zaradi izkoriščanja geotermalne energije,
- pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja zaradi emisije snovi v okolje za termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne in toplarne na biomaso ali biogorivo glede na proizvodno zmogljivost toplote v napravi,
- pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za napravo za proizvodnjo biogoriv iz biomase, ker se naprava uvršča med tiste naprave v kemični industriji, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega,
- pridobitev okoljevarstvenega soglasja za naprave in infrastrukturo, katerih vplivi na okolje so pomembni zaradi obsega vplivov ali zaradi občutljivosti okolja na varovanih območjih,
- pridobitev gradbenega dovoljenja za naprave in infrastrukturo, razen za naprave, ki so namenjene decentralizirani proizvodnji električne energije, ogrevanje in hlajenje za posamezne stanovanjske ali poslovne enote v stavbah in se njihova vgradnja šteje za investicijsko vzdrževalna dela.

Revizija za sprejetje primernih ukrepov v skladu s prvim odstavkom 13. člena Direktive 2009/28/ES glede sorazmernosti in potrebnosti ni predvidena.

(d) Obstoječi in načrtovani ukrepi za postopke izdaje dovoljenj, certificiranja in licenciranja

(d-1) Umeščanje prostorskih ureditev državnega pomena v prostor

Zaradi specifičnosti umeščanja infrastrukturnih projektov državnega pomena v prostor je v postopku priprave predlog zakona, ki bo posebej uredil področje njihovega prostorskega načrtovanja in umeščanja v prostor. Osnovni cilj predloga tega zakona je uzakoniti optimalen postopek umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, med te pa se uvršča tudi infrastruktura prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega in prenosnega plinskega omrežja.

Cilj novega zakona je odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti obstoječe zakonodaje ter uzakoniti učinkovitejši postopek priprave in sprejema prostorskih aktov, ki bi s svojimi rešitvami bolj povezal in usmeril delovanje nosilcev urejanja prostora, obenem pa bi vseboval logično sosledje vseh faz, ki so potrebne za pripravo končnega državnega prostorskega načrta, še posebej v odnosu do postopkov celovite presoje vplivov na okolje in presoje vplivov na okolje po Zakonu o varstvo okolja oziroma Zakonu o ohranjanju narave. Te vrste objektov in omrežij namreč družijo podobna specifika postopka presoje vplivov na okolje, ki se (ponovno) uvaja v fazo prostorskega načrtovanja, medtem ko je ta za nekatere druge prostorske ureditve državnega pomena drugačna.

Ena od novosti predloga zakona je ta, da se na podlagi sprejete uredbe o državnem prostorskem načrtu izda dovoljenje za umestitev v prostor, ki predstavlja t. i. "development consent", kar je pomembno predvsem z vidika pridobivanja evropskih sredstev za gradnjo infrastrukturnih omrežij in objektov. Poleg tega ureja predlog zakona nekatera vprašanja, ki se pojavljajo na področju pridobivanja zemljišč skozi prisilne ukrepe oziroma na področju izkazovanja pravice graditi.

Načrtovano je, da bo predlog zakona izdelan in predložen v sprejem v letu 2010.

(d-2) Spodbujanje izgradnje naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije

Za pravočasno izgradnjo naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije potrebujemo izbor primernih lokacij s sprejetjem ustreznih državnih prostorskih načrtov.

Načrtovano je, da bodo morebitni predlogi sprememb oziroma dopolnitev zakonodaje, ki ureja umeščanje naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije v prostor, izdelani do leta 2015.

(d-3) Preglednost časovnih načrtov za sprejetje odločitev o vlogah za načrtovanje in gradnjo naprav in infrastrukture

Časovni načrti za sprejetje odločitev o vlogah za načrtovanje in gradnjo naprav in infrastrukture so pregledni:

- dovoljenja za gradnjo naprav in infrastrukture je možno pridobiti, če je taka gradnja v skladu s sprejetimi državnimi oziroma občinskimi prostorskimi načrti,
- dodelitev vodne pravice in pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja se mora pravnomočno zaključiti pred vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja,
- okoljevarstveno soglasje oziroma druga soglasja, če okoljevarstveno soglasje ni predpisano, (vodno soglasje, naravovarstveno soglasje) je treba pridobiti v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja.

(d-4) Razpoložljivost vsestranskih informacij o obravnavi vlog za izdajo dovoljenja za naprav za obnovljive vire energije ter njihovo certificiranje in licenciranje

Vlagateljem za pridobitev dovoljenj ali za izdajo soglasij, ki se nanašajo na umeščanje naprav in infrastrukture obnovljivih virov energije v prostor, trenutno vsestranske informacije o obravnavi vlog za izdajo dovoljenj niso na voljo, zato je predlagana izdelava prostorskega informacijskega sistema, ki ga vzpostavljata ministrstva, pristojni za okolje in prostor in javno upravo in bo v nadaljevanju po zadostitvi tudi tehnične opremljenosti upravnih organov omogočil vzpostavitev spletne storitve »e-gradbeno dovoljenje«. Storitev bo omogočila fizičnim in pravnim osebam dostop do informacij o obravnavi vlog, ki se nanašajo na pridobitev gradbenega dovoljenja in izdajo soglasij v postopkih pridobivanja gradbenega dovoljenja. Predlagana storitev bo predvidoma vzpostavljena med 2015 in 2020

Načrtovano je, da bodo morebitni predlogi sprememb oziroma dopolnitev zakonodaje, ki ureja obveznost izdelave časovnega načrta za sprejetje odločitev o vlogah in dostop do informacij o obravnavi vlog, ki se nanašajo na pridobitev dovoljenj in izdajo soglasij za umeščanje naprav in infrastrukture v prostor, izdelani v letu 2012.

(d-5) Poenostavitev in pospešitev upravnih postopkov

Upravni postopki v zvezi z dodelitvami vodnih pravic za hidroelektrarne, pridobitvijo okoljevarstvenega soglasja za vetrne elektrarne in pridobitvijo vodnega soglasja za izvedbo vrtine za geosondo (geokolektor) se bodo pospešili s pripravo in sprejemom:

- dopolnitev načrtov upravljanja z vodami za območja, kjer je umeščanje hidroelektrarn ni sprejemljiv poseg v vodno okolje,
- državnih prostorskih načrtov za umeščanje prostorskih ureditev za rabo obnovljivih virov za katere investitor ni znan.

Nosilec priprave dopolnitev načrtov upravljanja z vodami z namenom hitrejšega in za vodno okolje sprejemljivega umeščanja hidroelektrarn v vodno okolje je ministrstvo, pristojno za vode. Načrtuje se, da bodo načrti upravljanja z vodami dopolnjeni do leta 2012.

Nosilec priprave državnih prostorskih načrtov za umeščanje elektrarn na obnovljive vire energije z nazivno močjo 10 MW_e ali več je ministrstvo, pristojno za energijo. S prostorsko ureditvijo območij, kjer je umeščanje elektrarn na obnovljive vire energije sprejemljivo za okolje se vzpostavijo razmere, ki morebitnim investitorjem v rabo obnovljivega vira energije omogočijo hitrejšo pridobivanje gradbenega dovoljenja in izdajo z njim povezanih soglasij. Načrtuje se, da bodo državni prostorski načrti za umeščanje elektrarn na obnovljive vire energije na območjih, kjer je umeščanje teh elektrarn sprejemljiv poseg v okolje, sprejeti do leta 2015.

(d-6) Sorazmernost, objektivnost, preglednost in nediskriminatornost pravil, ki urejajo izdajo dovoljenj, certificiranje in licenciranje

Ureditve v predpisih, ki urejajo pridobivanje okoljevarstvenih dovoljenj, gradbenih dovoljenj in izdajo z njimi povezanih soglasij, so objektivne, pregledne, sorazmerne in ne diskriminirajo med prosilci. Ti predpisi pri pridobivanju dovoljenj in izdaji soglasij upoštevajo le posebnosti posameznih tehnologij obnovljivih virov energije.

(d-7) Preglednost in sorazmernost upravnih stroškov

Upravni stroški, ki jih plačajo vlagatelji za pridobitev dovoljenj in soglasij za umeščanje prostorskih ureditev v prostor so upravne takse, ki so pregledne, višina plačila za to upravno takso pa je praviloma odvisna od zahtevnosti upravnega postopka.

(d-8) Poenostavljeni in manj obremenjujoči postopki za izdajo dovoljenj se za manjše projekte in decentralizirane naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov

Za umestitev manjših decentraliziranih naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki so sestavni del stavbe in ki uporablja tako proizvedeno energijo, so že uvedeni poenostavljeni in manj obremenjujoči postopki.

Namestitev naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, kot je agregat za proizvodnjo električne energije, naprava za ogrevanje, sončni zbiralnik ali sončne celice, toplotna črpalka in vetrnica za proizvodnjo električne energije ali vrtina za geosondo oziroma namestitev klima naprave, se šteje za investicijsko vzdrževalna dela na objektu ali za potrebe objekta, če se ne posega v konstrukcijo objekta in tudi ne spreminja njegova zmogljivost, velikost, namembnost in zunanji videz.

Potrebnost pa je sprejetje sprememb in dopolnitev predpisa, ki uvršča nameščanje decentraliziranih naprav za proizvodnjo električne energije, ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov med investicijsko vzdrževalna dela na objektu ali za potrebe objekta, če tako nameščanje ne pomeni posega v konstrukcijo objekta in tudi ne spreminja njegove zmogljivosti, velikosti, namembnosti in zunanjega videza. Namen sprememb in dopolnitev tega predpisa je podrobnejša opredelitev nameščanja decentraliziranih naprav, ki se šteje za vzdrževalna dela, nosilec priprave sprememb in dopolnitev tega predpisa pa je ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.

Načrtuje se, da bodo spremembe in dopolnitve predpisa, ki ureja energetska infrastrukturo, pripravljene za objavo oziroma za sprejem do leta 2012.

(e) Owire ali nesorazmerne zahteve v zvezi s postopki za izdajo dovoljenj

Za odpravo ovir, ki so ugotovljene v zvezi s postopki za izdajo dovoljenj, ki se uporabljajo za objekte OVE, se bo proučilo možnost vzpostavitve izdaje enotnega soglasja za objekte OVE, ki so uvrščeni med objekte državnega pomena tako, da bi se združile izdaje okoljevarstvenega soglasja, okoljevarstvenega dovoljenja, vodnega soglasja in naravovarstvenega soglasja v en postopek in eno soglasje.

(f) Raven uprave (lokalna, državna), ki je pristojna za izdajo dovoljenj za obnovljive vire energije in za prostorsko načrtovanje, način usklajevanja med različnimi pristojnimi organi in predlog izboljšanja tega sodelovanja

Usklajevanje ministrstev in pristojnih upravnih enot pri izdaji dovoljenj za obnovljive vire energije je primerno in zadostno in za doseganje ciljev Direktive 2009/28/ES ne potrebuje izboljšanja.

(g) Razpoložljivost vsestranskih informacij o obdelavi vlog za izdajo dovoljenja ter o pomoči za vlagatelje

Informatizacija obdelave vlog za izdajo dovoljenj za nove naprave na obnovljive vire energije ter dajanje pomoči vlagateljem v zvezi z vlaganjem zahtevkov za pridobitev dovoljenj je del projekta nadaljnje informatizacije državne uprave.

Pristojna ministrstva bodo vzpostavila prostorski informacijski sistem, ki bo vzpostavil spletne storitve »e-gradbeno dovoljenje«. Storitve bo omogočila fizičnim in pravnim osebam elektronsko poslovanje v postopkih pridobivanja gradbenega dovoljenja in dostop do informacij o statusu obravnavanih vlog za izdajo gradbenega dovoljenja. Storitve bo predvidoma vzpostavljena med 2015 in 2020.

(h) Horizontalno usklajevanje med različnimi upravnimi organi, število stopenj postopka, točka za usklajevanje vseh stopenj na enem mestu

Trenutno ni določen način usklajevanja vseh stopenj pridobivanja dovoljenj za energetske objekte, prav tako ni zagotovljeno, da bi bil vlagatelj vnaprej sporočen časovni raspored za obdelavo njihovih vlog. Z informatizacijo obdelave vlog za izdajo dovoljenj za nove naprave na obnovljive vire energije ter dajanje pomoči vlagateljem v zvezi z vlaganjem zahtevkov za pridobitev dovoljenj (točka (g)) in v vzpostavitev prostorskega informacijskega sistema se bo izboljšal tudi način usklajevanja vseh stopenj pridobivanja dovoljenj ter dostop vlagateljem do informacij o obdelavi njihovih vlog. Storitve bo predvidoma vzpostavljena med 2015 in 2020.

Predloge za način usklajevanja stopenj pridobivanja dovoljenj ter sporočanje vlagateljem časovnega razporeda za obdelavo njihovih vlog bosta pripravili ministrstvo, pristojno za javno upravo, in ministrstvo pristojno za okolje in prostor, izdelani pa bodo predvidoma v letu 2015.

Število stopenj postopka in povprečni čas, da vlagatelj prejme dovoljenje

<i>Vrsta naprave ali infrastrukture</i>	<i>Sprejet prostorski načrt (občinski ali državni)</i>	<i>Vodna pravica /rudarska pravica</i>	<i>Okolje-varstveno dovoljenje</i>	<i>Presoja vplivov na okolje – okolje varstveno soglasje</i>	<i>Gradbeno dovoljenje</i>	<i>SKUPAJ</i>
<i>Hidroelektrarne</i>		<i>8 mesecev</i>	-	$\geq 1 \text{ MW}_e$ <i>8 mesecev</i>	<i>2 meseca</i>	<i>18 mesecev</i>
<i>Vetrne elektrarne</i>		-	-	$\geq 10 \text{ MW}_e$ <i>na varovanih območjih</i> $\geq 0,5 \text{ MW}_e$ <i>10 mesecev</i>	<i>2 meseca</i>	<i>12 mesecev</i>
<i>Geotermični energetski vir</i>		<i>6 mesecev</i> <i>za rabo termalne ali mineralno-termalne podzemne vode in za izkoriščanje & reinjektiranje</i>	-	$\geq 30 \text{ kW}_t$ <i>10 mesecev</i>	<i>2 meseca</i>	<i>18 mesecev</i>
<i>Termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne in toplarne na biomaso ali biogorivo</i>		<i>8 mesecev</i> <i>za rabo vode zaradi hlajenja</i>	$\geq 1 \text{ MW}_t$ <i>6 mesecev</i>	$\geq 50 \text{ MW}_t$ <i>8 mesecev</i>	<i>2 meseca</i>	<i>od 16 do 24 mesecev</i>
<i>Termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne na trdno gorivo iz nenevarnih odpadkov in sežigalnice nenevarnih odpadkov</i>		-	<i>6 mesecev</i>	<i>8 mesecev</i>	<i>2 meseca</i>	<i>16 mesecev</i>
<i>Naprave za proizvodnjo biogoriv iz biomase</i>		-	<i>4 mesece</i>	<i>8 mesecev</i>	<i>2 meseca</i>	<i>14 mesecev</i>
<i>Prenosni elektroenergetski vodi</i>		-	-	<i>8 mesecev</i> <i>za $\geq 110 \text{ kV}$ in dolžino 5 km na območju naselja ali na varovanih območjih</i>	<i>2 meseca</i>	<i>od 2 do 10 mesecev</i>
<i>Distribucijsko omrežje za ogrevanje in hlajenje</i>		-	-	<i>8 mesecev</i> <i>za premer cevovoda 800 mm in dolžine 40 km ali za premer cevovoda 500 mm in dolžine 5 km na varovanih območjih</i>	<i>2 meseca</i>	<i>od 2 do 10 mesecev</i>

<i>Vrsta naprave ali infrastrukture</i>	<i>Sprejet prostorski načrt (občinski ali državni)</i>	<i>Vodna pravica /rudarska pravica</i>	<i>Okolje-varstveno dovoljenje</i>	<i>Presoja vplivov na okolje – okolje varstveno soglasje</i>	<i>Gradbeno dovoljenje</i>	<i>SKUPAJ</i>
<i>Naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje in hlajenje – manj zahtevni objekti</i>	-	<i>6 mesecev za hidroelektrarno, ki ni priključena na električno omrežje ali za rabo vode za hlajenje</i>	<i>6 mesecev za energetska predelavo bio-odpadkov</i>	-	<i>2 meseca</i>	<i>od 2 do 14 mesecev</i>
<i>Naprave za decentralizirano proizvodnjo električne energije, ogrevanje in hlajenje – investicijsko vzdrževalna dela</i>	-	-	-	-	-	-

Roki za pridobitev dovoljenj oziroma za izdajo soglasij veljajo za čas od vložitve popolne zahteve za pridobitev dovoljenja oziroma za izdajo soglasja do izdaje ustrezne odločbe upravnega organa.

(i) Posebnosti različnih tehnologij za obnovljive vire energije

Pri postopkih izdaje dovoljenj se upoštevajo posebnosti različnih tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov tako, da se upošteva:

- pri dodelitvi vodne pravice za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni pogoji sprejemljivega vpliva na vodni režim ob upoštevanju ekološkega stanja voda in vplivov na že podeljene vodne pravice,
- pri dodelitvi vodne pravice za rabo termalne ali mineralno-termalne podzemne vode zaradi izkoriščanja geotermalne energije pogoji sprejemljivega odvzema zaradi vpliva na količinsko in kakovostno stanje podzemne vode in vplivov na že podeljene vodne pravice,
- pri dodelitvi rudarske pravice za izkoriščanje geotermalne energije z reinjektiranjem pogoji sprejemljivega vpliva na vodonosnike podzemne vode in vplivov na že podeljene rudarske pravice,
- pri izdaji okoljevarstvenega dovoljenja zaradi emisije snovi v okolje za termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne in toplarne na biomaso ali biogorivo stopnja obstoječe onesnaženosti okolja predvsem zunanjega zraka,
- pri izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za napravo za proizvodnjo biogoriv iz biomase obstoječe stanje okolja na lokaciji umestitve naprave v prostor,
- pri izdaji gradbenega dovoljenja za naprave in infrastrukturo zahtevnost gradbene konstrukcije,
- pri izdaji naravovarstvenega soglasja za naprave in infrastrukturo na varovanih območjih obseg vplivov na naravo ter občutljivost okolja na varovanih območjih.

(j) Posebni postopki za majhne, decentralizirane naprave

Za umeščanje majhnih, decentraliziranih naprav (kot so sončni kolektorji na zgradbah ali kotli na biomaso v zgradbah) na objekte ali ob objektih ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, niti ni treba o taki umestitvi obvestiti upravnega organa, če gre za investicijsko vzdrževalna dela, ki ne

posegajo v konstrukcijo objekta in tudi ne spreminjajo njegove zmogljivosti, velikosti, namembnosti in zunanjega videza oziroma so skladna z določili veljavnega prostorskega načrta. S spremembo predpisa s področja energetske infrastrukture bodo podrobneje določeni pogoji za investicijsko vzdrževalna dela na objektih.

(k) Objava pritožbin, povezanih z vlogami za izdajo dovoljenja za nove naprave

Pritojbine, povezane z vlogami za izdajo dovoljenj za nove naprave, ureja Zakon o upravnih taksah – ZUT (Uradni list RS, št. 8/00, 44/00, 81/00, Zvet-1-33/01, ZZVR-1-45/01, 42/02, 18/04, 91/05, ZPCP-2-131/06, 14/07, 126/07). Pritojbine so povezane z upravnimi stroški odobritve takšnih dovolilnic. Popravek teh pritožbin ni načrtovan.

(l) Uradne smernice o načrtovanju, projektiranju, gradnji in obnovi industrijskih in stanovanjskih območij za namestitve opreme in sistemov za obnovljive vire energije

Uradne smernice o načrtovanju, projektiranju, gradnji in obnovi industrijskih in stanovanjskih območij za namestitve opreme in sistemov, ki uporabljajo obnovljive vire energije, v elektroenergetiki ter za ogrevanje in hlajenje, vključno z daljinskim ogrevanjem in hlajenjem lokalnim in državnim upravnim organom niso na voljo.

V pripravi je podrobnejša analiza možnosti sprejema in uporabe urbanistično-tehničnih smernic o načrtovanju, projektiranju, gradnji in obnovi industrijskih in stanovanjskih območij za namestitve opreme in sistemov, ki uporabljajo obnovljive vire energije, v elektroenergetiki ter za ogrevanje in hlajenje, vključno z daljinskim ogrevanjem in hlajenjem.

Za izvedbo analize sprejema in uporabe uradnih urbanistično-tehničnih smernic o načrtovanju, projektiranju, gradnji in obnovi industrijskih in stanovanjskih območij za namestitve opreme in sistemov, ki uporabljajo obnovljive vire energije, v elektroenergetiki ter za ogrevanje in hlajenje sta zadolženi predvsem ministrstvo, pristojno za prostor, in ministrstvo, pristojno za energijo.

(m) Usposabljanje oseb, ki vodijo postopke za izdajo dovoljenj, certificiranja in licenciranja naprav za obnovljive vire energije

Programi usposabljanja oseb, ki vodijo upravne postopke za pridobitev dovoljenj in izdajo pripadajočih soglasij se dopolnijo z informacijami v zvezi z napravami za obnovljive vire energije.

V pripravi je podrobnejša analiza o potrebnosti posebnega usposabljanja oseb, ki vodijo postopke za izdajo dovoljenj v zvezi z napravami za rabo obnovljivih virov energije.

Za izvedbo analize o obliki in načinu usposabljanja oseb, ki vodijo postopke za izdajo dovoljenj v zvezi z napravami za obnovljive vire energije, sta zadolženi ministrstvo, pristojno za okolje in prostor, in ministrstvo, pristojno za javno upravo. Na podlagi te analize in predloga oblik in načinov usposabljanja oseb se bodo izdelali programi in načrti izvedbe usposabljanja oseb, ki vodijo postopke, predvidoma v času od leta 2011-2013.

4.2.2 Tehnične specifikacije

(a) Zahtevani standardi kakovosti naprav za obnovljive vire energije pri podpornih programih

Na področju spodbujanja energetske izrabe lesne biomase so zahtevani določeni kazalniki, ki so ostrejši kot sicer. Kotli na lesno biomaso, namenjeni za industrijsko rabo in daljinske sisteme, morajo izpolnjevati zahteve glede emisij in izkoristka.

Nazivna toplotna moč	150 - 300 kW ³	> 300 - 500 kW	≥ 0,5 - 1 MW	≥ 1 - 2 MW	≥ 2 - 5 MW
	Mejne vrednosti [mg/Nm ³]				
CO	380	250	250	150	150
NO _x	250	250	250	250	200
CxHy	45	20	20	10	10
Prah	100	100	80	80	20

Mejne vrednosti so preračunane na suhi dimni plin pri 0 °C, 1013 hPa in 13 % vsebnosti kisika za naprave z nazivno toplotno močjo < 1 MW_t oziroma 11 % vsebnosti kisika za naprave z nazivno toplotno močjo 1 MW_t ali več.

Kot dokazilo o izpolnjevanju emisijskih zahtev služijo prve meritve v skladu s Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Izkoristek kotlov na lesno biomaso, namenjenih za industrijsko rabo in daljinske sisteme, pri nazivni toplotni moči mora biti najmanj 86 %.

Za kotle na lesno biomaso za gospodinjstva je zahtevan izkoristek vsaj 90 %, emisije prahu so omejene na 50 mg/Nm³, emisije CO pa na 750 mg/Nm³.

Pri toplotnih črpalkah za ogrevanje prostorov stanovanjskih stavb so subvencije namenjene za vse toplotne črpalke za pripravo sanitarne tople vode in za ogrevanje. Toplotne črpalke morajo izkazovati predpisana grelna števila, ki jih izkazujejo poročila evropskih certificiranih inštitucij.

4.2.3 Stavbe

(a) Zakonodaja v zvezi s povečanjem deleža obnovljivih virov energije v stavbah

- Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uradni list RS, št. 93/08, 47/09;
- Pravilnik o metodologiji izdelave in vsebini študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo stavb z energijo, Uradni list RS, št. 35/08;

3 Pri kurilnih napravah do največ 300 kW nazivne toplotne moči, se lahko kot dokaz o upoštevanju mejnih vrednosti predloži tipsko poročilo o meritvah, izdelano s strani akreditirane inštitucije.

- Pravilnik o metodologiji izdelave in izdaji energetskih izkaznic stavb, Uradni list RS, št. 77/09.

(b) Pristojna ministrstva/organi za obnovljive vire energije v stavbah

Za področje uporabe obnovljivih virov energije v stavbah je odgovorno Ministrstvo za gospodarstvo.

(c) Načrtovane spremembe zakonodaje

Sprememb predpisov za področje obnovljivih virov energije v stavbah se izvajajo kontinuirano, skladno ugotovljenim potrebam izboljšanja stanja na tem področju. V pripravi so spremembe in dopolnitve Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, ki bodo postopno zaostrovale obveznosti uporabe obnovljivih virov energije do leta 2020 v novih in obnovljenih stavbah. Spremenjen in dopolnjen Pravilnik bo določal obvezen postopen prehod iz fosilnih goriv na obnovljive vire energije pri ogrevanju vseh vrst stavb vključno s priključevanjem na sisteme daljinskega ogrevanja na obnovljive vire energije.

(d) Povzetek obstoječih in načrtovanih ukrepov na državni/lokalni ravni

Spremembe zakonodajnih določb na nivoju stavb so vključene v osnutek Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES), ki je podzakonski akt Zakona o graditvi objektov (pristojnost Ministrstva za okolje in prostor). Osnutek pravilnika je trenutno v postopku notifikacije, ki bo trajal do konca junija 2010, nakar bo pravilnik sprejet. Osnutek pravilnika v 16. členu določa:

- (1) Energijska učinkovitost stavbe je dosežena, če je poleg zahtev 6. člena tega pravilnika najmanj 25 % celotne končne energije za delovanje sistemov v stavbi zagotovljeno z uporabo obnovljivih virov energije v stavbi.
- (2) Zahteva iz odstavka (1) je izpolnjena tudi, če je delež končne energije za ogrevanje in hlajenje stavbe ter pripravo tople vode pridobljen na enega od naslednjih načinov:
  - najmanj 25 % iz sončnega obsevanja,
  - najmanj 30 % iz plinaste biomase,
  - najmanj 50 % iz trdne biomase,
  - najmanj 70 % iz geotermalne energije,
  - najmanj 50 % iz toplote okolja,
  - najmanj 50 % iz naprav SPTE z visokim izkoristkom po predpisu o podporah električni energiji, proizvedeni v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom,
  - je stavba najmanj 50 % oskrbovana iz sistema energijsko učinkovitega daljinskega ogrevanja/hlajenja.
- (3) Šteje se, da je zahteva iz odstavka (1) izpolnjena, če je dovoljena letna potrebna toplota za ogrevanje stavbe, preračunana na enoto kondicionirane površine oziroma površino stavbe za najmanj 30 % nižja od mejne vrednosti iz 6. člena tega pravilnika.
- (4) Šteje se, da je za enostanovanjske stavbe zahteva iz odstavka (1) izpolnjena, če ima vgrajenih najmanj 6 m² (svetle površine) sprejemnikov sončne energije, z letnim donosom najmanj 500 kWh/(m²a).

Spremembe na nivoju lokalnih skupnosti (občin) so vključene v Zakon o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona (Uradni list RS, št. 22/10), kjer je določeno, da morajo lokalne skupnosti v svojih splošnih in posamičnih aktih določiti način ogrevanja s prednostno uporabo obnovljivih virov energije ali učinkovite soproizvodnje toplote in električne energije.

(e) Zakonodajna določitev obveznega deleža obnovljivih virov energije v stavbah

Veljaven pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES) predpisuje zahteve na področju energetske učinkovitosti stavb in izrabe obnovljivih virov energije, ki se odražajo v zahtevah po boljši toplotni zaščiti ovoja in vgradnji energetske učinkovitejših naprav ter sistemov, kakor tudi v obvezni uporabi obnovljivih virov energije v obsegu najmanj 25 % potrebne moči naprav za gretje, prezračevanje, hlajenje in toplo pitno vodo, ki jo je treba zagotavljati z aktivno uporabo toplote okolja, sončnega obsevanja, biomase, geotermalne energije in energije vetra oz. s priključkom na naprave za pridobivanje toplote ali hladu na obnovljive vire energije zunaj stavbe, ali alternativno vgraditi vsaj 6 m² sprejemnikov sončne energije na bivalno enoto oz. vgraditi sončne celice z nazivno močjo 5 W na vsak m² koristne površine stavbe. Skladno PURES-u je dovoljena le gradnja nizkoenergijskih hiš (npr. ocenjena potrebna toplota za ogrevanje 2-25 kWh/m² leto).

PURES pri večji prenovi stavb zahteva smiselno spoštovanje minimalnih zahtev za novogradnje, če vrednost obnovitvenih del presega 25 % vrednosti stavbe brez zemljišča, oziroma neposredno zahteva dodatno toplotno zaščito streh ali sten, če potekajo obnovitvena ali vzdrževalna dela na več kot 40 % površine posameznih zunanjih sten ali strehe.

(f) Ocenjeni deleži obnovljivih virov energije v stavbah

Tabela 6 Ocenjeni deleži obnovljivih virov energije v stavbah

[%]	2005	2010	2015	2020
Stanovanjski sektor	32,6	38,9	49,0	54,1
Komercialni sektor	11,4	21,0	31,4	41,1
Javni sektor				
Industrija	17,1	18,0	19,8	22,1
Skupaj	21,8	26,7	32,2	36,1

(g) Obvezen delež obnovljivih virov energije v novih in obnovljenih stavbah

V nacionalni politiki za obnovljive vire energije so upoštevani obvezni deleži obnovljivih virov energije v novih in obnovljenih zgradbah, ki so najmanj na ravneh obnovljivih virov energije določenih v PURES-u.

(h) Obnovljivi viri energije v javnih stavbah

Slovenija lahko izpolni zahteve po energetske učinkovitosti, zmanjšanju uvozne odvisnosti na področju energije ter zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov predvsem s toplotno sanacijo obstoječega stavbnega fonda, predvsem stanovanjskih stavb.

Realno je nemogoče doseči toplotno izboljšanje celotnega stavbnega sklada v kratkem času. Stroški za toplotno sanacijo stavb, s katero bi v Sloveniji izdatno zmanjšali izpuste CO₂, so razmeroma veliki, vendar imajo pomemben multiplikativni učinek, saj dolgoročno zmanjšujejo stroške bivanja prebivalstva, zmanjšujejo energetske odvisnosti Slovenije in stroške za uvoz goriv ter vpliv uvoza nafte na inflacijo. Poleg tega je v teh dejavnostih povsod po Sloveniji mogoče zaposlovati težko zaposeljive delavce. Toplotno dobro zaščitene stavbe postanejo primerne za uporabo obnovljivih virov energije, ki so brez izpustov in neizčrpni. Vlaganja v toplotno zaščito stavb so dolgoročna in bodo koristila predvsem prihajajočim generacijam.

V pripravi je vzpostavitev sistema za prenovo stavb v državni lasti (cilj so »nič energijske javne stavbe, ki za svojo rabo uporabljajo obnovljive vire energije). Javni sklad za upravljanje z nepremičninami (v ustanavljanju) bo vzpostavil tehnično pisarno za pripravo projektov energetske obnove javnih stavb.

(i) Spodbude za obnovljive vire energije v stavbah

Obstajajo programi, preko katerih se z nepovratnimi sredstvi spodbuja vgradnja kotlov na lesno biomaso in sončni sistemi. Toplotne črpalke so predmet subvencioniranja, če izpolnjujejo predpisane kriterije energetske učinkovitosti. Nepovratna sredstva so namenjena pretežno gospodinjstvom.

Iz Kohezijskega sklada je za javne stavbe (bolnice) v letu 2010 pripravljen program spodbud v obliki nepovratnih sredstev za vgradnjo sončnih sistemov, kotlov na lesno biomaso in toplotnih črpalk. Javne stavbe bodo spodbudo lahko pridobile le, v kolikor bodo stavbe predhodno celovito energetsko sanirane.

Za pravne in fizične osebe obstaja tudi program ugodnih kreditov Eko sklada za uporabo tehnologij proizvodnje toplote, ki uporabljajo obnovljive vire energije.

V skladu z Direktivo 2006/32/ES se bodo uvedli finančni instrumenti, ki so preizkušeni za spodbujanje varčevanja z energijo tudi za področje daljinskega ogrevanja ter priključevanja OVE na obstoječa omrežja energentov za ogrevanje ter za sisteme ogrevanja, ki izkoriščajo OVE, in sicer v obliki financiranja s strani tretje stranke, pogodbenega zagotavljanja prihranka energije in zunanjega izvajanja oskrbe z energijo.

4.2.4 Obveščanje in ozaveščanje

(a) Zakonodaja v zvezi z zahtevami glede obveščanja in ozaveščanja

Veljavna zakonodajna ureditev v zvezi z zahtevami glede obveščanja in ozaveščanja ni ustrezna. V skladu s 14. členom Direktive 2009/28/ES je potrebno zagotoviti, da so informacije o ukrepih podpore na voljo vsem ustreznim akterjem, kot so potrošniki, gradbeniki, inštalaterji, arhitekti in dobavitelji ogrevalnih, hladilnih in električnih naprav in sistemov ter vozil, ki lahko uporabljajo energijo iz obnovljivih virov. Potrebno je zagotoviti, da dajo dobavitelji naprav ali državni organ na voljo informacije o neto koristih, stroških ter energetske učinkovitosti naprav in sistemov za uporabo ogrevanja, hlajenja in električne energije iz obnovljivih virov. Prav tako je potrebno zagotoviti objavo informacij o sistemih certificiranja oziroma enakovrednih sistemih kvalifikacij inštalaterjev majhnih kotlov in peči na biomaso, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk. S tem namenom se lahko zagotovi objava seznama kvalificiranih oziroma certificiranih proizvajalcev naprav in dobaviteljev opreme in inštalaterjev. Določbe 14. člena Direktive 2009/28/ES se bodo prenesle v slovenski pravni red z dopolnitvijo 68. člena Energetskega zakona.

(b) Pristojni organi za obveščanje in ozaveščanje na državni/lokalni ravni

V skladu z dopolnjenim 66. členom Energetskega zakona Ministrstvo, pristojno za energijo, izvaja na nacionalnem nivoju programe za spodbujanje učinkovite izrabe obnovljivih virov energije, pripravlja predloge in izvaja državno spodbujanje učinkovite rabe obnovljivih virov energije, pripravlja predloge ustreznih predpisov, ki spodbujajo izrabo obnovljivih virov energije, spremlja energetsko učinkovitost in realizacijo izrabe obnovljivih virov ter s tem povezano zmanjšanje obremenitev okolja, spodbuja delovanje nevladnih organizacij, ki v javnem interesu

delujejo na področju energetike. Samoupravne lokalne skupnosti izvajajo programe učinkovite izrabe obnovljivih virov energije v okviru svojih pristojnosti na osnovi izdelanih lokalnih energetskih konceptov, pri čemer lahko za izvajanje teh programov pridobijo državne spodbude, če imajo izdelan lokalni energetski koncept.

(c) Povzetek obstoječih in načrtovanih ukrepov na državni/lokalni ravni

Potrebna je dopolnitev 66. člena Energetskega zakona tako, da je pristojni organ za razširjanje informacij o sistemih certificiranja oziroma enakovrednih sistemih kvalifikacij inštalaterjev majhnih kotlov in peči na biomaso, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk, kakor tudi o seznamu kvalificiranih oziroma certificiranih proizvajalcev naprav in dobaviteljev opreme in inštalaterjev, ministrstvo, pristojno za energijo.

(d) Informiranje o ukrepih podpore za uporabo obnovljivih virov energije

Za ustreznost in objavo informacij o ukrepih podpore za uporabo obnovljivih virov energije za proizvodnjo električne energije, za ogrevanje in hlajenje in v prometu je odgovorno Ministrstvo za gospodarstvo.

V pripravi je splošen promocijski program o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije, ki vključuje vse tipe porabnikov energije. Nadaljevalo se bo z nadgradnjo in izvajanjem projekta energetskega svetovanja EnSvet, ki gospodinjstvom nudi brezplačne nasvete o energetski učinkoviti rabi obnovljive energije.

Posebni viri informacij za različne ciljne skupine, kot so končni potrošniki, gradbeniki, upravljavci nepremičnin, nepremičninski posredniki, inštalaterji, arhitekti, dobavitelji opreme, javna uprava, niso na voljo. Razpoložljivo gradivo je potrebno posodobitve.

Potrebno je pripraviti specializirano gradivo za posamezne skupine akterjev in ciljne kampanje ter vzpostaviti stalna informacijska središča, ki še niso vzpostavljena.

(e) Informiranje o neto koristih, stroških in energetski učinkovitosti opreme in sistemov za obnovljive vire energije

V skladu s 67.a členom Energetskega zakona morajo sistemski operaterji in dobavitelji energije in goriv najmanj enkrat letno v jasni in razumljivi obliki končnim odjemalcem posredovati podatke o pravnih in fizičnih osebah, ki nudijo informacije o učinkoviti rabi in obnovljivih virih energije, vključno z naslovi spletnih strani, na katerih je mogoče dobiti informacije o razpoložljivih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti, izrabi obnovljivih virov energije, sistemih za soproizvodnjo toplote in električne energije, primerjalnih diagramih porabe končnih porabnikov in/ali nepristranskih tehničnih specifikacijah za opremo in proizvode, ki rabijo energijo.

V skladu z 68. členom Energetskega zakona morajo proizvajalci in uvozniki proizvodov, ki za svoje delovanje rabijo goriva ali električno ali toplotno energijo, v tehnični specifikaciji proizvoda navesti porabo goriv ali energije za obratovanje naprave za tipične pogoje obratovanja, proizvode pa lahko opremijo z nalepko o energijski učinkovitosti, ki kupce obvešča o porabi energije in drugih značilnostih proizvodov, pomembnih za njihovo energijsko učinkovitost.

(f) Smernice za načrtovanje obnovljivih virov energije

V skladu s četrtem odstavkom 65. člena Energetskega zakona država pripravlja standarde in tehnične predpise, s katerimi spodbuja izrabo obnovljivih virov energije.

V skladu z 68.a členom Energetskega zakona je potrebno pri graditvi novih stavb, katerih uporabna tlorisna površina presega 1000 m², in pri rekonstrukciji stavb, v katerih se zamenjuje sistem oskrbe z energijo in uporabna tlorisna površina presega 1000 m², zagotoviti izdelavo študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo. Študija mora upoštevati tehnično, funkcionalno, okoljsko in ekonomsko izvedljivost alternativnih sistemov za oskrbo z energijo. Za alternativne sisteme se štejejo: decentralizirani sistemi na podlagi obnovljivih virov energije, soproizvodnja toplote in električne energije, daljinsko ali skupinsko ogrevanje ali hlajenje, če je na voljo, in toplotne črpalke.

Potrebno je pripraviti ustrezne smernice za načrtovanje obnovljivih virov energije v okviru obveznih lokalnih energetskih konceptov. Smernice bodo namenjene načrtovalcem in arhitektom tako, da jim bodo pomagale pri načrtovanju upoštevati najboljšo kombinacijo obnovljivih virov energije, tehnologije z visokim izkoristkom ter daljinskega ogrevanja in hlajenja pri načrtovanju, projektiranju, gradnji in prenovi industrijskih ali stanovanjskih območij

(g) Obstoječi in načrtovani programi obveščanja, ozaveščanja in usposabljanja za državljane o koristih in praktičnih vidikih razvoja in uporabe energije iz obnovljivih virov

V skladu s 65. členom Energetskega zakona država s programi izobraževanja, informiranja, ozaveščanja javnosti, z energetskim svetovanjem, spodbujanjem energetskih pregledov, spodbujanjem lokalnih energetskih konceptov, pripravo standardov in tehničnih predpisov, fiskalnimi ukrepi, finančnimi spodbudami in drugimi oblikami spodbud podpira ukrepe učinkovite rabe energije in izrabe obnovljivih virov energije. Pri tem se lahko energetske svetovanje za učinkovito rabo v široki rabi organizira z obstoječo mrežo energetske-svetovalnih pisarn.

V skladu s 66. členom Energetskega zakona ministrstvo, pristojno za energijo, izvaja programe za spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije, samoupravne lokalne skupnosti pa izvajajo programe izrabe obnovljivih virov energije v okviru svojih pristojnosti na osnovi izdelanih lokalnih energetskih konceptov. Za izvajanje teh programov lahko samoupravna lokalna skupnost pridobi državne spodbude, če ima izdelan lokalni energetski koncept.

V skladu s 66.a členom Energetskega zakona po javnem pooblastilu izvajalci gospodarskih javnih služb opravljajo programe, ki zmanjšujejo rabo energije iz posameznih omrežij oziroma povečujejo učinkovitost njene rabe in izrabo obnovljivih virov energije.

4.2.5 Certificiranje inštalaterjev

(a) Zakonodaja v zvezi s certificiranjem inštalaterjev

Sistem certificiranja inštalaterjev majhnih kotlov in peči na lesno biomaso, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih sistemov, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk bo vzpostavljen kot obvezni sistem (licenca za inštalaterje na podlagi predhodnega izobraževanja in izpita). Podrobnosti bodo določene v novem Energetskem zakonu (konec leta 2010).

(b) Pristojni organ za vzpostavitev in odobritev sistemov certificiranja inštalaterjev

Pristojni organ za vzpostavitev in odobritev sistemov certificiranja inštalaterjev do leta 2012 za inštalaterje majhnih kotlov in peči na biomaso, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih sistemov, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk je ministrstvo, pristojno za energijo.

(c) Vzpostavitev sistema certificiranja inštalaterjev

Sistemi certificiranja inštalaterjev bodo vzpostavljeni do leta 2012.

(d) Informacije o sistemih certificiranja inštalaterjev

Ministrstvo, pristojno za energijo, bo do leta 2012 zagotovilo, da so informacije o sistemih certificiranja inštalaterjev na voljo javnosti, vključno z objavo seznamov certificiranih inštalaterjev.

(e) Načrtovani ukrepi na državni/lokalni ravni

V Energetskem zakonu ni ustreznih pravnih podlag za certificiranje za inštalaterje v skladu s tretjim odstavkom 14. člena Direktive 2009/28/ES. Z dopolnitvijo Energetskega zakona bo dana pravna podlaga za vzpostavitev in odobritev sistemov certificiranja/kvalifikacij do leta 2012 za inštalaterje majhnih kotlov in peči na biomaso, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih sistemov, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk.

Na podlagi določb dopolnjenega Energetskega zakona se bodo morali inštalaterji majhnih kotlov in peči na biomaso, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih sistemov, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk usposabljeni in pridobiti spričevalo o uspešno končanem programu usposabljanja.

Spričevala o uspešno končanem programu usposabljanja inštalaterjev bodo izdana lahko tudi za posamezno dejavnost inštaliranja opreme za rabo obnovljivih virov energije.

Usposabljanje za pridobitev ustreznega znanja za inštalaterje opreme za rabo obnovljivih virov energije se bo izvajalo v skladu z zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje.

Ministrstvo, pristojno za energijo, bo v skladu z zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje, zagotavljalo:

- izvajanje preverjanja znanja inštalaterjev in izdajo spričevala o uspešno končanem programu usposabljanja inštalaterjev,
- vodenje evidence o izdanih spričevalih o uspešno končanem programu usposabljanja inštalaterjev in evidenco o pooblaščenih inštalaterjih,
- vodenje evidence oseb, ki izvajajo program usposabljanja inštalaterjev,
- preverjanje izpolnjevanja pogojev oseb, ki izvajajo program usposabljanja inštalaterjev, in
- strokovni nadzor nad izvajanjem programa usposabljanja inštalaterjev.

Predvideno je, da ministrstvo, pristojno za energijo, na podlagi javnega poziva k sodelovanju pri izvajanju programa usposabljanja inštalaterjev izbere osebe, ki izvajajo program usposabljanja inštalaterjev ter izdajajo spričevala in vodijo evidence usposobljenih inštalaterjev.

Stroške usposabljanja inštalaterjev bodo krili kandidati za pooblaščenega inštalaterja, in sicer neposredno izvajalcu programa usposabljanja inštalaterjev.

Minister, pristojen za energijo, bo v skladu z dopolnjenim energetskim zakonom in z zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje, določil sestavine programa usposabljanja inštalaterjev, obseg in postopek preverjanja znanja inštalaterjev, obliko in vsebino spričevala o končanem programu usposabljanja inštalaterjev, reševanje pritožb kandidatov za pooblaščenega inštalaterja, način poročanja izvajalca usposabljanja inštalaterjev o izvajanju programa usposabljanja inštalaterjev, vodenje evidence o izdanih spričevalih o uspešno končanem programu usposabljanja inštalaterjev in vodenje evidence o pooblaščenih inštalaterjih.

4.2.6 Razvoj elektroenergetske infrastrukture

(a) Zakonodaja v zvezi z zahtevami o elektroenergetskih omrežjih

- Energetski zakon, Uradni list RS, št. 27/07-UPB, 70/08, 22/10
- Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, Uradni list RS, št. 30/01, 103/01, 48/02, 109/02, 11/03, 134/03
- Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja, Uradni list RS, št. 121/05, 126/08, 113/09
- Sklep o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij in korekcijskih faktorjev za izravnavo prihodka iz omrežnin, Uradni list RS, št. 111/07, 126/08
- Uredba o energetski infrastrukturi, Uradni list RS, št. 62/03, 88/03
- Uredba o tarifnem sistemu za prodajo električne energije, Uradni list RS, št. 36/04
- Uredba o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike, Uradni list RS, št. 125/04, 71/09, 22/10-EZ-D
- Uredba o splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije, Uradni list RS, št. 117/02, (21/03 popr.), 126/07 (1/208 popr.)
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja električne energije, Uradni list RS, št. 114/04, 52/06, 31/07
- Sklep o določitvi upravljavca prenosnega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji, Uradni list RS, št. 54/00
- Sistemska obratovalna navodila za prenosno omrežje električne energije, Uradni list RS, št. 49/07
- Splošni pogoji za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije, Uradni list RS, št. 126/07
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije in gospodarske javne službe dobava električne energije tarifnim odjemalcem, Uradni list RS, št. 117/04, 23/07
- Uredba o koncesiji gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije, Uradni list RS, št. 39/07
- Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo SODO, sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo d.o.o., Uradni list RS, št. 27/07
- Sklep o določitvi upravljalcev distribucijskih omrežij električne energije v Republiki Sloveniji, Uradni list RS, št. 54/00, 57/07
- Sklep o določitvi cen za dobavo električne energije za gospodinjske odjemalce in cene za pokritje stroškov dobavitelja pri dobavi električne energije, Uradni list RS, št. 66/04, 38/05, 80/06, 27/07
- Pravilnik o sistemskem obratovanju distribucijskega omrežja za električno energijo, Uradni list RS, št. 123/03

(b) Razvoj prenosnih in distribucijskih omrežij za električno energijo upošteva tudi ciljne količine električne energije iz obnovljivih virov

Redno načrtovanje razvoja prenosnih in distribucijskih omrežij vključuje tudi ciljne količine električne energije iz razpršenih obnovljivih virov ter zagotovitev kakovostne in zanesljive oskrbe z električno energijo. Regulatorni okvir za razvoj prenosnih in distribucijskih omrežij je opredeljen z:

- 18. členom Energetskega zakona, ki določa, da morajo sistemski operaterji omrežij za električno energijo vsaki dve leti izdelati načrte razvoja omrežij za najmanj 10 let, ti načrti pa morajo biti usklajeni z nacionalnim energetskim programom,

- nacionalnim energetskega programom, ki je po določbah 13. člena Energetskega zakona temeljni politični dokument na področju energetike, ki določa dolgoročne razvojne cilje, tudi za področje razvoja elektroenergetskih omrežij in vsebuje tudi usmeritve glede ciljev za obnovljive vire energije,
- 16. členom Energetskega zakona, ki določa, da morajo biti obveznosti iz mednarodnih pogodb in sporazumov sestavni del energetske politike in načrtovanja razvoja energetske dejavnosti.

(c) Vloga inteligentnih omrežnih storitev, informacijskih tehnologij in hranilnikov električne energije

Glede na vse številnejši priklop obnovljivih in razpršenih virov energije na električno omrežje je potrebno temeljito spremeniti tudi strukturo elektroenergetskega omrežja. Omogočiti bo potrebno zanesljivo in varno povezavo obnovljivih in razpršenih virov energije v omrežje ter možnost enostavnega uravnovešanja porabe in proizvodnje električne energije. Distribucijska podjetja bodo morala za vzdrževanje, obnovo in izgradnjo uporabljati poenotena tehnična pravila in postopke. Uvedba aktivnih omrežij bo omogočila prilagodljivost (zadovoljevanje potreb odjemalcev z odzivi na njihove spremembe in zahteve), dostopnost (omogočanje priključevanja na omrežje vsem uporabnikom, še posebej proizvodnji energije iz obnovljivih in razpršenih virov energije in visoko učinkoviti lokalni proizvodnji z nič ali malimi emisijami ogljika), zanesljivost dobave električne energije (zagotavljanje in izboljševanje zanesljivosti in kvalitete) in ekonomičnost (izboljševanje vrednosti z inovacijami, učinkovitim upravljanjem energije, konkurenčnostjo in regulacijo). Prav tako bo potrebno spremeniti dosedanje zapletene administrativne postopke priključitve obnovljivih in razpršenih virov energije na električno omrežje z uvedbo enostavne, jasne in varne standardizacije priklopa na električno omrežje.

Pri priključevanju obnovljivih in razpršenih virov energije ima koncept aktivnega/pametnega omrežja pomembno vlogo, saj naj bi zagotavljalo boljše možnosti za priključevanje manjših enot. Postopek dolgoročnega uvajanja koncepta naj bi obsegal pripravo strateškega načrta ter več faz izvedbe (vpeljava pametnih števcov in njihova povezava v sistem naprednega merjenja, oblikovanje novih kriterijev načrtovanja omrežij in načinov obratovanja, agregiranje razpršenih virov v virtualne elektrarne ter vključevanje novih tehnologij, kot so električna vozila). Izvedba naprednih sistemov se je že začela s pilotnimi projekti vgradnje naprednih števcov, s katerimi je opremljeno približno 6 % odjemalcev ter s pripravo tehnične in ekonomske analize vpeljave sistema naprednega merjenja pri vseh odjemalcih.

(d) Okrepitev zmogljivosti povezovalnih daljnovodov s sosednjimi državami

Okrepitev zmogljivosti povezovalnih daljnovodov je že desetletje predvidena s sosednjima državama, z Madžarsko in z Italijo.

(e) Pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za omrežno infrastrukturo

Pri gradnji in rekonstrukciji povezav v elektroenergetskem sistemu ima velik vpliv umeščanje v prostor. Dinamika umeščanja elektroenergetskih omrežij v prostor (torej celostne izvedbe, od pobude do izgradnje) je prepočasna, predvsem zaradi prepočasne priprave prostorskih aktov, ki so podlaga za njihovo dovoljevanje. Glavni problemi so:

- nenatančno definirani cilji načrtovane prostorske ureditve;
- neopredeljenost finančnih obveznosti nosilcev urejanja prostora in prenos v upravljanje nosilcu urejanja prostora, ki je izdal pogoje;
- nedorečenost glede pričetka priprave državnega prostorskega načrta - pobuda, njena vsebina in priloge;

- nepovezanost postopka priprave državnega prostorskega načrta in zagotavljanja investicijske dokumentacije za projekte, ki se financirajo iz proračuna;
- potrebna je določitev obveznih nosilcev urejanja prostor in določitev meril za reševanje navzkrižnih interesov različnih resorjev;
- nujnost ponovne uvedbe potrditve izbrane variante na vladi;
- nasprotovanje načrtovanim ureditvam zaradi uveljavljanja državnih in splošnih javnih interesov, lokalnih in interesno-skupinskih interesov, političnih interesov skupine ali posameznika, osebnih interesov posameznikov;
- neupoštevanje formalnih rokov s strani nosilcev urejanja prostora, ki so določeni v zakonodaji glede smernic in mnenj;
- manjkajoče strokovne podlage nosilcev urejanja prostora,
- sistemske nejasnosti na področju evidentiranja nepremičnin in njihovega množičnega vrednotenja (obstoječi pravni red na področju ocenjevanja vrednosti nepremičnin in ustreznih odškodnin pri t. i. prisilnih odkupih ali služnostih oziroma postopkih razlastitve pri gradnji javne infrastrukture v Sloveniji ni ustrezno urejen).

Na podlagi evidentiranih problemov in ugotovitev iz opravljene analize je pripravljen osnutek zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, ki naj bi posebej za tovrstno infrastrukturo uzakonil postopek priprave in sprejema državnih prostorskih aktov, ki bi s svojimi rešitvami bolj povezal in usmeril delovanje nosilcev urejanja prostora, obenem pa bi vseboval logično sosledje vseh faz, ki so potrebne za pripravo končnega državnega prostorskega načrta, vključno z načinom določanja vrednosti nepremičnin in odškodnin zaradi razlastitev in omejitev lastninske pravice ter odškodnin iz naslova pripravljalnih del. Zakon bo sprejet v letu 2010.

(f) Usklajevanje med odobritvijo omrežne infrastrukture in drugimi upravnimi postopki načrtovanja

Sedanje stanje temelji na prvotni pridobitvi energetskega dovoljenja za proizvodne naprave z nazivno močjo nad 1MW_e, ter za vsa soglasja za priključitev od pristojnega systemskega operaterja, ki je odločilno za pridobitev gradbenega dovoljenja in naknadno gradnjo.

Boljšo usklajenost je potrebno doseči z izboljšanjem kakovosti načrtov za širitev omrežja, ki bi dali možnost izrabe obnovljivih virov energije. Poleg tega je potrebno izvesti dodatne analize in raziskave (posebej na področju okolja – potenciali in prednostna področja za izrabo obnovljivih virov energije – določitev ekoloških con in drugih con primernih za razpršeno proizvodnjo), ki bi lahko služile kot podlage za kakovostno in učinkovito načrtovanje za izgradnjo omrežja. Bolje pripravljene načrti bi bili tako dobra podlaga za investitorje, ki bi se hitreje odločali za začetek procesa graditve, kot tudi za systemskega operaterja, ki bi tako imel razdelano in realno podlago za izdajo soglasij.

(g) Zagotovitev pravice prednostne povezave ali posebne zmožnosti povezave za nove naprave, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov

Energetski zakon določa v 64.j členu obveznost systemskima operaterjema, da morata vsako proizvodno napravo na obnovljive vire energije, ki ima veljavno energetske dovoljenje in soglasje za priključitev, priključiti na omrežje. Obstoječi predpisi ne zavezujejo systemskih operaterjev, da zagotavljajo posebne dodatne kapacitete omrežja, ki bi bile zagotovljene proizvodnim napravam na obnovljive vire energije, za katere v času načrtovanja omrežja še ne vedo.

(h) Omejitve vključitve pripravljenih naprav za obnovljive vire energije v sistem zaradi omejene zmogljivosti omrežja

Primeri omejitve vključitve pripravljenih naprav na obnovljive vire energije v sistem zaradi omejene zmogljivosti omrežja niso znani.

(i) Vzpostavitev in objava pravila o delitvi in prevzemanju stroškov za tehnične adaptacije omrežja

Energetski zakon določa v 64.k členu, da investitor proizvodne naprave na obnovljive vire energije ne nosi stroškov morebitnih krepitev prenosnega in distribucijskega omrežja. Stroške vseh analiz za izdajo soglasja za priključitev na omrežje nosi sistemski operater. Stroške izdelave priključka na omrežje nosi investitor proizvodne naprave na obnovljive vire energije (70. člen Energetskega zakona). 64.m člen Energetskega zakona določa, da mora sistemski operater distribucijskega omrežja v okviru sistemskih obratovalnih navodil pripraviti in objaviti principe določanja priključnih mest, objaviti zahteve po tehnični opremljenosti naprav ter določiti standardna pravila za določanje stroškov izvedbe priključka proizvodnih naprav na obnovljive vire energije za proizvodne naprave do 10 MW_e nazivne moči. Za proizvodne naprave na obnovljive vire energije nazivnih moči večjih od 10 MW_e se tehnične zahteve določijo v energetskem dovoljenju za posamezno proizvodno napravo, sistemski operater pa mora na zahtevo investitorja take naprave v 60 dneh od prejema zahteve pripraviti celovito in podrobno oceno stroškov priključitve ter terminski plan za izvedbo priključitve na omrežje. Če se investitor z oceno stroškov in terminskim planom ne strinja, lahko pripravi svoj predlog za priključitev. Posebna pravila za proizvajalce v obrobni regiji in regijah z nizko gostoto prebivalstva ne obstajajo.

(j) Dodelitev stroškov priključitve in tehničnih adaptacij proizvajalcem in/ali upravljavcem prenosnih in/ali distribucijskih omrežij

Doseganje reguliranega donosa sistemskih operaterjev je v neposredni odvisnosti od dejanskih stroškov poslovanja sistemskih operaterjev v primerjavi z upravičenimi stroški, ki jih opredeli Agencija za energijo Republike Slovenije in ki so podlaga za določitev omrežnine. Cene omrežnin so regulirane tako, da zagotavljajo ustrezni donos ob istočasno zahtevanem izboljšanju učinkovitosti. Prihodki od omrežnin s strani regulatorja nikakor niso in ne morejo biti določeni v višini, ki bi zagotavljala poleg upravičenih stroškov delovanja in vzdrževanja in ustreznega donosa tudi zadostne vire za izvedbo načrtovanih investicij. Izvedba investicij se temelji na ustrezni finančni konstrukciji virov, kamor poleg amortizacije in dela dobička sodijo tudi dolgoročni krediti.

Za priključitev proizvodne naprave na obnovljive vire plačajo le stroške priključka na omrežje, kar predstavlja »plitvi« pristop. Stroški sistemskih operaterjev za krepitev omrežja se socializirajo in se pokrivajo z omrežnino. V prihodnosti ni načrtovana sprememba teh pravil o prevzemanju stroškov. Kadar priključitev elektrarne povzroči nesorazmerne stroške, se priključevanje lahko izvede v primeru, če investitor oziroma lastnik naprave na obnovljive vire energije krije del nesorazmernih stroškov.

(k) Pravila o delitvi stroškov med proizvajalce, ki so bili priključeni na omrežje na začetku in pozneje

Ne obstajajo pravila o delitvi stroškov med proizvajalce, ki so bili priključeni na omrežje v različnih časovnih intervalih. Koristi za proizvajalce, ki so na omrežje priključeni pozneje, ni. V primeru, da je mogoča priključitev novega proizvajalca na obstoječi priključek proizvodne naprave iz obnovljivih virov energije, je to mogoče, če ta del priključka postane del omrežja sistema operaterja. Takrat se s pogodbo med sistemskim operaterjem in lastnikom priključka

uredijo vse pravice in obveznosti lastnika priključka, kar je določeno z uredbo o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja.

(l) Zagotovitev informacije o stroških, točen časovni raspored za obdelavo vlog in okvirni časovni raspored za priključitev na omrežje

V splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije in v sistemskih obratovalnih navodilih, ki jih sistemski operater sprejme in objavi, so določena pravila za priključevanje na omrežje, delitev stroškov, ter časovni raspored za obdelavo vlog, ki so skladna z določbami Energetskega zakona in z uredbo o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja. Objava okvirnega časovnega rasporeda za priključitev na omrežje, ki je odvisen od:

- tega ali je potrebno zaradi priključka okrepiti omrežje sistemskega operaterja in ali je to že predvideno v aktualnem razvojnem načrtu omrežja,
- samega investitorja in njegove izbire izvajalcev,
- dinamike urejanja lastniških razmerij na trasi priključka ter izpolnjevanjem okoljskih zahtev pri uvrščanju voda v prostor pred pridobivanjem gradbenih dovoljenj, dodatne ovire pa predstavljajo tudi civilne iniciative, ki občasno postavljajo dodatne zahteve,

, ni zagotovljena.

4.2.7 Delovanje elektroenergetskega sistema

(a) Zagotovitev prenosa in distribucije električne energije iz obnovljivih virov energije

Sistemska operaterja prenosnega (ELES) in distribucijskega (SODO) omrežja morata, skladno prvemu odstavku 64.l člena Energetskega zakona, zagotavljati prenos oziroma distribucijo električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije.

(b) Prednostno dispečiranje elektrarn na obnovljive vire energije

Sistemski operater mora po določbah drugega odstavka 64.l člena Energetskega zakona v okviru svojih aktivnosti uravnavanja delovanja omrežja, dispečiranja enot ter v okviru možnosti sistema, dajati prednost elektrarnam na obnovljive vire energije.

(c) Izvedba operativnih ukrepov, povezanih z omrežjem in trgov, s ciljem zmanjšanja omejitev prenosa električne energije iz obnovljivih virov energije

Trenutno zaradi majhnega obsega virov ni omejitev pri prenosu energije. Problem pa predstavlja priključevanje. Sistemski operater distribucijskega omrežja je dolžan v skladu z 64.k in 64.m členom Energetskega zakona zagotoviti analize za izdajo soglasij za priključitev na omrežje, izdati soglasje in ustrezno okrepiti omrežje. Pri tem pa vir sredstev ni zagotovljen. Potrebno je spremeniti zakonodajni okvir, ki bo omogočil tudi SODO-ju (ali distribucijskim podjetjem) kandidature pri razpisih za evropska sredstva oziroma za sredstva za razvoj infrastrukture za priključevanje elektrarn na obnovljive vire energije (npr. iz skladov za razvoj nerazvitih območij), pri čemer bi Javna agencija RS za energijo morala ustrezno obravnavati na ta način pridobljena sredstva, obenem pa bi na infrastrukturo zgrajeno s temi sredstvi morala priznavati amortizacijo in donos.

Pravila za priključevanje so izdelana, vendar bodo pravno veljavna šele z izdajo Sistemskih obratovalnih navodila za distribucijsko omrežje električne energije (SONDO), ki določajo sistem obratovanja za elektroenergetsko distribucijsko omrežje, opredeljujejo storitev distribucije električne energije po distribucijskem omrežju, način zagotavljanja sistemskih storitev na

distribucijskem omrežju, obratovanje in razvoj distribucijskega omrežja ter tehnične pogoje za priključitev na distribucijsko omrežje. SONDO bodo predvidoma izdana v juniju 2010.

Za pravočasno planiranje ustreznih ojačitev omrežja in vključitev obnovljivih virov energije je potrebno zagotoviti vhodne podatke za izdelavo 10-letnih razvojnih načrtov ter zagotoviti ustrezno planiranje obnovljivih virov energije v prostorskih načrtih na državnem ter lokalnem nivoju. SODO bo zagotovil podatke o zmogljivosti omrežja za vključitev obnovljivih virov energije do junija 2011.

(d) Obveščenost regulativnega organa za energijo o izvedbi operativnih ukrepov

SODO v skladu z Uredbo o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije, posreduje Javni agenciji RS za energijo mesečno naslednje podatke:

- o številu in skupni nazivni električnih moči proizvodnih naprav iz vseh prejetih vlog za izdajo soglasja za priključitev,
- o številu in skupni nazivni električnih moči proizvodnih naprav, ki jim je bilo izdano soglasje za priključitev.

Javna agencija RS za energijo objavlja podatke na svoji spletni strani in je pristojna za to, da spremlja izvajanje ukrepov.

(e) Vključenost obratov, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov, na trg električne energije

Energetski zakon proizvajalce električne energije iz obnovljivih virov energije vključuje na trg električne energije, pri tem pa jim daje tudi določene ugodnosti v primerjavi z ostalimi proizvajalci električne energije. Že sama izvedba podporne sheme zagotavlja proizvajalcem električne energije iz OVE za moči do 5MW_e, da si lahko izberejo sami, ali želijo zagotovljen odkup električne energije ali pa se odločijo, da bodo sami nastopali na trgu in bodo svojo proizvodnjo sami porabili ali prodali. Proizvajalci, ki se odločijo za podporo z zagotovljenim odkupom, po določbah 10. odstavka 64.n člena Energetskega zakona ne nosijo stroškov izravnave razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo, ker je za to odgovoren Center za podpore pri Borzen-u, organizatorju trga električne energije. Center za podpore po določbah 35. člena Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 8/09) oblikuje EKO bilančno skupino za ureditev bilančne pripadnosti upravičencev do zagotovljenega odkupa za izravnavanje razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo. Ostali proizvajalci, ki prejemajo obratovalno podporo, električno energijo pa sami prodajajo, si morajo bilančno pripadnost in ureditev izravnave razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo urediti sami v skladu s pravili za delovanje organiziranega trga z električno energijo.

Energetski zakon ureja tudi vključevanje na trg za proizvodne naprave OVE, ki so nove in še niso dobile deklaracijo za proizvodne naprave in odločbe o dodelitvi podpore, ter za stare proizvodne naprave OVE, ki niso več upravičene do podpor.

Za prve določa 12. odstavek 64.n člena Energetskega zakona, da lahko, če bodo vstopili v sistem zagotovljenega odkupa, na osnovi pisne vloge Centru za podpore proizvedeno električno energijo prodajo Centru za podpore po referenčni tržni ceni. 11. odstavek 64.n člena Energetskega zakona pa določa, da lahko proizvajalci, ki zaradi starosti proizvodnih naprav OVE moči do 5 MW_e niso več upravičeni do podpore, zahtevajo od Centra za podpore, da njihovo električno energijo, ki je ne porabijo sami, odkupi po enaki ceni, kot jo prodaja naprej, ter da je odgovoren za izravnavo

med napovedano in realizirano proizvodnjo, stroške tega pa v sorazmerju s prodano energijo trpijo ti proizvajalci.

(f) Obračun tarif za prenos in distribucijo proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov

V skladu z »Metodologijo za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja« uporabo omrežja v Sloveniji, sistemski operater obračuna samo končnemu odjemalcu omrežnino za uporabo elektroenergetskega omrežja. Proizvajalci električne energije ne plačujejo uporabe omrežja.

4.2.8 Vključitev bioplina v omrežje zemeljskega plina

(a) Obračun tarif za prenos in distribucijo bioplina po omrežju zemeljskega plina

Vsebinsko gledano noben zakonodajni akt neposredno ne diskriminira bioplina. V primeru, da bi bioplin zadostil lastnostim zemeljskega plina, bi bil obravnavan enako kot zemeljski plin. Tako bi se za njegov transport (prenos in/ali distribucija) lahko zaračunavala enaka cena. Omejitev pa je, da vsa zakonodaja, razen pravilnikov, ki govorita o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov, govori samo o zemeljskem plinu. Za zagotovitev nediskriminatornosti bioplina z visoko vsebnostjo metana je potrebno že v Energetskem zakonu določiti zakonsko podlago, po kateri se bo obravnavala bioplina izenačila z zemeljskim plinom. Ta vidik bo proučen v fazi priprave novele Energetskega zakona, in sicer do poletja 2010. Poleg tega bo v podzakonskih aktih do leta 2010 opredeljena zahtevana kvaliteta bioplina za vključitev v omrežje zemeljskega plina.

(b) Presoja vpliva vključitve bioplina v omrežje zemeljskega plina na potrebe po širitvi plinskega omrežja

Omenjena presoja še ni bila izvedena. Razširitve omrežji (distribucijskih, ne pa prenosnih) bi »lahko« pogojevala lokacijska razporeditev bioplinarn, ki bi želele v omrežje oddajati bioplin in seveda ekonomika stroškov in koristi. Presoja vpliva vključitve bioplina v omrežje zemeljskega plina na potrebe po širitvi plinskega omrežja se, upošteva načrtovani obseg izvedbe bioplinjskih naprav ter finančno učinkovitost pretvorbe bioplina že na viru v električno energijo, ne načrtuje. Vendar pa je potrebno pripraviti zakonske okvire in spodbude tudi za te možnosti.

(c) Tehnična pravila o priključitvi na omrežje in tarife za priključitev bioplina

Vključevanje bioplina v omrežje zemeljskega plina bo urejeno z dopolnitvijo Energetskega zakona. Tehnična pravila o priključitvi na omrežje in tarife za priključevanje bioplina bodo urejene v ustreznih podzakonskih aktih do leta 2011. Pristojni upravni organ je ministrstvo, pristojno za energijo.

4.2.9 Razvoj infrastrukture za daljinsko ogrevanje in hlajenje

Glavni cilji podprograma novega Nacionalnega energetskega programa na področju lokalne energetike je oblikovanje, sprejem in izvedba intenzivnih razvojnih strategij lokalne energetike, ki slonijo na soprodukciji toplote in električne energije z visokim izkoristkom, obnovljivih virov energije in sistemih daljinskega ogrevanja ter hlajenja. Operativni cilji podprograma so:

- sproizvodnja toplote in električne energije z visokim izkoristkom (SPTE)⁴ ali uporaba obnovljivih virov energije v vseh sistemih lokalnega in daljinskega ogrevanja s ciljem doseganja vsaj 80 % deleža proizvodnje koristne energije iz teh virov do leta 2020 v sistemih daljinskega ogrevanja;
- minimalni 20 % delež obnovljivih virov energije v obstoječih sistemih daljinskega ogrevanja na fosilna goriva do leta 2020;
- povečanje deleža lokalnega in daljinskega ogrevanja v strukturi rabe končne energije, kljub manjši porabi končne energije;
- izgradnja novih sistemov lokalnega in daljinskega ogrevanja izključno na osnovi sproizvodnje toplote in električne energije z visokim izkoristkom ali obnovljivih virov energije ter odpadne toplote industrijskih procesov od leta 2012;
- v vseh novih in prenovljenih stavbah z odjemom toplote nad 250 kW_t obvezna uporaba SPTE, OVE ali daljinskega ogrevanja, kjer je tehnično izvedljivo in ekonomsko smiselno;
- postavitve vsaj petih sistemov daljinskega hlajenja do leta 2015;
- prehod petih občin na 100 % oskrbo z energijo iz obnovljivih virov energije do leta 2020 in 20 občin do 2030;
- v javnem sektorju in vseh stavbah, financiranih iz javnih sredstev, zagotoviti ogrevanje iz SPTE, obnovljivih virov energije ali sistemov lokalnega oziroma daljinskega ogrevanja:
  - v novih stavbah in pri večjih prenovah stavb od leta 2012;
  - prehod vseh obstoječih stavb na tak način ogrevanja (40 % stavb do leta 2020 in 80 % do leta 2030).

Za doseganje teh ciljev je potrebna prenova in gradnja novih postrojenj za proizvodnjo toplote in hladu, kakor tudi pospešen razvoj omrežij daljinskega ogrevanja in hlajenja ter priključevanje novih porabnikov na ta omrežja v obdobju 2011-2016.

Na podlagi zgornje ocene so načrtovane spremembe zakonodajnega okvira, ki ureja to področje ter vzpodbujanje infrastrukture za daljinsko ogrevanje in hlajenje, tako na ravni lokalnih distribucij, kot tudi na ravni mikro distribucij. Vzpodbude so predvidene na nivoju odpravljanja administrativnih ovir, kakor tudi finančnih vzpodbud investicij. Tako je odpravljena administrativna ovira v zadnji noveli Energetskega zakon EZ-D (Uradni list RS, št. 22/10) s poenostavitvijo za mikro in majhne sisteme daljinskega ogrevanja glede izvajanja dejavnosti v primeru uporabe obnovljivih virov toplote.

Finančne spodbude, ki so trenutno na razpolago, so opredeljene v Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture. Iz sredstev Kohezijskega sklada se z nepovratnimi subvencijami spodbujajo sistemi daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (kot opravičen strošek so vključeni tudi sončni kolektorji) kot tudi veliki kotli na lesno biomaso v industriji. Razpisa za podelitev teh subvencij vključujeta širitev omrežij daljinskega ogrevanja, gradnjo novih kotlovnice na biomaso in menjavo kotlov v obstoječih. Predviden je tudi razpis za daljinsko ogrevanje na geotermalno energijo (razpis v letu 2010, izvajanje v letu 2011).

---

⁴ Sproizvodnja le iz nizkoogljicnih virov: zlasti OVE, zemeljski plin in postopoma alternativni vire (npr. vodik).

4.2.10 Biogoriva in druga tekoča goriva – trajnostna merila in preverjanje skladnosti

(a) Trajnostna merila za biogoriva in tekoča biogoriva

Za izvajanje trajnostnih meril za trdna in tekoča biogoriva je treba dopolniti Energetski zakon tako, da bo ta zakon urejal pogoje za dajanje v promet samo za tekoča goriva, ki izpolnjujejo trajnostna merila, ter urejal preverjanje in potrjevanje skladnosti s predpisanimi zahtevami izpolnjevanja trajnostnih meril, izvajanje inšpekcijskega nadzora ter izvajanje posebnih postopkov priznavanja skladnosti tekočih goriv.

(b) Zakonodajni okvir izpolnjevanja trajnostnih meril za trdna in tekoča biogoriva

Pravna ureditev spremljanja ter preverjanja izpolnjevanja trajnostnih meril za trdna in tekoča biogoriva bo zagotovljena z dopolnitvijo Energetskega zakona.

(c) Izvedba izpolnjevanja trajnostnih meril za trdna in tekoča biogoriva

S spremembami in dopolnitvami Energetskega zakona je predvidena naslednja zakonodajna rešitev spremljanja ter preverjanja izpolnjevanja trajnostnih meril za trdna in tekoča biogoriva:

1. za potrjevanje skladnosti trdnega in tekočega biogoriva z zahtevami trajnostnih meril je odgovoren proizvajalec trdnega ali tekočega biogoriva. Pred potrditvijo skladnosti se primernost trdnega ali tekočega biogoriva, ugotovi s preskušanjem in s preverjanjem izvora vstopnih bioloških surovin. Postopek ugotavljanja in potrjevanja skladnosti mora proizvajalec izvesti v sodelovanju z organom, vključenim v potrjevanje skladnosti trdnih in tekočih biogoriv;
2. organ, vključen v potrjevanje skladnosti trdnih in tekočih biogoriv, je certifikacijski organ, ki je lahko državni organ ali katerakoli druga pravna oseba;
3. izvedeni postopki ugotavljanja skladnosti trdnih in tekočih biogoriv so podlaga za potrditev skladnosti biogoriva s predpisanimi trajnostnimi merili, ki se izvede s certifikatom o skladnosti trdnega ali tekočega biogoriva, ki ga izda certifikacijski organ;
4. minister, pristojen za energijo, predpiše vsebino listin o skladnosti trdnih in tekočih biogoriv. Minister, pristojen za energijo, v skladu s splošnimi predpisi o ugotavljanju skladnosti proizvodov tistim organom, vključenim v potrjevanje skladnosti trdnih in tekočih biogoriv s sedežem v Republiki Sloveniji, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:
  - razpolagajo s potrebnimi sredstvi in opremo,
  - razpolagajo z osebjem, ki je strokovno usposobljeno in izkazuje profesionalno integriteto,
  - zagotavljajo neodvisnost in nepristranost osebja in strokovnih sodelavcev v razmerju do pravnih ali fizičnih oseb, ki so neposredno ali posredno povezane z gradbenim proizvodom, katerega skladnost se potrjuje z izvajanjem preskusov, pripravo poročil, izdajanjem certifikatov o skladnosti in izvajanjem nadzora,
  - zagotavljajo poslovno tajnost,
  - imajo zavarovano odgovornost za opravljeno delo, razen v primeru, da je odgovornost zavarovana s strani države na podlagi zakona.

(d) Dostopnost informacij o coniranju zemljišč in nacionalni zemljiški knjigi

Informacije, ki so lahko relevantne za preverjanje skladnosti z zahtevami iz Direktive 2009/28/ES so za:

- zavarovana območja in druga območja, določena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, dostopna na spletni strani http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso,
- stanje rabe zemljišč (gozd, kmetijsko zemljišče, ...) dostopna na spletnem portalu MKGP (<http://rkg.gov.si/GERK/viewer.jsp>), od tod pa so povzeta tudi v portalu Prostor (<http://prostor2.gov.si/javni/login.jsp?jezik=sl>), in
- namensko rabo zemljišč (vključno z namenskimi rabami gozd, kmetijsko zemljišče) pa na portalu občin PISO (<http://www.geoprostor.net/PisoPortal/Default.aspx>).

(e) Dostopnost informacij o zavarovanih območjih

Informacija o tem, v kateri nacionalni, evropski ali mednarodni sistem varstva so zavarovana območja razvrščena, je za vsako posamično zavarovano območje dostopna na spletni strani http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso.

(f) Spremembe statusa zemljišča

Status zemljišča (zavarovano območje po predpisih s področja ohranjanja narave) se določi s predpisom, ki ga sprejme Državni zbor RS, Vlada RS ali občinski svet.

Evidenco zavarovanih območij vodi ARSO in je dostopna na spletni strani http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso. Evidenca zavarovanih območij se posodobi vsakič, ko se spremeni predpis.

(g) Skladnost z dobrimi kmetijsko-okoljskimi praksami

Za namene sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike v skladu z Uredbo Sveta 2009/73/RS je zagotavljanje in preverjanje skladnosti z zahtevami in standardi na podlagi določb iz naslova »Okolje« v delu A in točki 9 Priloge II in minimalnimi zahtevami za dobre kmetijske okoljske pogoje opredeljene na podlagi člena 6(1) citirane uredbe je zadolžena Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Implementacija zadevnih določil v Republiki Sloveniji je določena v Uredbi Vlade o predpisanih zahtevah ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Uradni list, RS, št. 7/10). V uredbi so določene zahteve, ki jih morajo kmetovalci izpolnjevati v primeru prejemanja neposrednih plačil v kmetijstvu v okviru I. stebra Skupne kmetijske politike in prejemanja sredstev za okoljske ukrepe in investicije na podeželju v okviru programa razvoja podeželja.

Nadzor nad izpolnjevanjem zahtev navzkrižne skladnosti se izvede pri najmanj 1 % zavezancev, ki so izbrani na podlagi analize tveganja. Nadzor se opravlja preko celega leta.

(h) Prispevek Slovenije k razvoju prostovoljnega sistema certificiranja za trajnost trdnih in tekočih biogoriv

Slovenija si prizadeva za sklenitev sporazumov med Skupnostjo in tretjimi državami, ki vsebujejo določbe o trajnostnih merilih, ki ustrezajo tistim iz Direktive 2009/28/ES. Ti sporazumi med Skupnostjo in tretjimi državami morajo dokazovati, da pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena iz surovin, pridelanih v teh državah, izpolnjujejo zadevna trajnostna merila.

4.3 Programi za spodbujanje električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije

Ureditev

(a) Pravna podlaga

Na osnovi Direktive 2001/77/ES in Pogodbe o pristopu Slovenije k EU je v Resoluciji o nacionalnem energetskega programu ReNEP (Uradni list RS, št. 57/04) opredeljen cilj do leta 2010, to je povečanje deleža električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije glede na bruto porabo električne energije, na 33,6 %.

Zaradi nedoseganja ciljev je bila v letu 2008 začeta reforma s spremembo Energetskega zakona. Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EZ-C) (Uradni list RS, št. 70/08) je v členih 64.a do 64.s postavil okvir za novo podporno shemo električni energiji proizvedeni iz obnovljivih virov energije. Za izvedbo podporne sheme je bilo sprejetih več podzakonskih aktov od katerih sta najpomembnejša Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 8/09) in Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09 in 17/10).

(b) Tehnološko specifični cilji

V tej fazi, ko novi Nacionalni energetskega program še ni sprejet, tehnološko specifični cilji še niso postavljeni. Obstajajo omejitve, da se ne spodbuja tehnologij za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, pri katerih stroški proizvodnje presegajo referenčne stroške, ki so priznani po podporni shemi za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije za proizvodne naprave na sončno energijo. Prav tako je postavljena letna kvota, da se lahko izda novih odločb o dodelitvi podpore le do 5 MW_e skupne nazivne moči za fotovoltaične proizvodne naprave OVE, postavljene na prostem.

(c) Letni cilji

Obveznosti na nivoju letnih ciljev niso postavljene.

(d) Zavezanci za doseg ciljev

Zavezancev za doseg ciljev ni.

(e) Posledica nedoseganja ciljev

Posledic nedoseganja ciljev ni.

(f) Mehanizem za nadzor nad izpolnjevanjem ciljev

Mehanizem za nadzor nad izpolnjevanjem ciljev programa na nivoju države je redno letno poročilo o izvajanju Nacionalnega energetskega programa – Letni energetskega pregled za posamezna leta, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za energijo.

(g) Mehanizem za spremembo ciljev

Poseben mehanizem za spremembo ciljev programa ne obstaja.

Finančna podpora**(a) Ime programa****Podpore električni energiji proizvedeni iz obnovljivih virov energije**

Podporna shema je prenovljena shema podpor kvalificiranim proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov energije, ki je bila začeta leta 2002. Spremembe so posledica usklajevanja nacionalnega pravnega reda s predpisi EU na naslednjih področjih:

- uskladitev Energetskega zakona z zavezami, ki jih je dala Republika Slovenija v postopku preiskave Komisije Evropske unije v zvezi s »kvalificiranimi proizvajalci« in podporo domačim proizvajalcem električne energije iz domačih fosilnih energentov, izražene v Odločbi Komisije z dne 24. aprila 2007 o shemi državne pomoči, ki jo izvaja Slovenija v okviru svoje zakonodaje o kvalificiranih proizvajalcih energije zadeva št. C 7/05 (2007/580/ES);
- ureditev podpor elektrarnam na obnovljive vire energije v skladu z novimi Smernicami o državni pomoči za varstvo okolja (2008/C82/01) ter;
- težnje za vzpostavitev stimulativnega investicijskega okolja za nove projekte.

Podpore električni energiji iz proizvodnih naprav na obnovljive vire energije so:

- zagotovljeni odkup električne energije (v nadaljnjem besedilu: zagotovljeni odkup). Na podlagi te podpore center za podpore ne glede na ceno električne energije na trgu odkupi vso prevzeto neto proizvedeno električno energijo, za katero je proizvodna naprava na obnovljive vire energije prejela potrdila o izvoru, po zagotovljenih cenah električne energije, določenih z Uredbo o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09 in 17/10);
- finančna pomoč za tekoče poslovanje (v nadaljnjem besedilu: obratovalna podpora). Ta podpora se dodeli neto proizvedeni električni energiji, za katero je prejeto potrdilo o izvoru in ki jo proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov energije prodajo sami na trgu ali jo porabijo kot lastni odjem pod pogojem, da so stroški proizvodnje te energije višji od cene, ki jo je za to električno energijo mogoče doseči na trgu z električno energijo.

Do zagotovljenega odkupa električne energije so upravičene proizvodne naprave na obnovljive vire energije z nazivno električno močjo do 5 MW_e. Za te proizvodne naprave med trajanjem pogodbe o zagotovljenem odkupu center za podpore uredi prijavo obratovalne napovedi ter izravnavo razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo, vključno z bilančno pripadnostjo. Proizvodne naprave na obnovljive vire energije s sosežigom lesne biomase niso upravičene do zagotovljenega odkupa ne glede na velikostni razred proizvodne naprave.

Proizvodne naprave na obnovljive vire energije z nazivno električno močjo do 5 MW_e se lahko odločijo, da namesto zagotovljenega odkupa samostojno prodajajo električno energijo na trgu in prejemaajo podporo kot obratovalno podporo, pri čemer si morajo same urediti prijavo obratovalne napovedi ter izravnavo razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo, vključno z bilančno pripadnostjo. Proizvodne naprave na obnovljive vire energije z nazivno močjo 5 MW_e in več lahko prejemaajo le obratovalno podporo.

Trajanje zagotavljanja podpor je določeno v odločbi o dodelitvi podpore in sicer 15 let za nove proizvodne naprave na obnovljive vire energije.

Podpore se izplačujejo za neto proizvedeno električno energijo, za katero center za podpore prejme potrdila o izvoru.

Upravičenci do podpore, ki lahko izbirajo način zagotavljanja podpore, sporočijo svojo odločitev o načinu zagotavljanja podpor v vlogi za pridobitev odločbe o dodelitvi podpore, poslani Agenciji za energijo.

Cene za zagotavljeni odkup električne energije so po višini enake referenčnim stroškom proizvodnje električne energije za posamezne proizvodne tehnologije in velikostne razrede. Cena v pogodbi za zagotavljeni odkup, kjer vhodni energent ne predstavlja stroška, je sestavljena samo iz nespremenljivega dela cene, pri proizvodnih napravah na obnovljive vire energije, kjer je vhodni energent strošek, pa tudi iz spremenljivega dela cene, v enakem razmerju, kot sta nesprejemljivi in spremenljivi del referenčnih stroškov.

Obratovalne podpore so razlika med referenčnimi stroški proizvodnje električne energije v posameznih vrstah proizvodnih naprav in referenčno tržno ceno električne energije.

Če se na podlagi napovedi Javne agencije Republike Slovenije za energijo o referenčnih tržnih cenah električne energije ugotovi, da je cena električne energije na trgu, pri kateri se upoštevajo tudi značilnosti obratovanja posameznih vrst proizvodnih naprav, višja od referenčnih stroškov proizvodnje električne energije, ki veljajo za obravnavano obdobje, se obratovalna podpora za električno energijo za obravnavano časovno obdobje ne izplačuje.

Do pridobitve podpor so upravičene nove in pretežno nove proizvodne naprave OVE, ki imajo veljavno deklaracijo za proizvodno napravo in izpolnjujejo predpisane pogoje, ki jih v postopku odločanja o upravičenosti do podpore upošteva Agencija za energijo.

(b) Vključitev v program

Do podpore so upravičeni vsi investitorji, ki zgradijo novo proizvodni napravo in lahko za svojo električno pridobijo potrdila o izvoru.

(c) Izvajanje programa

Nadzor nad celo shemo in njenimi finančnimi posledicami za ceno električne energije končnih porabnikov izvaja Ministrstvo za gospodarstvo. Pri izvajanju sheme sodelujeta še Javna agencija Republike Slovenije za energijo, ki izdaja deklaracije za proizvodne naprave, odloča o dodelitvi podpore in izvaja izdajanje potrdil o izviru, ter Center za podpore pri podjetju Borzen (organizator trga z električno energijo), ki sklepa pogodbe o zagotavljanju podpore z upravičenci.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Energetski zakon določa v 64.r členu, da mora vsak končni odjemalec električne energije plačevati prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije. Podrobneje ureja način izračunavanja in obračunavanja tega prispevka Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 2/09).

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

Vsem upravičencem do podpore je zagotovljena podpora 15 let z Energetskim zakonom. Podpora je določena v taki višini skladno s Smernicami Skupnosti za državno pomoč za varstvo okolja, ki zagotavlja amortizacijo naložbe in določen donos na kapital.

(f) Spremljanje programa

Nadzor programa se izvaja skladno z določbami Uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije tako, da Ministrstvo za gospodarstvo vsakih pet let kontrolira razmere na trgih tehnologij za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in se po potrebi določi nov fiksni del referenčnih stroškov. Uredba določa fiksni del referenčnih stroškov za leto 2009, na novo pa bodo ocenjeni leta 2014. Pri fotovoltaičnih napravah, kjer se cene hitro spreminjajo, je že v uredbi določeno, da se v prvem petletnem obdobju priznani stroški vsako leto znižajo za 7 %. Variabilni del referenčnih stroškov se določa vsako leto posebej s pregledom gibanja cen referenčnih goriv, ki so podlaga za določanje variabilnih stroškov in z oceno gibanja cen električne energije, ki je podlaga za določanje obratovalne podpore, kar opravi Agencija za energijo na osnovi Uredbe o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo (Uradni list RS, št. 83/09).

(g) Podpore in tehnologije

Podpora je tehnološko specifična, tako da so zagotovljeni enaki pogoji vsem investitorjem, ne glede na to katero tehnologijo izkoriščajo.

(h) Proizvodnja energije

Pričakuje se vsakoletno povečano zanimanje za naložbe v proizvodne naprave na obnovljive vire energije.

(i) Merila energetske učinkovitosti

Podpora je odvisna od izpolnjevanja meril energetske učinkovitosti. Pri lesni biomasi, ki se uporablja za proizvodnjo električne energije in ni soproizvodnja toplote in električne energije z visokim izkoristkom, je pogoj za pridobitev podpore doseganje, v obdobju poročanja oziroma v enem letu, vsaj 70 % celotnega izkoristka pretvorbe energije dovedene z lesno biomaso v električno energijo in/ali mehansko energijo in koristno toploto. Pri bioplinarnah pa je določen bonus za proizvodne naprave, ki uspejo tudi koristno porabiti toploto iz proizvodne naprave. Ta ukrepa sta določena v 12. členu Uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov in v točki 6. Priloge II te uredbe.

(j) Sedanji status programa

Prenovljeni program se izvaja od 1. 11. 2009, ko je podporno shemo spodbujanja naložb v proizvodne naprave, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov, v pristojnosti Ministrstva za gospodarstvo, po predhodni prijavi dovolila Evropska komisija. Podpore so zagotovljene na osnovi devetega odstavka 64. n člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, in 70/08).

(k) Bodoči status programa

Nova shema se izvaja in ni časovno omejena. Ključni instrument spodbujanja proizvodnje električne energije iz OVE bo še nadalje prenovljena shema obratovalnih pomoči v obliki zagotovljenih odkupnih cen za električno energijo in finančne pomoči za tekoče poslovanje.

(l) Trajanje programa

Nova shema se izvaja in ni časovno omejena. Po veljavnih Smernicah Skupnosti za državne pomoči za varstvo okolja pa jo je potrebno po 10 letih zopet prijaviti Evropski komisiji, da preveri, če je še v skladu s pravili za notranji trg.

(m) Upravičene velikosti sistema

V skladu s Smernicami Skupnosti za državne pomoči za varstvo okolja je zgornja meja za podporo po tej shemi 125 MW_e nazivne moči proizvodne naprave na obnovljive vire energije.

(n) Kumulacija podpor

Podporna shema ne prepoveduje pridobivanja več podpor za isti projekt. V shemo je vgrajeno načelo, da se vse oblike podpor kumulirajo in da se to pri določanju podpore iz sheme mora upoštevati in podporo ustrezno znižati.

(o) Regionalni/lokalni programi

Regionalni oziroma lokalni programi podpor električni energiji proizvedeni iz obnovljivih virov energije ne obstajajo.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore**

Po podporni shemi se odobri subvencioniran odkup električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije po naprej zagotovljeni odkupni ceni ali pa obratovalna podpora, ki pokrije razliko med proizvodno ceno električne energije iz obnovljivih virov energije in njeno tržno ceno.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Do podpore po tej podporni shemi je 15 let upravičena vsaka domača ali tuja pravna oseba, ki zgradi proizvodno napravo na obnovljive vire energije in oddaja električno energijo v omrežje ali jo sama porabi, ne glede na tehnologijo in vir obnovljive energije.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Za zagotavljanje podpore se ne izvajajo razpisi, ampak sta sprejem in reševanje vlog stalna.

Tržni certifikati**(a) Obvezen delež električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije**

V zakonodaji ni določena obveza glede določenega deleža električne energije iz obnovljivih virov energije v skupni oskrbi, ki bi ga moral dosegati proizvajalec, trgovec ali končni porabnik električne energije.

(b) Zavezanec za obvezni delež električne energije iz obnovljivih virov energije

Zavezancev za obvezni delež obvezni delež električne energije iz obnovljivih virov energije ni.

(c) Tehnološko specifične skupine

Nobene obveznosti glede določenega deleža električne energije iz obnovljivih virov energije po tehnološko specifičnih skupinah ni.

(d) Tehnologije vključene v program

Programa, ki bi predpisal obvezen delež električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, v skupni oskrbi, ni.

(e) Mednarodna trgovina s certifikati

Proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov energije lahko dobijo za svojo električno energijo potrdila o izvoru ali pa RECS certifikat. Oba izda Javna agencija Republike Slovenije za energijo, ki pa ne sme izdati obeh potrdil hkrati za isto električno energijo. Prodaja ni prepovedana, vendar Republika Slovenija ni sklenila nobene pogodbe z drugo državo članico, da bi se v primeru take prodaje lahko ustrezno znižal doseženi del električne energije iz obnovljivih virov energije v Slovenskih energetske evidencah.

(f) Najnižja cena tržnih certifikatov

Najnižja cena za tržne certifikate ne obstaja.

(g) Kazen za nedoseganje obveznega deleža električne energije iz obnovljivih virov

Kazni za nedoseganje obveznega deleža obnovljivih virov energije ni.

(h) Povprečna cena tržnih certifikatov

Povprečna cena tržnih certifikatov se ne spremlja oziroma javno objavlja, ker ni potrebe po tem.

(i) Sistem trgovanja s certifikati

Sistem trgovanja je prostovoljno. Trgovanja med slovenskimi udeleženci trga z električno energijo ni.

(j) Čas sodelovanja naprave v programu

V Sloveniji tega programa ni.

Fiksne tarife za dobavo električne energije**(a) Pogoji za pridobitev fiksne tarife**

Pogoj za pridobitev fiksne tarife je električna moč naprave na obnovljive vire energije, ki mora biti nižja od 5 MW_e.

(b) Kvote proizvedene energije pri fiksni tarifi

Zgornja meja glede skupne količine električne energije, proizvedene letno, ali nameščene zmogljivosti, ki je upravičena do fiksne tarife, ne obstaja. Obstaja pa obveznost upravljavcev naprav na obnovljive vire energije, da v vlogi za odločbo o dodelitvi podpore napovedo oceno letne proizvodnje električne energije, ki jo bo odkupil Center za podpore po fiksni tarifi. Če bi kateri proizvajalec to količino presegel, bi mu Center za podpore, ko bi to ugotovil, presežno energijo plačal po tržni ceni.

(c) Tehnološke specifičnosti in tarifne stopnje

Fiksne tarife so tehnološko specifične. Tarifne stopnje so določene v Prilogi II Uredbe o podporah električni energiji proizvedeni iz obnovljivih virov in so podane v Prilogi I akcijskega načrta.

(d) Druga merila

Druga, dodatna merila, zaradi katerih bi se tarife razlikovale ni.

(e) Zagotovljeni čas fiksne tarife

Fiksni del tarife, ki je vezan na samo investicijo je zagotovljen 15 let, variabilni del se spreminja vsako leto glede na spreminjanje obratovalnih stroškov.

(f) Prilagoditev fiksnih tarif

Za prejemnike podpor se priznane fiksne tarife ne prilagajajo več. Za nove prejemnike pa se opravlja pregled vsakih 5 let, tako da se lahko tarife prilagajajo vsakih 5 let razmeram na trgu tehnologij.

Premije za dobavo električne energije**(a) Pogoji za pridobitev premije**

Upravljalec proizvodne naprave na obnovljive vire energije z nazivno električno močjo do 5 MW_e se lahko odloči, da namesto zagotovljenega odkupa, samostojno prodaja električno energijo na trgu in prejema podporo kot obratovalno podporo, pri čemer si mora sam urediti prijavo obratovalne napovedi in izravnava razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo, vključno z bilančno pripadnostjo. Proizvodne naprave na obnovljive vire energije z nazivno močjo 5 MW_e in več lahko prejema podpre le v obliki finančne pomoči za tekoče poslovanje (obratovalne podpre oziroma premije).

(b) Kvote proizvedene energije pri premijah

Zgornja meja glede skupne količine električne energije proizvedene iz obnovljivih virov, proizvedene letno, ali nameščene zmogljivosti, ki je upravičena do premije, ne obstaja. Obstaja pa obveznost upravljavcev, da v vlogi za odločbo o dodelitvi podpore napovedo oceno letne proizvodnje električne energije, za katero bodo uveljavljali premijo. Če bi kateri proizvajalec to količino presegel, mu Center za podpore podporo preneha izplačevati.

(c) Razmerje med premijo in fiksno tarifo

Proizvajalec električne energije, ki je upravičen do fiksne tarife ali premije za dobavo električne energije iz obnovljivih virov se sam odloči, kaj želi. Ne more imeti obeh hkrati.

(d) Tehnološke specifičnosti in premijske stopnje

Obratovalne podpre so tehnološko specifične. Določa jih Priloga III Uredbe o proizvodnji električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov in so podane v Prilogi I akcijskega načrta.

(e) Spodnja in/ali zgornja meja za premijo

Meja, koliko premije se lahko izplača, ni določena.

(f) Zagotovljeni čas premije

Prejemanje premije je zagotovljeno 15 let, a le dokler je lastna cena proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, ki je priznana kot referenčna cena, višja od cene električne energije na trgu. Obratovalna podpora oziroma premija se torej ves čas spreminja.

(g) Prilagoditev premij

Za prejemnike podpor se priznane tarife ne prilagajajo več. Za nove pa se opravlja pregled vsakih 5 let, tako da se lahko tarife prilagajajo vsakih 5 let razmeram na trgu tehnologij.

Izvedba razpisov

V Sloveniji se program podpore izvaja brez razpisov.

4.4 Programi za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije za ogrevanje in hlajenje

Ureditev**(a) Pravna podlaga**

Resolucija o nacionalnem energetskega programu (Uradni list RS, št. 57/04), ki določa cilje s področja obnovljivih virov energije, je na področju ogrevanja in hlajenja opredelila potreben dvig deleža obnovljivih virov energije pri oskrbi s toploto z 22 % v letu 2002 na 25 % do leta 2010. V pripravi je novi Nacionalni energetski program, ki bo sprejet v letu 2010.

(b) Tehnološko specifični cilji

V tej fazi, ko novi Nacionalni energetski program še ni sprejet, tehnološko specifični cilji povečanja deleža obnovljivih virov energije pri oskrbi s toploto in hladom še niso postavljeni.

(c) Letni cilji

Cilji programa za vmesna leta med sprejetjem Resolucije o nacionalnem energetskega programu in ciljnim letom 2010 so linearni.

(d) Zavezanci za doseg ciljev

Zavezanec za zastavljene cilje programa je država.

(e) Posledica nedoseganja ciljev

Za državo posledica nedoseganja ciljev programa v nacionalnih predpisih ni predvidena.

(f) Mehanizem za nadzor nad izpolnjevanjem ciljev

Mehanizem za nadzor nad izpolnjevanjem ciljev programa na nivoju države je redno letno poročilo o izvajanju Nacionalnega energetskega programa – Letni energetski pregled za posamezna leta, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za energijo.

(g) Mehanizem za spremembo ciljev

Mehanizem za spremembo ciljev programa ne obstaja.

Finančna podpora

Finančna podpora obnovljivim virom energije za ogrevanje in hlajenje se izvaja v okviru naslednjih programov:

- spodbujanje uporabe sončnih kolektorjev v gospodinjstvih,

- spodbujanje kotlov na lesno biomaso v gospodinjstvih,
- sofinanciranje izgradnje sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso,
- sofinanciranje vgradnje kotlovskih naprav na lesno biomaso,
- sofinanciranje izgradnje sistemov daljinskega ogrevanja na geotermalno energijo,
- Energetsko svetovanje – EnSvet.

4.4.1 Program spodbujanja uporabe sončnih kolektorjev v gospodinjstvih

(a) Ime programa

Spodbujevalni program za vgradnjo sončnih sistemov

(b) Vključitev v program

Vključitev v program je prostovoljna.

(c) Izvajanje programa

Program izvaja Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad. Organ, ki izvaja nadzor nad izvajanjem programa je od leta 2010 naprej Ministrstvo za gospodarstvo.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Finančna sredstva so se zagotavljala iz proračuna Republike Slovenije. V prihodnje bo finančni vir za izvedbo programa zagotovljen izven proračuna, in sicer kot dodatek za učinkovito rabo energije k ceni goriv.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

V preteklosti je bila stabilnost, dolgoročnost in zanesljivost financiranja programa ogrožena, zato je financiranje programa s spremembo Energetskega zakona zagotovljeno iz dodatka k ceni električne energije, toplote in goriv in ima neposredno zakonsko osnovo.

Sredstva, zbrana iz dodatka k ceni toplote in goriv bodo porabljena za ukrepe povečevanja energetske učinkovitosti na področju ogrevanja za izvedbo ukrepov kot so: celovita energetska sanacija stanovanjskih stavb ter zamenjava peči na kurilno olje in utekočinjen naftni plin z napravami na obnovljive vire energije (kotli na lesno biomaso, sončni kolektorji in toplotne črpalke).

Predvidena višina sredstev prispevka in dodatka do leta 2015 po posameznih letih je prikazana v naslednji tabeli.

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zbrana sredstva [mio €]	39,7	49,4	59,3	68,9	78,6	85,4

Ob sprejetju Operativnega programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 so bili sprejeti tudi sklepi o zagotavljanju sredstev za izvedbo. Operativni program določa, da bo v naslednjih letih dodatek po 66.b členu Energetskega zakona eden izmed ključnih virov financiranja izvajanja programa. Višina zbranih sredstev iz prispevka in dodatkov je v skladu s sklepi vlade sprejetimi ob sprejemu operativnega programa.

(f) Spremljanje programa

Program se redno pregleduje s strani Ministrstva za gospodarstvo, po zaključku se izvajajo analize in pripravijo poročila.

(g) Podpore in tehnologije

Podpore se razlikujejo glede na tehnologijo. Višina spodbude znaša 25 % priznanih stroškov naložbe vendar ne več kot 150 € na m² površine sistema s ploščatimi sprejemniki in ne več kot 200 € na m² površine sistema z vakuumskimi sprejemniki.

Za sisteme s ploščatimi sprejemniki sončne energije, ki bodo izdelani v skupinsko organizirani gradnji (krožki za samogradnjo sončnih sistemov), je spodbuda fiksna in znaša 75 € na m² površine vgrajenih sprejemnikov.

(h) Proizvodnja energije

Ocenjuje se, da iz 1 m² sončnega sistema s ploščatimi sprejemniki pridobi 300 do 330 kWh/leto oz. 500 do 700 kWh/leto z vakuumskimi sprejemniki.

(i) Merila energetske učinkovitosti

Program nima vzpostavljenih meril energetske učinkovitosti.

(j) Sedanji status programa

Program se izvaja kontinuirano od leta 1988.

(k) Bodoči status programa

Izvedba programa se bo nadaljevala do leta 2020.

(l) Trajanje programa

Izvedba programa na letnem nivoju se začne z objavo javnega razpisa in se zaključi po porabi vseh razpisanih sredstev.

(m) Upravičene velikosti sistema

Vse velikosti sončnih sistemov so upravičene do finančnih podpor.

(n) Kumulacija podpor

Isti projekt lahko pridobi več podpor. Izvedba sončnega sistema se lahko kombinira z ukrepi učinkovite rabe energije (zamenjava oken, izolacija fasade ali podstrešja) ter vgradnjo kotla na lesno biomaso.

(o) Regionalni/lokalni programi

Regionalni in lokalni spodbujevalni programi za vgradnjo sončnih sistemov ne obstajajo.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore**

S programom se podeljujejo subvencije.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Program je namenjen gospodinjstvom.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Podeljevanje finančne podpore se izvaja v okviru letnih razpisov. V času trajanja razpisa je sprejem in potrjevanje vlog stalno. Ko sredstva poidejo, se razpis zapre in se naslednjem začetku leta objavi nov razpis.

4.4.2 Program spodbujanja kotlov na lesno biomaso v gospodinjstvih**(a) Ime programa**

Spodbujevalni program za vgradnjo specialnih kotlov na lesno biomaso (polena, peleti, sekanci)

(b) Vključitev v program

Vključitev v program je prostovoljna.

(c) Izvajanje programa

Program izvaja Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad. Organ, ki izvaja nadzor nad izvajanjem programa je od leta 2010 naprej Ministrstvo za gospodarstvo.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Finančna sredstva so se zagotavljala iz proračuna RS. V prihodnje se načrtuje finančni vir izven proračuna, in sicer kot dodatek za učinkovito rabo k ceni goriv.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

V preteklosti je bila dolgoročnost in zanesljivost ogrožena, zato se prehaja na zanesljivejšo, zakonsko osnovo financiranja programa.

(f) Spremljanje programa

Izvedbo programa na letnem nivoju spremlja Ministrstvo za gospodarstvo.

(g) Podpore in tehnologije

Višina podpore znaša 25 % priznanih stroškov naložbe, ki vključujejo nabavo in namestitev kotla, zalogovnika za gorivo, transportnega in varnostnega sistema, ustrezne krmilne opreme in hranilnika toplote ter predelavo obstoječega ali izdelavo novega priključka za dovod zraka in odvod dimnih plinov, vendar ne več kot 2.000 € za kotel na sekance ali pelete, oziroma največ 1.500 € za kotel na polena.

(h) Proizvodnja energije**(i) Merila energetske učinkovitosti**

Izkoristek kurilne naprave pri nazivni toplotni moči mora biti večji ali enak 90 %, vrednost emisij prašnih delcev mora biti manjša od 50 miligramov na kubični meter. Kurilne naprave na polena morajo imeti prigraden hranilnik toplote velikosti vsaj 50 litrov na kilovat toplotne moči kurilne naprave. Program nima vzpostavljenih meril energetske učinkovitosti.

(j) Sedanji status programa

Program je obstoječ ukrep. Program se izvaja kontinuirano od leta 1988.

(k) Bodoči status programa

Izvedba programa se bo nadaljevala do leta 2020.

(l) Trajanje programa

Izvedba programa na letnem nivoju se začne z objavo javnega razpisa in se zaključi po porabi vseh razpisanih sredstev.

(m) Upravičene velikosti sistema

Vse velikosti kotlov na sekance, pelete ali polena za eno, dvo ali večstanovanjske stavbe so upravičene do finančnih podpor.

(n) Kumulacija podpor

Isti projekt lahko pridobi več podpor. Vgradnja kotla na lesno biomaso se lahko kombinira z ukrepi učinkovite rabe energije (zamenjava oken, izolacija fasade ali podstrešja) ter vgradnjo sončnega sistema.

(o) Regionalni/lokalni programi

Spodbujevalni programi za vgradnjo kotlov na lesno biomaso obstajajo v nekaterih občinah in so zasnovani na enak način kot program na državnem nivoju.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore**

S programom se podeljujejo subvencije.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Program je namenjen gospodinjstvom.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Podeljevanje finančne podpore se izvaja v okviru letnih razpisov. V času trajanja razpisa je sprejem in potrjevanje vlog stalno. Ko sredstva poidejo, se razpis zapre in se naslednjem začetku leta objavi nov razpis.

4.4.3 Program sofinanciranja izgradnje sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso in geotermalno energijo**(a) Ime programa**

Javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za leta 2009, 2010 in 2011 v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete Trajnostna raba energije, prednostne usmeritve Inovativni ukrepi za lokalno energetske oskrbo.

Program omogoča dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje projektov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (v nadaljevanju: DOLB). Finančne spodbude so namenjene za naložbe v nove sisteme DOLB in mikro sisteme DOLB. Do spodbud so upravičeni tudi investitorji, ki širijo obstoječ daljinski sistem ali gradijo novo kotlovnico s kotli na lesno biomaso kot vir za obstoječe daljinsko omrežje.

Javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na geotermalno energijo je v pripravi. Okvir za izvedbo programa je enak kot za sofinanciranje daljinskih ogrevanj na lesno biomaso.

(b) Vključitev v program

Program je prostovoljen.

(c) Izvajanje programa

Program izvaja Ministrstvo za gospodarstvo. Nadzorni organ je Služba vlade za lokalni razvoj.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Podpisan je Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

V preteklosti je bila dolgoročnost in zanesljivost ogrožena, zato se prehaja na zanesljivejšo, zakonsko osnovo financiranja programa.

(f) Spremljanje programa

Poročanje se izvaja v skladu z zahtevami EU. Program bo optimiran v letu 2010, ko bodo v razpis vgrajene izkušnje iz dosedanjega poteka razpisa.

(g) Podpore in tehnologije

Podpora se dodeljuje samo komercialno razpoložljivim tehnologijam. Rabljene naprave in prototipi kotlovskih naprav niso upravičeni kot sistemi za proizvodnjo toplote v daljinskem sistemu.

(h) Proizvodnja energije

Program naj bi prispeval k povečanju proizvodnje 96 GWh energije iz lesne biomase v obdobju 2009-2013.

(i) Merila energetske učinkovitosti

Podpora je namenjena samo kotlom, katerih izkoristek je večji od ali enak 86 % in ki dosegajo z razpisom določene omejitve emisij škodljivih snovi. Energetska učinkovitost se dosega tudi z usmeritvijo, da naj toplotna obremenitev omrežja, t.j. količina prodane toplote na trasni meter omrežja, presega 1.200 kWh/m/leto.

(j) Sedanji status programa

Ukrep obstaja. Sofinanciranje se izvaja v skladu s Shemo državne pomoči »Spodbujanje učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije – regionalna pomoč (št. X435/09).

(k) Bodoči status programa

Program se bo izvajal do leta 2020.

(l) Trajanje programa

Prvi razpis v okviru izvajanja programa je bil objavljen 15.05.2009. program bo financiran iz sredstev kohezijskega sklada do vključno leta 2013.

(m) Upravičene velikosti sistema

Kotlovske kapacitete za pokrivanje potreb po toploti v sistemu DOLB so lahko največ 20 MW, upoštevajoč kotle na lasno biomaso kakor tudi konični kotel na fosilno gorivo.

(n) Kumulacija podpor

Za upravičence do finančne podpore ne veljajo nobene omejitve glede ostalih podpor.

(o) Regionalni/lokalni programi

Regionalni/lokalni programi ne obstajajo.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore**

S programom se odobravajo subvencije.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Upravičenci do nepovratnih sredstev po tem razpisu so vsa podjetja, organizirana kot gospodarske družbe, registrirana po Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št 42/06 s spremembami) ali samostojni podjetniki, ki imajo uradni sedež v RS. Izjema so mikro podjetja s sedežem v manjših naseljih, ki bi hotela prijaviti v manjših naseljih izvedbo operacije, katere investicijska vrednost je nižja od 400.000 EUR (brez DDV) oziroma 480.000 EUR z DDV. (Manjša naselja so vsa naselja, razen tistih, ki so definirana v publikaciji Mestna naselja v Republiki Sloveniji, 2003, Statističnega urada RS. Mikro podjetja so tista z manj kot 10 delavci, katerih letni promet je nižji od 2 mio EUR ali njihova bilančna vsota znaša do 2 mio EUR). Izjema je vpeljana zaradi razmejitve sofinanciranja s Programom razvoja podeželja, ki se izvaja na MKGP.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Razpis je odprt, odpiranje vlog se vrši v dvomesečnih razmikih. Razpisni pogoji med drugim zahtevajo: Vrednost operacije mora znašati najmanj 400.000 EUR (brez DDV). Operacija mora imeti vnaprej določeno trajanje ter določen začetek in konec operacije. Če gre za mikro sistem DOLB ali za razširitev obstoječega omrežja DOLB, z ali brez dograditve dodatnih kotlov na lesno biomaso, je investicijska vrednost operacije lahko nižja od 400.000 EUR, vendar mora biti višja od 150.000 EUR (brez DDV).

4.4.4 Program sofinanciranja vgradnje kotlovskih naprav na lesno biomaso

(a) Ime programa

Javni razpis za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso za leti 2009 in 2010, v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete Trajnostna raba energije, prednostne usmeritve Inovativni ukrepi za lokalno energetske oskrbo

Program omogoča dodelitev nepovratnih sredstev po načelu »de minimis« za sofinanciranje projektov vgradnje kotlovskih naprav na lesno biomaso (v nadaljevanju: KNLB). Finančne spodbude so namenjene za naložbe v KNLB. Do spodbud so upravičeni tudi investitorji, ki širijo kapacitete v obstoječi kotlovnici na lesno biomaso ali zamenjujejo obstoječi kotel na fosilni energetski vir.

(b) Vključitev v program

Program je prostovoljen.

(c) Izvajanje programa

Program Izvaja Ministrstvo za gospodarstvo. Nadzorni organ je SVLR.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Podpisan je Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

Razpis je odprt do porabe sredstev oziroma najkasneje do 31. 5. 2010. Uredba za zagotavljanje prihrankov energije omogoča neprekinjeno izvedbo tega programa v naslednjih treh letih.

(f) Spremljanje programa

Poročanje se izvaja v skladu z zahtevami EU. Program bo optimiran v začetku l. 2010, ko bodo v razpis vgrajene izkušnje iz dosedanjega poteka razpisa.

(g) Podpore in tehnologije

Podpora se dodeljuje le komercialno razpoložljivim tehnologijam. Rabljene naprave in prototipi kotlovskih naprav niso upravičeni.

(h) Proizvodnja energije

Program bo prispeval k povečanju proizvodnje za 108 GWh energije iz lesne biomase v obdobju 2009-2013.

(i) Merila energetske učinkovitosti

Podpora je namenjena le kotlom, katerih izkoristek je večji od ali enak 86 % in ki dosegajo z razpisom določene omejitve emisij škodljivih snovi. Energetska učinkovitost se dosega tudi z določilom, da v primeru pogodbenega financiranja, kjer je klient javni sektor, starost zadevnih javnih zgradb ne sme biti višja od 20 let.

(j) Sedanji status programa

Ukrep obstaja. Sofinanciranje se izvaja v skladu s Shemo »de minimis« pomoči »Spodbujanje učinkovite rabe energije in raba obnovljivih virov energije – svetovalne storitve« (št. priglasitve: MO001-5186773-2007).

(k) Bodoči status programa

Program se že izvaja. Uredba za zagotavljanje prihrankov energije omogoča neprekinjeno izvedbo tega programa v naslednjih treh letih.

(l) Trajanje programa

Prvi razpis v okviru izvajanja programa je bil objavljen 15.05.2009. Program bo trajal do vključno leta 2013.

(m) Upravičene velikosti sistema

Moč kotlovskih naprav na lesno biomaso, za katere se zagotavlja podpora, mora znašati najmanj 150 kW oziroma največ do 5.000 kW.

(n) Kumulacija podpor

Za upravičence do finančne podpore ne veljajo nobene omejitve glede ostalih podpor.

(o) Regionalni/lokalni programi

Regionalni/lokalni programi ne obstajajo.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore**

S programom se odobravajo subvencije.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Upravičenci do nepovratnih sredstev po tem razpisu so pravne osebe zasebnega prava, ustanovljene na podlagi Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06 s spremembami), Zakona o društvih, (Uradni list RS, št. 61/06), Zakona o ustanovah, (Uradni list RS, št. 70/05; 91/05 popr.), Zakona o zavodih in Zakona o verski svobodi (Uradni list RS, 14/07) ter samostojni podjetniki, ki imajo uradni sedež v RS.

Za operacije, ki se ne nahajajo v enem od mestnih naselij v Sloveniji velja omejitev, da prijavitelj ne morejo biti mikro podjetja, ki so upravičenci po javnem razpisu MKGP za ukrep 312 – podpora ustanavljanju in razvoju mikro podjetij. (Manjša naselja so vsa naselja, razen tistih, ki so definirana v publikaciji Mestna naselja v Republiki Sloveniji, 2003, Statističnega urada RS. Mikro podjetja so tista z manj kot 10 delavci, katerih letni promet je nižji od 2 mio EUR ali njihova bilančna vsota znaša do 2 mio EUR).

Prijavitelj tudi ne more biti podjetje, ki proizvaja naprave ali komponente naprav, ki so del operacije.

Ker se izvaja javni razpis po pravilu »de minimis«, v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1998/06 z dne 15.12.2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči de minimis (Uradni list EU L 379/5) ne morejo sodelovati:

- podjetja, ki delujejo na področju ribiškega in ribogojnega sektorja,
- podjetja, ki delujejo na področju primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k pogodbi o ustanovitvi EU (UL C 340, 10.11.1997),
- podjetja, ki delujejo na področju premogovništva,
- podjetja, ki so po pravilu »de minimis« v obdobju zadnjih 3 let, vključno s pričakovano pomočjo na tem razpisu, pridobila več kot 200.000 € (podjetja, ki delujejo na področju cestnega prevoza blaga in potniškega prometa 100.000 €).

(c) Podeljevanje finančne podpore

Razpis je odprt, odpiranje vlog se vrši v dvomesečnih razmikih.

Razpisni pogoji med drugim zahtevajo, da mora znašati vrednost operacije najmanj 70.000 EUR (brez DDV). Operacija mora imeti vnaprej določeno trajanje ter določen začetek in konec operacije. Kotli morajo izpolnjevati emisijske zahteve, ki so navedene v razpisni dokumentaciji.

Razpis

(a) Obseg in pogostost

Razpis je odprt, odpiranje vlog se vrši v dvomesečnih razmikih.

(b) Tehnologije

Podpora se dodeljuje le komercialno razpoložljivim tehnologijam, pri čemer mora biti izkoristek kotla na lesno biomaso pri nazivni toplotni moči najmanj 86 %.

(c) Vključenost v razvoj omrežja

Razpis je namenjen sofinanciranju individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso. Izjemoma se kot del operacije upošteva izgradnja primarnega dela mikro daljinskega razvoda s skupno dolžino trase do maksimalno 300 m, do največ dveh uporabnikov toplote, ki sta v objektih izven objekta, kjer se vgrajuje kotel na lesno biomaso.

4.4.5 Program sofinanciranja ozaveščevalnih, promocijskih in izobraževalnih projektov

(a) Ime programa

Javni razpis za sofinanciranje programov ozaveščevalnih, promocijskih in izobraževalnih projektov o obnovljivih virih energije za leta 2010, 2011 in 2012 v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete Trajnostna raba energije, prednostne usmeritve Inovativni ukrepi za lokalno energetska oskrbo

(b) Vključitev v program

Program je prostovoljen.

(c) Izvajanje programa

Program bo izvajalo Ministrstvo za gospodarstvo.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Podpisan je Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, ki zagotavlja ustrezne finančne vire v tem obdobju.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

Za dolgoročno izvedbo programa je potrebno zagotoviti sistemsko rešitev financiranja.

(f) Spremljanje programa

Poročanje se bo izvajalo v skladu z zahtevami EU.

(g) Podpore in tehnologije

Program je namenjen promociji vseh oblik in tehnologij obnovljivih virov energije.

(h) Proizvodnja energije

Program naj bi motivacijsko prispeval k povečanju prepoznavanja možnosti uporabe obnovljivih virov energije v lokalnih okoljih v obdobju 2009-2013, kar bi posledično lahko povečalo širši interes za uporabe novih tehnologij OVE.

(i) Merila učinkovitosti

Podpora bo namenjena samo programom, ki bodo zagotavljali promoviranje obnovljivih virov energije v programih, ki bodo ozaveščali, promovirali, izobraževali, upoštevali kriterije vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega sodelovanja ter se izvajali kot logično sosledje sklopov (prireditve, informacijska gradiva, publikacije, spletna stran ...).

(j) Sedanji status programa

Program še ne obstaja. Sofinanciranje se bo izvajalo v skladu s Shemo državne pomoči »Spodbujanje učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije – regionalna pomoč (št. X435/09).

(k) Bodoči status programa

Program se bo začel izvajati v letu 2010 in se bo nadaljeval do leta 2020.

(l) Trajanje programa

Prvi razpis bo objavljen v letu 2010 in bo odprt do vključno leta 2012.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore**

S programom se odobravajo subvencije.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Upravičenci do nepovratnih sredstev po tem razpisu bodo vsa podjetja, organizirana kot gospodarske družbe, registrirana po Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št 42/06 s spremembami), Zakon o društvih, Zakon o ustanovah in Zakon o zavodih ter samostojni podjetniki, ki imajo uradni sedež v RS.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Razpis še ni pripravljen.

4.4.6 Program Energetsko svetovanje – EnSvet**(a) Ime programa*****Energetsko svetovanje – EnSvet***

EnSvet je projekt, ki je namenjen svetovanju ter dvigu informiranosti in ozaveščenosti občanov za smotrno ravnanje z energijo in izrabo obnovljivih virov energije. Projekt EnSvet se izvaja od leta 1993 s pomočjo pooblaščenih in za svetovalno delo usposobljenih svetovalcev v organizirani mreži svetovalnih pisarn širom Slovenije (mreža EnSvet). V sodelovanju z občinami, ki dajejo na razpolago prostor in nujno opremo za svetovalno pisarno, za kar ima pristojno ministrstvo s posameznimi občinami sklenjeno posebno pogodbo, danes deluje v Sloveniji 36 svetovalnih pisarn.

(b) Vključitev v program

Program je namenjen spodbujanju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije pri občanah oziroma v gospodinjstvih, ki se za svetovanje odločijo prostovoljno. Svetovalna dejavnost je bila doslej financirana iz proračuna Republike Slovenije in je potekala stalno in za prejemnike nasvetov brezplačno.

(c) Izvajanje programa

Za program je odgovorno ministrstvo, pristojno za aktivnosti učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije. Izvedba je bila praviloma v obsegu enoletnih projektov oddana zunanjemu izvajalcu, ki je sposoben zagotoviti strokovno vodenje in operativno izvajanje del v mreži EnSvet. Ministrstvo aktivno usmerja in nadzira izvedbo projekta.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Obseg dejavnosti je bil zadnjih nekaj let v okviru možnosti financiranja ustaljen med 5.000 in 6.000 podanih nasvetov letno.

Energetsko svetovanje je tudi eden od 25 instrumentov Nacionalnega akcijskega načrta za obdobje 2008-2016 (AN-URE), ki je bil izdelan na osnovi 14. člena Direktive 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah. V skladu z AN-URE je aktivnosti potrebno intenzivirati, in sicer se predvideva povečanje obsega energetskega svetovanja na najmanj 100.000 nasvetov v 9 letih, kar pomeni, da se bo v povprečju obseg aktivnosti v mreži EnSvet praktično podvojil.

Energetsko svetovalna mreža za občane je izrecno navedena v Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI) med predvidenimi dejavnostmi v tč. 3.3.4.4. Demonstracijski projekti, informiranje in svetovanje.

Doseganje ciljev OP ROPI pomeni tudi pomembni delež doseganja ciljev Operativnega programa za zmanjšanje emisij emisije toplogrednih plinov do leta 2012 (OP TGP-1), v okviru katerega se z instrumentom energetsko svetovanje pripomore za:

- zmanjšanje emisij CO₂,

- prihranek končne energije,
- povečanje proizvedene energije iz obnovljivih virov.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

V programe usposabljanja za izvajanje ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov OP TGP-1 (tč. 4.22.2) naj bi bile vključene vse institucije, ki se že ukvarjajo z izobraževanjem in svetovanjem (energetske svetovalne pisarne – EnSvet, neformalna mreža svetovalcev za pridobivanje, predelavo in rabo lesne biomase – LesEnSvet, ...). Pri oceni trenutnega stanja je tudi izrecno navedena ugotovitev, da je v izvajanje ukrepa smiselno še naprej vključevati že obstoječe svetovalne mreže (EnSvet, LesEnSvet).

(f) Spremljanje programa

Ministrstvo usmerja in nadzira izvedbo projekta na osnovi periodičnih mesečnih poročil tekom izvajanja projekta, po potrebi drugih posebnih poročil, usmerjevalnih sestankov z izvajalcem projekta in končnega poročila o izvedbi naročila za določeno periodično (običajno enoletno) obdobje. Z izvajanjem programa EnSvet, ki je zasnovano na osnovi projektov za okvirno obdobje enega leta, se upošteva potrebe lokalnih skupnosti, in sicer se letni programi del svetovalnih pisarn, kot ga načrtujejo posamezne lokalne skupnosti usklajujejo z ministrstvom, ki skrbi za izvedbo projekta.

Končni učinek programa so ozaveščeno ravnanje ter odločitve občanov za investicijo v URE in izrabo OVE. Za vrednotenje skupnih učinkov se periodično izvede študijo z analizo vrednostno oceno delovanja EnSvet. Za leto 2008 so bili npr. rezultati ovrednoteni s sledečim:

Kvantitativni obseg aktivnosti

V letu 2008 so energetske svetovalce opravili 6.065 nasvetov s pisnimi poročili in preko 10.000 krajših informativno svetovalnih kontaktov z občani. Poleg tega so pripravili 310 strokovnih člankov in sodelovali v preko 260 lokalnih RTV oddajah ter opravili čez 150 predavanj, mentorskih ur, ogledov na terenu in drugih dogovorjenih aktivnosti.

Poraba javnih sredstev v letu 2008 (iz proračuna RS, postavke: »Spodbujanje URE in OVE«, NRP: 2525-02-0008), je bilo porabljen: 605.500 EUR

Doseženi učinki

- prihranek goriv (na leto): 30.300 MWh/leto, kar praktično pomeni vsako leto 5.000 kWh na nasvet
- zmanjšanje emisij CO₂: 7.900 t CO₂/leto.

(g) Podpore in tehnologije

Cena nasvetov v mreži EnSvet je enotna oz. pavšalna ne glede na vrsto konkretnega problema, ki ga izpostavi svetovanec, in tehnologije priporočenih rešitev.

(h) Proizvodnja energije

Vsebina nasvetov se nanaša na učinkovito rabo energije v gospodinjstvih in stavbah ter izrabo obnovljivih virov energije, od investicijskih ukrepov za toplotno zaščito stavb vgradnjo toplotnih črpalk, izrabe sončne energije za toploto in proizvodnjo električne energije, rabe lesne biomase, načina prezračevanja in podobno. Načeloma so v vsebini nasvetov ukrepi za zmanjšanje individualnih potreb po energiji enakovredni ukrepom izrabe OVE za lastno proizvodnjo toplote in električne energije.

(i) Merila energetske učinkovitosti

Občan lahko pridobi konkreten energetski nasvet brez posebnih pogojev.

(j) Sedanji status programa

Pravna podlaga za izvajanje programa EnSvet je 65. člen Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 - uradno prečiščeno besedilo in 70/08).

(k) Bodoči status programa

Program EnSvet se praktično neprekinjeno izvaja že 15 let in se ga v skladu z AN-URE namerava izvajati še najmanj do vključno leta 2016.

(l) Trajanje programa

Načrt povečevanja dejavnosti ima cilj najmanj 88.000 nasvetov v obdobju 2010-2016:

(m) Upravičene velikosti sistema

Mreža EnSvet se bo predvidoma širila samo v skladu z utemeljenimi potrebami lokalnih skupnosti, prednostno za 3 do 4 dodatne pisarne do gostote za okvirno teritorialno pokritost celotne Slovenije s svetovalnimi pisarnami v radiju največ 20 km.

(n) Kumulacija podpor

Brezplačen energetski nasvet in druge možne spodbude se ne izključujejo, prej je običajna hkratna uporaba dveh ali več instrumentov. Tako lahko svetovalci, razen konkretnega svetovanja in lokalnih ozaveševalno promocijskih aktivnosti, tudi sodelujejo v ustreznih projektih in aktivnostih, npr. pri razpisih za spodbujanje investicij za URE in izrabo OVE v gospodinjstvih in stanovanjskih stavbah.

(o) Regionalni/lokalni programi

Program EnSvet je nacionalni program, ki je enoten za področje cele Slovenije. Letni program se usklajuje s potrebami lokalnih skupnosti. Brez neposredne nacionalne podpore in nadzora program EnSvet ne bi bilo dobro prenesti na regionalne oz. lokalne energetske agencije (LEA), ker je na tak način pričakovati prevelike regionalne razlike v izvajanju.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore****(b) Upravičenci do finančne podpore**

S programom EnSvet se zagotavlja brezplačne in neodvisne nasvete občanom o URE in izrabi OVE, z namenom priporočila za ustrezno ravnanje oz. (pred)pripravo investicije. Za vse aktivnosti mora svetovalec v skladu s uveljavljenimi navodili o izdelavi poročil napisati pisno poročilo, kateremu mora po potrebi priložiti vsa dokazila.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Ministrstvo po možnosti zagotovi financiranje za neprekinjeno izvajanje dejavnosti svetovanja občanom. Občan pridobi brezplačni nasvet, po telefonski prijavi, v dogovorjenem roku v izbrani pisarni EnSvet, in sicer v neposrednem razgovoru s svetovalcem, ki občanu naknadno posreduje še pisno poročilo o nasvetu.

4.5 Programi podpore za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije v prometu

Ureditev

(a) Pravna podlaga

Zagotovitev uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil do konca leta 2015 je določena z Uredbo o pospeševanju uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil (Uradni list RS, št. 103/07), ki pomeni prenos Direktive 2003/30/ES Komisije Evropskih skupnosti v pravni red Slovenije.

(b) Tehnološko specifični cilji

Za zagotovitev uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil niso določeni nobeni tehnološko specifični cilji.

(c) Letni cilji

Letni cilji iz Uredbe o pospeševanju uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil (Uradni list RS, št. 103/07) za vrednosti deleža biogoriv na trgu za pogon motornih vozil so naslednji:

- 2007 najmanj 2,0 %,
- 2008 najmanj 3,0 %,
- 2009 najmanj 4,0 %,
- 2010 najmanj 5,0 %,
- 2011 najmanj 5,5 %,
- 2012 najmanj 6,0 %,
- 2013 najmanj 6,5 %,
- 2014 najmanj 7,0 %,
- 2015 najmanj 7,5 %.

(d) Zavezanci za dosego ciljev

Zavezanec za zastavljene cilje iz Uredbe o pospeševanju uporabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv za pogon motornih vozil (Uradni list RS, št. 103/07) je država. Izjema so cilji za vrednosti deleža biogoriv na trgu, kjer so zavezanci za doseganje ciljev dobavitelji tekočih goriv.

(e) Posledica nedoseganja ciljev

Za državo posledica nedoseganja predpisanih ciljev v nacionalnih predpisih ni predvidena. Dobavitelji tekočih goriv kot zavezanci za doseganje ciljev deleža biogoriv pa v primeru nedoseganja ciljev oziroma drugih prekrškov v zvezi s predmetno uredbo plačujejo kazni.

(f) Mehanizem za nadzor nad izpolnjevanjem ciljev

Nadzor nad izpolnjevanjem ciljev in izpolnjevanj zahtev iz uredbe opravljajo inšpektorji pristojni za okolje.

(g) Mehanizem za spremembo ciljev

Mehanizem, ki bi omogočal spremembo ciljev iz uredbe, ne obstaja.

4.5.1 Zakon o trošarinah – oprostitev za biogoriva

(a) Ime programa

Zakon o trošarinah:

- določa da so biogoriva kot pogonska goriva izključena iz plačila trošarinskih dajatev, če so uporabljena v čisti obliki in
- če so mešana s fosilnimi gorivi, je možno oprostitev plačila uveljavljati do največ 5 %, oziroma več, če gre za standardizirana goriva z vsebnostjo biogoriv.

(b) Vključitev v program

Oprostitev za biogoriva je obvezna.

(c) Izvajanje programa

Izvajanje programa je v pristojnosti Ministrstva za finance, Carinska uprava Republike Slovenije.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Program določa olajšavo za biogoriva tako, da finančnih sredstev za izvajanje programa ni potrebno zagotoviti.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

Zakonska ureditev programa zagotavlja dolgoročno stabilnost.

Za poslovne dejavnosti se je s sprejetjem Pravilnika o vračilu trošarine za komercialni namen (Uradni list RS, št. 52/09) zmanjšala prednost oprostitve plačevanja trošarine za biogoriva-biodizel v celotnem komercialnem sektorju, ker so postali upravičenci za vračilo dela trošarine za plinsko olje kot pogonsko gorivo.

Prav tako oprostitev za biogoriva ni izrazita v kmetijstvu in gozdarstvu, kjer so uporabniki upravičeni do 50 % vračila trošarine tudi za mineralna pogonska goriva.

(f) Spremljanje programa

Vsi trošarinski zavezanci se morajo registrirati pri carinskemu organu, pristojnem za izvajanje programa, ki izvaja tudi nadzor. Trošarinski zavezanci morajo za vsako sprostitve trošarinskih izdelkov izdati račun v dveh izvodih in en izvod hraniti.

(g) Podpore in tehnologije

Glede na količino biogoriva mešanega s fosilnimi gorivi, je višina olajšave različna. Oprostitev je v celoti za čista biogoriva in največ 5 %, če so mešana s fosilnimi gorivi, oziroma več, če gre za standardizirana goriva z vsebnostjo biogoriv.

(h) Proizvodnja energije

Ocena vplivov programa na proizvodnjo energije ni izvedena.

(i) Merila energetske učinkovitosti

Oprostitev za biogoriva ni odvisna od izpolnjevanj meril energetske učinkovitosti.

(j) Sedanji status programa

To je obstoječ program, ki ga ureja Zakon o trošarinah, Uradni list RS, št. 2/07, 25/09 in 41/09.

(k) Bodoči status programa

Program se izvaja kontinuirano v obstoječi obliki.

(l) Trajanje programa

Program se izvaja od leta 2007 in časovno ni omejen.

(m) Upravičene velikosti sistema

Program velja za vse, neodvisno od velikosti sistema.

(n) Kumulacija podpor

Program se lahko kombinira z vsemi možnimi programi in ukrepi za pospeševanje uporabe biogoriv.

(o) Regionalni/lokalni programi

Regionalni/lokalni programi ne obstajajo.

Značilnosti finančne podpore programa**(a) Vrsta finančne podpore**

S programom je odobrena oprostitvev plačila trošarine v celoti, oziroma v ustreznem deležu, če gre za mešanje biogoriv z mineralnimi gorivi.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Program je namenjen vsem registriranim zavezancem za trošarino.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Trošarinski zavezanci morajo za vsako sprostitev trošarinskih izdelkov izdati račun v dveh izvodih in en izvod hraniti. Upravičenec vloži zahtevek za vračilo plačane trošarine enkrat letno pristojnemu carinskemu organu.

4.5.2 Zakon o davku na motorna vozila – glede na izpuste CO₂

(a) Ime programa

Zakon o davku na motorna vozila:

- določa da je stopnja davka odvisna od izpusta CO₂ in vrste goriva, ki se uporablja za pogon in znaša v (%):

<u>Izpust CO₂ [g/km]</u>	<u>bencin, UNP</u>	<u>dizel</u>
od 0 do vključno 110	0,5	1
od 110 do vključno 120	1	2
od 120 do vključno 130	1,5	3
od 130 do vključno 150	3	6
od 150 do vključno 170	6	11
od 170 do vključno 190	9	15
od 190 do vključno 210	13	18
od 210 do vključno 230	18	22
od 230 do vključno 250	23	26
nad 250	28	31

- za motorna vozila z najmanj osmimi sedeži se predmetne stopnje davka znižajo za 30 %.

(b) Vključitev v program

Program je obvezen za vsa motorna vozila.

(c) Izvajanje programa

Izvajanje programa je v pristojnosti Ministrstva za finance, Davčna uprava Republike Slovenije.

(d) Razpoložljivost finančnih virov

Program opredeljuje prerazporeditev davčnih prihodkov od motornih vozil z nižjimi izpusti k tistim z višjimi tako, da posebnih finančnih sredstev za izvajanje programa ni potrebno zagotoviti.

(e) Dolgoročna varnost in zanesljivost

Zakonska ureditev programa zagotavlja dolgoročno stabilnost.

(f) Spremljanje programa

Izvajanje programa spremljajo pristojni davčni organi preko nadzora obračunavanja davkov.

(g) Podpore in tehnologije

Davčni razredi so odvisni od vrste goriva in velikosti izpustov CO₂. Dodatki k osnovnemu davku so določeni glede na izpuste po normi Euro in sicer:

- za izpuste nižje od Euro 3 se davek poveča za 10 odstotnih točk,
- pri Euro 3 se davek poveča za 5 odstotnih točk,
- pri Euro 4 se davek poveča za 2 odstotni točki,
- pri Euro 5 ni dodatka,
- pri dizelskih motornih vozilih Euro 6 se upoštevajo davčni razredi za bencin.

Posebne stopnje davka so določene tudi za dvotaktne motorje, motorna dvokolesa, trikolesa in štirikolesa.

(h) Proizvodnja energije

Ocena vplivov programa na proizvodnjo energije ni izvedena.

(i) Merila energetske učinkovitosti

Davčni razredi so odvisni od velikosti izpustov CO₂, s čimer so spodbujana energetska učinkovitejša vozila.

(j) Sedanji status programa

To je obstoječ program, ki ga ureja Zakon o davku na motorna vozila, Uradni list RS, št. 72/06 in 9/10.

(k) Bodoči status programa

Program se izvaja kontinuirano v obstoječi obliki.

(l) Trajanje programa

Program se izvaja od leta 2010 in časovno ni omejen.

(m) Upravičene velikosti sistema

Program velja za vsa motorna vozila.

(n) Kumulacija podpor

Program se lahko kombinira z vsemi možnimi programi in ukrepi za motorna vozila in promet.

(o) Regionalni/lokalni programi

Regionalni/lokalni programi ne obstajajo.

Značilnosti finančne podpore programa

(a) Vrsta finančne podpore

S programom so določeni nižji davčni razredi za manjše izpuste CO₂ in višji za večje izpuste.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Program je namenjen vsem prodajalcem in kupcem motornih vozil.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Program obračunavanja davka na motorna vozila se izvaja kontinuirano pri prodaji in nakupu motornih vozil.

4.5.3 Operativni program Razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013

Operativni program Razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013 (OP ROPI) predstavlja izvajalski dokument Republike Slovenije za obdobje 2007-2013, ki določa neposredno izhajajoče pravne obveznosti in pravice izvajanja kohezijske politike Evropske unije v Sloveniji. Skupni cilj OP ROPI je zagotoviti pogoje za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, izboljšanje kakovosti okolja in za izgradnjo ustrezne infrastrukture. Poleg ukrepov opredeljenih v OP ROPI so za področje prometa načrtovani ukrepi v Operativnem programu zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 (ki je namenjen izvrševanju obveznosti iz Kjotskega protokola) ter v Akcijskem načrtu za energetske učinkovitost za obdobje 2008 – 2016 (ki je namenjen izpolnjevanju obveznosti po Direktivi 2006/32/ES).

Cilji na področju prometa v OP ROPI temeljijo na strateških usmeritvah na področju prometa in prometne infrastrukture, ki so opredeljene s Prometno politiko Republike Slovenije.

OP ROPI opredeljuje ukrepe in s tem povezana finančna sredstva, med ukrepi so tudi ukrepi trajnostne prometne politike. AN URE povzema ukrepe iz OP ROPI za področje učinkovite rabe energije v prometu in jih dopolni z ukrepi za izboljšanje učinkovitosti vozil. OP ROPI te ukrepe opredeljuje bolj natančno na izvedbeni ravni. Ukrepi v OP ROPI, AN URE in OP TGP za področje prometa, relevantni za spodbujanje rabe in povečanje deleža OVE v prometu so naslednji:

- promocija in konkurenčnost javnega potniškega prometa (OP ROPI):
  - a. stimulatивно subvencioniranje, javnega potniškega prometa, (AN URE); pripraviti predlog sprememb akta o koncesijah za opravljanje gospodarske javne službe izvajanja javnega linijskega prevoza potnikov v notranjem prometu zlasti z vidika spodbujanja povečevanja števila potnikov (OP TGP-1); analizirati možnosti uvedbe navzkrižnega financiranja javnega potniškega prometa (OP TGP-1);
  - b. promocija, ozaveščanje in informiranje o prednostih javnega potniškega prometa, (AN URE)
  - c. povečanje dostopnosti (frekvence, točnosti, hitrosti in kakovosti linij javnega prevoza, enotna kombinirana vozovnica, uskladitev voznih redov, cenovna dostopnost), vzpostavitev intermodalnih terminalov, vzpostavitev informacijskih centrov, uvedba kordonskih cestnin in vinjet; (AN URE); nadaljevati z aktivnostmi projekta Integrirani javni potniški promet (OP TGP-1) in
  - d. fiskalni instrumenti za omejitev dostopa osebnih vozil v mestna središča, selektivne parkirnine (AN URE); v sodelovanju z mestnimi občinami do konca marca 2010 pripraviti predlog odsekov državnih cest s smernimi vozišči z dvema ali več prometnimi pasovi, kjer bi bilo smiselno, da je en prometni pas namenjen izključno za javni potniški promet (OP TGP-1);
  - e. v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor ter občinami do marca 2010 pripraviti akcijski načrt razvoja javnega potniškega prometa (OP TGP-1).
- modernizacija železniškega omrežja skladno s časovnico (OP ROPI, OP TGP-1);
- spodbujanje trajnostnega tovornega prometa;
  - a. finančne spodbude, vzpostavitev intermodalnosti in povečanje prevoza tovora po železnici, fiskalni instrumenti za cestni tovorni promet, razvoj logističnih centrov,

- pretovornih terminalov in intermodalnih vozlišč, uporaba oprtnih vlakov, vključevanje eksternih stroškov, cestnine za tovorni promet; (AN URE; OP ROPI);
- b. izdelava celovite strategije obvladovanja in gibanja tranzitnega tovarnega prometa (OP TGP-1);
- zagotovitev hitrejša gradnje in modernizacije železniške infrastrukture (OP ROPI; OP TGP-1);
  - povečanje energetske učinkovitosti cestnih motornih vozil;
    - a. predpisi o energijskem označevanju in učinkovitosti osebnih vozil (AN URE); dosledno označevanje (novih) vozil glede izpusta CO₂ (t.j. strožji nadzor glede izvajanja Pravilnika) – Ministrstvo za okolje in prostor.
    - b. sorazmerno obdavčenje cestnih motornih vozil glede na ekološki standard in energetska učinkovitost vozila (AN URE), priprava predloga cestninjenja za motorna vozila, ki bo upošteval eksterne stroške in emisije TGP; priprava sprememb predpisov o letnih dajatvah za uporabo vozil v cestnem prometu (OP TGP-1); Uvedba progresivne obdavčitve (novih) osebnih vozil, ki bo upošteval celovita okoljska merila (emisije CO₂ na prevožen km in emisijske stopnje EURO) ter uvedba okoljskih meril pri odmeri višine letne dajatve za uporabo osebnih motornih vozil v cestnem prometu – Ministrstvo za finance in Ministrstvo za promet;
    - c. priprava priročnika in obveščanje potrošnikov o varčni rabi goriv (Ministrstvo za okolje in prostor mora do marca leta 2010 pripraviti priročnik o varčni rabi goriva skladno s 5. členom Pravilnika o obveščanju potrošnikov o varčni rabi goriv in emisijah CO₂ novih osebnih vozil (Ur.l. RS, št. 86/2003, 133/2003, 41/2004-ZVO-1, 43/2004) in zagotoviti učinkovito izvajanje pravilnika o obveščanju potrošnikov o varčni rabi goriv in emisijah CO₂ novih osebnih vozil) (OP TGP);
    - d. predpisi za izvedbo zelenih javnih naročil za nakup energetska učinkovitih in okolju prijaznih vozil, (AN URE) v uredbi o zelenih javnih naročilih določiti okoljske kriterije (emisije CO₂ na prevožen km, tehnični standard – emisijske stopnje EURO) pri nakupu novih vozil v javnem sektorju (zeleni javni naročila), v zvezi s tem je potrebno pripraviti ustrezni predpis – Ministrstvo za javno upravo.
    - e. promocijske in izobraževalne aktivnosti (šola varčne vožnje idr.) (AN URE);
  - gradnja kolesarskih stez in podpornih objektov ter odstranitev ovir in promocija kolesarjenja: (finančne spodbude za gradnjo kolesarskih stez in podpornih objektov, odstranitev ovir za večjo uporabo kolesarjenja) (OP ROPI; AN URE; OP TGP-1),
  - kadrovska in organizacijska okrepitev Ministrstva za promet za izvajanje ukrepov zmanjševanja emisij TGP in trajnostne prometne politike;
  - priprava predloga za okoljsko dajatev na pogonska goriva v višini 0,02 EUR/liter, (OP TGP-1);
  - priprava programa informiranja, ozaveščanja in usposabljanja za ukrepe s področja prometa (OP TGP-1).

OP TGP opredeljuje tudi ukrepe za spodbujanje biogoriv, ki pa so v tem dokumentu obravnavani v drugih poglavjih.

(a) Vključitev v program

Na nivoju operativnega programa ni obvezna vključitev v program in sankcije za neizvajanje niso opredeljeni.

(b) Izvajanje programa

Izvajanje programov je v pristojnosti Ministrstva za promet v sodelovanju z drugimi ministrstvi za posamezne ukrepe za sektor prometa.

(c) Razpoložljivost finančnih virov

V Operativnem programu Razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013 je določen finančni načrt pravic porabe po letih ter določeni so viri financiranja po razvojnih prioritetah. V OP TGP in AN URE so finančna sredstva načrtovana, a razen tistih, ki so povzeta po OP ROPI, niso eksplicitno zagotovljena za vse planirane ukrepe v prometu.

(d) Dolgoročna varnost in zanesljivost

Cilji OP ROPI so formalno postavljeni za kratkoročno obdobje 2007 – 2013 z možnostjo revizije ukrepov za doseganje ciljev. Cilji AN URE So opredeljeni za obdobje 2008 – 2016, OP TGP pa za obdobje 2009 – 2012.

(e) Spremljanje programa

Za usmerjanje in nadziranje izvajanja OP ROPI je pristojen skupen nadzorni odbor za Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture ter Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov, ki ga ustanovi Vlada Republike Slovenije. Nadzorni odbor spremlja učinkovitost in uspešnost izvajanja operativnega programa in sprejema usmeritve za njegovo izvajanje.

Za spremljanje izvajanja OP TGP je zadolžena Služba vlade za podnebne spremembe, ki vsako leto do 1. aprila pripravi in vladi predloži v sprejem Poročilo o spremljanju izvajanja operativnega programa zmanjševanja TGP.

O izvajanju AN URE MG poroča Vladi RS, ta poroča evropski komisiji.

(f) Podpore in tehnologije

Finančni načrt operativnega programa OP ROPI določa vire financiranja po razvojnih prioritetah in sicer na področju prometa:

- Železniška infrastruktura,
- Cestna in pomorska infrastruktura,
- Prometna infrastruktura.

Aktivnosti se izvajajo preko rednih programov ministrstev in zakonodaje.

(g) Proizvodnja energije

Z razpoložljivimi sredstvi za področje okolja za ukrepe, ki zadevajo trajnostno prometno politiko, bodo do konca programskega obdobja doseženi naslednji kvantificirani cilji:

	Kazalniki	Ciljni učinki načrtovanih ukrepov
1	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	zmanjšanje za 194 kt CO ₂ ekv.
2	Prihranek končne energije	109 ktoe

Cilj Nacionalnega akcijskega načrta za energetske učinkovitost za obdobje 2008–2016 je skladno s 4. členom Direktive 2006/32/ES doseči 9-odstotni prihranek končne energije z izvedbo načrtovanih instrumentov, ki obsegajo ukrepe za učinkovito rabo energije in energetske storitve.

(h) Merila energetske učinkovitosti

(i) Sedanji status programa

Sprejeti operativni programi, ki se izvajajo preko nalog posameznih ministrstev in sprejetih zakonov, ki zadevajo promet in motorna vozila.

(j) Bodoči status programa

Operativni program je pripravljen za izvajanje v obdobju 2007-2013.

(k) Trajanje programa

Operativni program se je začel izvajati leta 2007 ter se zaključi leta 2013.

(l) Upravičene velikosti sistema

Operativni program ne omejuje velikosti upravičenih sistemov.

(m) Kumulacija podpor

Operativni program se lahko kombinira z vsemi programi s področja učinkovite rabe in pospeševanjem uporabe obnovljivih virov energije.

(n) Regionalni/lokalni programi

Regionalni/lokalni programi ne obstajajo.

Značilnosti finančne podpore programa

Operativni program je horizontalni ukrep, ki se uresničuje preko rednih nalog ministrstev.

(a) Vrsta finančne podpore

V OP ROPI predvidene finančne subvencije usmerjene v izgradnjo infrastrukture.

(b) Upravičenci do finančne podpore

Država - javna železniške infrastrukture ter občine - javni promet in kolesarska infrastruktura.

(c) Podeljevanje finančne podpore

Operativni program je horizontalni ukrep, ki se uresničuje preko rednih nalog ministrstev.

4.6 Posebni ukrepi za spodbujanje uporabe energije iz biomase

Biomasa predstavlja poleg vodne energije najpomembnejši obnovljivi vir energije v Sloveniji. Povečana raba biomase v modernih individualnih, skupinskih in industrijskih kurilnih napravah za ogrevanje, procesno toploto in proizvodnjo električne energije je za Slovenijo pomembna za izboljšanje zanesljivosti in konkurenčnosti oskrbe z energijo, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in varstvo okolja. Biomasa ima kot primarna energija pomembno vlogo tudi v sektorju prometa.

4.6.1 Oskrba z biomaso: domača in uvožena biomasa

Tabela 7 podaja oceno oskrba z biomaso, ki je dostopna na domačem trgu ter iz uvoza. Oskrba z biomaso obsega biomaso iz :

- (A) Gozdarstva -
  - (1) neposredna oskrba,
  - (2) posredna oskrba;
- (B) Kmetijstva in ribištva -
  - (1) neposredna oskrba,
  - (2) iz stranskih proizvodov/predelanih proizvodov;
- (C) Odpadkov –
  - (1) biološko razgradljivi del komunalnih trdnih odpadkov,
  - (2) biološko razgradljivi del industrijskih trdnih odpadkov,
  - (3) blato iz čistilnih naprav.

V primeru bioplina in biogoriv je opredeljena količina surovin. Podane so informacije o uvozu biogoriv.

Tabela 7 Oskrba z biomaso za leto 2006

Sektor izvora	Vrsta biomase	Količina domačih virov [m³]	Uvoženo		Izvoženo EU/ izven EU [m³]	Neto količina [m³]	Proizvodnja primarne energije [ktoe]
			EU [m³]	Izven EU [m³]			
(A) Biomasa iz gozdarstva	1. neposredna oskrba z lesno biomaso iz gozdov in drugih gozdnih površin za proizvodnjo energije	1.318.077	4.275	77.579	206.326	1.193.606	297
	Neobvezno – če so informacije na voljo						
	(a) sečnja	1.122.077	4.275	77.579	206.326	997.606	248
	(b) ostanki sečnje (vrhovi, veje, lubje, štori)						
	(c) ostanki upravljanja krajine (lesna, biomasa iz parkov, vrtov, drevoredov)						
	(d) drugo ⁵	196.000				196.000	49
		[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[ktoe]
	2. posredna oskrba z lesno biomaso za proizvodnjo energije	408.611	0	0	41.000	367.611	145
	Neobvezno – če so informacije na voljo						
	(a) ostanki iz žagarske, lesnoobdelovalne in pohištvene industrije (črni lug, žagovina)	344.880	0	0	0	344.880	131
	(b) stranski proizvodi celulozne in papirne industrije (črni lug, ...)	36.308	0	0	0	36.308	6
	(c) predelana lesna goriva	50.000			41.000	9.000	4
	(d) že uporabljen recikliran les (recikliran les za proizvodnjo energije, odpadni les iz gospodinjstev)	13.731	0	0	0	13.731	5
	(e) drugo (...)						

⁵ V sektorju izvora (d) drugo so zajeti: sečni ostanki (veje pod 7 cm premera, vrhači, panji, les iz redčenj, kjer imajo drevesa manjši prsni premer od 10 cm) ter les iz negozdnih površin (sadovnjaki, vrtovi, obmejki).

Tabela 7 Oskrba z biomaso za leto 2006 – nadaljevanje

Sektor izvora	Vrsta biomase	Količina domaćih virov	Uvoženo	Izvoženo		Neto količina	Proizvodnja primarne energije
		[m³]	EU [m³]	Izven EU [m³]	EU/ izven EU [m³]	[m³]	[ktoe]
(B) Biomasa iz kmetijstva in ribištva	1. kmetijske rastline in ribiški proizvodi, neposredno zagotovljeni za proizvodnjo energije						
	Neobvezno – če so informacije na voljo						
	(a) poljščine (žita, oljnice, sladkorna pesa, silazna koruza)						
	(b) nasadi						
	(c) hitro rastoča drevesa						
	(d) druge energetske rastline (trave)						
	(e) alge						
	(f) drugo (...)						
	2. kmetijski stranski proizvodi/predelani ostanki in ribiški stranski proizvodi za proizvodnjo energije						
	Neobvezno – če so informacije na voljo						
	(a) slama						
	(b) hlevski gnoj						
	(c) živalska maščoba						
	(d) mesna in kostna moka						
	(e) stranski proizvodi v obliki pogače (vključno z lupinami in jedrom)						
	(f) sadna biomasa (vključno z lupinami in jedrom)						
	(g) ribiški stranski proizvodi						
	(h) odpadki vinske trte, oljk, sadnih dreves						
	(i) drugo (...)						
		[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[ktoe]
(C) Biomasa iz odpadkov	1. biološko razgradljivi del komunalnih trdnih odpadkov, vključno z biološkimi odpadki in odlagališčnim plinom	6.366	0	0	0	6.366	
	2. biološko razgradljivi del industrijskih odpadkov (vključno s papirjem, kartonom, paletami)	252	0	0	0	252	0,1
	3. blato iz čistilnih naprav						

Biomasa iz gozdarstva

Pri ocenah in izračunih količin lesne biomase za proizvodnjo energije je ugotovljen problem pomanjkljive statistike rabe lesa za energetske namene v gospodinjstvih. Po analizah tokov okroglega lesa v Sloveniji, izdelanih na Gozdarskem inštitutu Slovenije v zadnjih petih letih, se ocenjuje, da se slaba četrтина okroglega lesa neposredno iz gozdov porablja v gospodinjstvih za ogrevanje in segrevanje sanitarne vode.

Tradicionalno se za ogrevanje uporabljajo predvsem drva listavcev. Rezultati različnih študij (anketiranje lastnikov gozdov) in statističnih raziskav SURS (Popis in vzorčni popisi kmetijskih gospodarstev izvedeni v za leta 2000, 2003, 2005, 2007) kažejo, da je v primeru energetske rabe drv, ki izvirajo iz poseka v gozdovih, razmerje med listavci in iglavci 90:10, ki so uporabljeni v izračunih.

Za preračun m^3 lesa v tone je pri listavcih v izračunih upoštevana vrednost za bukev, ki v drveh močno prevladuje, pri iglavcih pa za smreko. Gostoti pri vsebnosti vode $w = 20\%$ sta za listavce $0,730 \text{ t/m}^3$ in za iglavce $0,488 \text{ t/m}^3$.

Vhodni energetske vrednosti sta povzeti po SIST-TS CEN/TS 14961:2005 in preračunani za vsebnost vode 20% ($w = 20\%$).

Evidence o poseku v gozdovih so na razpolago. Ocena poseka na izvenogozdnih površinah ni neposredno vključena v nobeno statistično ali kako drugo periodično raziskavo. Po dostopnih študijah primerov izvedenih v Sloveniji se ocenjuje, da 20% lesa, ki ga za energetske namene porabijo gospodinjstva, ni del rednega poseka v gozdovih temveč predstavlja posek izven gozda (pašniki, sadovnjaki, obmejki, parkovne površine ...) ter drugo drevnino (veje pod 7 cm premera, vrhači, panji ter drevesa in grmi tanjši od 10 cm prsnega premera). Na podlagi ocen iz študij je pri izračunih upoštevano, da 20% lesa, ki se uporabi za energetske namene v gospodinjstvih ni del rednega poseka in je ta del uvrščen v kategorijo drugo.

Neto količina je izračunana po formuli:

$$\text{Neto količina} = \text{Količina domačih virov} - \text{uvoz} + \text{izvoz}$$

Iz baz podatkov SURS so za leto 2006 pri količinah uvoza in izvoza okroglega lesa za energetske namene upoštewane količine, ki so zajete pod šifro kombinirane nomenklature (KN 8): 44011000 Les za ogrevanje v okroglicah, cepanicah, vejah, butarah ali podobnih oblikah. Podatki zunanje trgovine, ki so podani v tonah, so preračunali v m^3 s pretvorbenim faktorjem $0,93 \text{ t/m}^3$ (faktor je usklajen in potrjen v okviru SURS ter implementiran v preračune uradnih podatkov). Zaradi celovitega zajema je upoštevan še uvoz in izvoz lesnega oglja, ki je preračunan v ekvivalente m^3 s pretvorbenim faktorjem $6 \text{ m}^3/\text{t}$ oglja (faktor se uporablja pri poročanjih v okviru UNECE). Proizvodnja oglja je že vključena v skupno količino poseka. Predpostavlja se, da se ves les, zajet v KN 44011000, in oglje v skladu z opisom šifer uporablja za energetske namene. Ocenjuje se, da so poročane količine izvirale iz lesa iz gozdov. Prav tako se ocenjuje, da uvoza in izvoza lesa za energetske namene v drugih podkategorijah ni.

Po uradnih podatkih (SURS, Statistični letopis 2007) je bil v letu 2006 skupni posek drv 983.560 m^3 (neto) oziroma $1.122.077 \text{ m}^3$ bruto (od tega je bilo 11% iglavcev in 89% listavcev). Pri preračunu bruto v neto je uporabljen faktorja $0,88$ za listavce in $0,85$ za iglavce. Ta količina predstavlja količino domačih virov (sečnja) od katere je odštet izvoz in prištet uvoz (preračunana v bruto s faktorjem $0,88$), kar predstavlja neto količino 997.606 m^3 .

Poleg biomase, ki izvira neposredno iz gozdov in je del rednega poseka, je na podlagi podatkov iz bilanc okroglega lesa ocenjena še količina druge drevnine ter poseka izven gozda, ki je po izračunih znašal: 196.000 m³ (količina zajema tudi odpadke iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti, ki so v statističnem spremljanju nastajanja odpadkov zajeti pod šifro odpadkov 020107: odpadki pri izkoriščanju gozdov).

Ostanki iz žagarske, lesnopredelovalne in pohištvene industrije

Vrednosti v tabeli so izračunane bilančno na podlagi skupnih količin lesnih ostankov, ki so bili porabljeni kot gorivo, v obeh primerih. Pri izračunu primarne energije je upoštevana povprečna energetska vrednost za iglavce in listavce pri w=15 % in sicer 15,9 MJ/kg.

Peleti in briketi

Pri izračuni primarne energije je bila upoštevana energetska vrednost: 16,9 MJ/kg.

Odslužen les

V Tabeli 7 so navedeni podatki o rabi odsluženega lesa v gospodinjstvih po rezultatih ankete APEGG 2002. Podatek o porabi lesa v gospodinjstvih, ki je podan v m³ (27.462 m³), je z uporabo pretvorbenega faktorja 0,5 t/m³ ocenjen na 13.731 ton. Pri izračuni primarne energije je bila upoštevana energetska vrednost: 16,7 MJ/kg.

Biomasa iz odpadkov

Pri biomasii iz odpadkov, so bila upoštevana navodila in razlage ter delitev odpadkov, ki izhaja iz Pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98 Spremembe: Uradni list RS, št. 45/00, 20/01, 13/03, 41/04-ZVO-1, 34/08) in Uredbe (EC) evropskega parlamenta 1099/08.

V letu 2006 ni bilo sežigalnih naprav za mešane komunalne odpadke, nevarni odpadki so se sežigali z namenom odstranitve v podjetjih z okoljevarstvenim dovoljenjem za tovrstno ravnanje z odpadki.

Vsebinsko so v Tabeli 7 zajeti naslednji komunalni odpadki, skladno Klasifikacijskem seznamu odpadkov (priloga Pravilnika o ravnanju z odpadki):

- **LES**

- 15 01 03 Lesena embalaža (15 Odpadna embalaža; absorbenti, čistilne krpe, filtrirna sredstva in zaščitna oblačila, ki niso navedeni drugje)
- 17 02 01 Les (17 Gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov (vključno z zemeljskimi izkopi z onesnaženih območij))
- 20 01 38 Les, ki ni naveden pod 20 01 37 (20 KOMUNALNI ODPADKI (gospodinjski in njim podobni odpadki iz trgovine, industrije in javnega sektorja), vključno z ločeno zbranimi frakcijami)
- 20 02 01 Biorazgradljivi odpadki (20 02 Odpadki z vrtov in parkov (vključno z odpadki s pokopališč))

Skupne količine odpadkov lesnih odpadkov, ki so bile sežgane kot gorivo ali odstranjene v sosežigu, so za referenčno leto znašale 205 ton.

- **PAPIR**

- 15 01 01 Papirna in kartonska embalaža (15 Odpadna embalaža; absorbenti, čistilne krpe, filtrirna sredstva in zaščitna oblačila, ki niso navedeni drugje)
- 20 01 01 Papir in karton (20 02 Ločeno zbrane frakcije) (20 KOMUNALNI ODPADKI (gospodinjski in njim podobni odpadki iz trgovine, industrije in javnega sektorja), vključno z ločeno zbranimi frakcijami)

Skupne količine odpadkov iz papirja, ki so bile sežgane kot gorivo ali odstranjene v sosežigu, so za referenčno leto znašale 47 ton.

Količine izkoriščenega nastalega metana iz odlagališč komunalnih odpadkov temeljijo na podatkih ARSO.

Po dostopnih podatkih se sežig muljev kot gorivo ni izvajal. Prav tako ni podatkov o uvozu in izvozu odpadkov z namenom proizvodnje energije.

Pri izračunu primarne energije za odpadni les, papir in karton je upoštevana energetska vrednost 16,7 GJ/t (po JWEE), pri zelenem opadu je upoštevana nižja energetska vrednost in sicer 8,3 GJ/t.

V Tabeli 7a je prikazana pričakovana poraba biomase za leti 2015 in 2020 upošteva kategorizacijo iz Tabele 7.

Tabela 7a Oskrba z domačo biomaso za leti 2015 in 2020

Sektor izvora	Vrsta biomase	2015		2020	
		Pričakovana količina domačih virov [m³]	Proizvodnja primarne energije [ktoe]	Pričakovana količina domačih virov [m³]	Proizvodnja primarne energije [ktoe]
(A) Biomasa iz gozdarstva	1. neposredna oskrba z lesno biomaso iz gozdov in drugih gozdnih površin za proizvodnjo energije	1.302.000	324	1.338.000	333
	2. posredna oskrba z lesno biomaso za proizvodnjo energije				
(B) Biomasa iz kmetijstva in ribištva	1. kmetijske rastline in ribiški proizvodi, neposredno zagotovljeni za proizvodnjo energije				
	2. kmetijski stranski proizvodi/predelani ostanki in ribiški stranski proizvodi za proizvodnjo energije				
(C) Biomasa iz odpadkov	1. biološko razgradljivi del komunalnih trdnih odpadkov, vključno z biološkimi odpadki in odlagališčnim plinom				
	2. biološko razgradljivi del industrijskih odpadkov (vključno s papirjem, kartonom, paletami)				
	3. blato iz čistilnih naprav				

Tabela 8 Raba kmetijskih zemljišč za gojenje rastlin, namenjenih proizvodnji energije, v letu 2006

Raba kmetijskih zemljišč za proizvodnjo energetskih rastlin	Površina [ha]
1. Zemljišča, namenjena hitro rastočim drevesom	0
2. Zemljišča, namenjena drugim energetskim rastlinam, kot so oljna ogrščica, trave in travne mešan, soržica, sirek, mešanica žit brez soržice, drugo	2.980*

* V letu 2006 je bilo v Sloveniji z oljno ogrščico za energetske namene posejano 1930 ha njiv (vir: AKTRP - subvencijske vloge). Silažna koruza za potrebe bioplinarn pa se je v letu 2006 pridelovala na približno 1000 ha (vir: ocena Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano).

4.6.2 Ukrepi za povečanje razpoložljive biomase

Mobilizacija novih virov biomase

(a) Degradirana zemljišča

V Sloveniji ni kmetijskih zemljišč, ki bi bila v degradirana v tem smislu, da bi bila neprimerna za pridelavo poljščin, ki se lahko uporabljajo v energetske namene.

(b) Neizkoriščena kmetijska zemljišča

V Sloveniji je po zadnjih podatkih v zaraščanju okoli 21.600 ha kmetijskih zemljišč (Vir: Evidenca dejanske rabe kmetijskih zemljišč; Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano). Večina teh zemljišč so pašniki in travniki in razpršena zemljišča, ki ne predstavljajo pomembnejšega potenciala za pridelavo poljščin v energetske namene. Razlogi za zaraščanje so predvsem ekosocialne narave. Opuščajo se predvsem zemljišča na območju neugodnih naravnih razmer.

(c) Ukrepi za uporabo neizkoriščenih njiv za energetske namene

Posebni ukrepi za uporabo neizkoriščenih njiv niso načrtovani. Do leta 2009 so bili kmetje stimulirani z dodatnim plačilom na ha za pridelavo energetskih rastlin, vendar je bilo le to z reformo Skupne kmetijske politike v letu 2010 ukinjeno. Ustrezna raba kmetijskih površin je stimulirana v okviru I. stebra Skupne kmetijske politike v obliki proizvodno nevezanih plačil na ha, ki so dodatno pogojena z upoštevanjem pravil navzkrižne skladnosti, ki določa minimalne pogoje trajnostne rabe kmetijskih zemljišč. Kmetje pa so v okviru Programa razvoja podeželja še dodatno stimulirani za upoštevanje višjih standardov gospodarjenja z zemljišči in varovanja okolja.

Predlog sprememb Zakona o kmetijskih zemljiščih vsebuje tudi določilo, ki poudarja pomen ustrezne obdelave kmetijskih zemljišč in uvaža možnost začasnega upravljanja zemljišč, ki jih lastniki ne obdelujejo.

(d) Uporaba primarnih materialov (kot je živalski gnoj) za proizvodnjo energije

Primarni materiali, kot je npr. gnoj in gnojnica, se že uporabljajo za proizvodnjo energije.

(e) Spodbujanje proizvodnje in uporabe bioplina

V okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013 so za vzpodbujanje uporabe bioplina predvideni naslednji ukrepi:

- Ukrep 121 - Posodabljanje kmetijskih gospodarstev;
V okviru tega ukrepa se vzpodbuja tudi naložbe v proizvodnjo bioplina iz organskih odpadkov.
- Ukrep 123 – Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom;
V okviru tega ukrepa se vzpodbuja tudi naložbe v opremo za pridobivanje energije iz obnovljivih virov za lastne potrebe.
- Ukrep 311 – Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti;
V okviru tega ukrepa se vzpodbuja tudi pridobivanje energije za prodajo na kmetiji iz obnovljivih virov, naložbe namenjene proizvodnji bioplina z uporabo organskih odpadkov, naložbe namenjene predelavi biomase za obnovljive vire energije, naložbe namenjene infrastrukturi za obnovljive vire energije iz biomase in drugih obnovljivih virov energije.
- Ukrep 312 – Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij.

(f) Načrtovani ukrepi so za izboljšanje metod gospodarjenja z gozdovi

Trajnostno gospodarjenje z gozdovi ima v Sloveniji dolgoletno tradicijo, podprto pa je tudi z Resolucijo o Nacionalnem gozdnem programu (cilji in usmeritve na področju rabe lesa, največji dovoljeni posek ...) in normativnimi ukrepi, izdanimi na podlagi Zakona o gozdovih (opredelitev trajnostnega gospodarjenja). Ocenjuje se, da bi se glede na merila doseganja optimalne zaloge lesa v slovenskih gozdovih lahko povečalo pridobivanje biomase iz gozdov na trajnosten način najmanj za toliko, kolikor je obstoječa količina izkoriščanja biomase iz gozdov. Ovir pri izvedbi tega ukrepa povečanja rabe naravnega obnovljivega vira je kar nekaj, izstopajoči pa sta slaba infrastruktura gozdnih cest in neurejen sistem žaganja okroglega lesa, vključno z ločevanjem slabšega lesa za uporabo v proizvodnji obnovljivih virov energije od kvalitetnega lesa, primerne za proizvodnjo izdelkov iz lesa. Izboljšanje gospodarjenja z gozdovi je prioritetni ukrep trajnostnega gospodarskega razvoja, ki temelji na gozdni biomasi kot pomembnem naravnem obnovljivem viru. Spoznanje o pomenu trajnostne rabe gozdne biomase bo predvsem spodbudilo rabo lesa v proizvodnji izdelkov, največ v gradbeništvu, in posredno dalo možnost rabe večjih količin lesa slabše kakovosti za pretvorbo v obnovljivi vir energije.

Vpliv na druge sektorje**(a) Spremljanje vpliva uporabe energije iz biomase na druge sektorje**

Povečana raba gozdne lesne biomase za namene obnovljivih virov energije se načrtuje ob povečani rabi kakovostnega lesa v proizvodnji izdelkov iz lesa. Večje pridobivanje biomase iz gozdov se načrtuje predvsem zaradi večje proizvodnje izdelkov iz lesa, kar pa bo imelo pozitiven vpliv tudi na rabo obnovljivih virov energije. Uporaba energije iz gozdne biomase bo skupaj z rabo kvalitetnega lesa v proizvodnji izdelkov iz lesa znatno pripomogla k razvoju nekaterih dejavnosti v gozdarstvu in pri obdelavi okroglega lesa na žagah. Rast rabe energije iz gozdne lesne biomase bo temeljila vzajemno na rasti drugih sektorjev, ki so vezani na izkoriščanje gozdne biomase, tako da se ne predvideva negativnih vplivov na druge sektorje, ki temeljijo na kmetijstvu in gozdarstvu. Glede na merila doseganja optimalne zaloge lesa v slovenskih gozdovih je ocenjeno največje možno povečanje letne rabe gozdne biomase na okoli 3 mio t, kar pomeni potencial, ki zadošča za dolgoročen razvoj industrije proizvodov iz lesa in energetskega sektorja, ki temelji na rabi obnovljivih virov energije, predvsem na proizvodnji tekočih biogoriv druge in tretje generacije. Za uveljavljanje priznanega ponora CO₂ zaradi gospodarjenja z gozdovi je potrebno v slovenskih gozdovih letno v povprečju za kjotsko obdobje akumulirati vsaj 1.000.000 m³ lesa (bruto), dejansko pa je na podlagi uradnih podatkov ocena akumulacije prirastka lesa 3.816.000 m³/leto (stanje 2006).

Vplivi rabe gozdne biomase za obnovljive vire energije se bodo spremljali z rednim spremljanjem proizvodnje lesnih izdelkov (SURS, vprašalnik IND-L), proizvodnje lesnih ostankov oziroma odpadkov (SURS, vprašalnik ODP), s spremljanjem odkupnih cen drv (SURS, spremljanje odkupa okroglega lesa iz gozdov v zasebni lasti), spremljanjem porabe lesne biomase v večjih energetskih objektih (SURS vprašalniki: E1-EE/L, E2 -SP/L, E3-TOP/L) in s spremljanje zunanje trgovine (izbrane šifre KN) ter zaposlenostjo in vplivi na dodano vrednost v lesni in pohištveni industriji.

(b) Vpliv razvoja drugih sektorjev na razpoložljivost biomase

Pomembna razvojna usmeritev lesne industrije je lahko v optimalno rabo lesa in učinkovito rabo energije. Posledično lahko taka usmeritev pripelje do zmanjševanja količin neonesnaženih lesnih ostankov na trgu. Količina lesnih ostankov na trgu pa se lahko bistveno zmanjša tudi v primeru, da se lesna in pohištvena industrija usmeri v proizvodnjo zelene energije (električna energija in/ali toplota). Ocenjujemo, da se bo zaradi povečevanja cen lesnih ostankov povečevala raba odsluženega lesa tudi za energetske namene.

4.7 Načrtovana uporaba statističnih prenosov med državami članicami in sodelovanje v skupnih projektih z drugimi državami članicami in tretjimi državami

4.7.1 Postopkovni vidiki

(a) Nacionalni postopki za ureditev statističnega prenosa ali skupnega projekta

Priprava izhodišč za nacionalne postopke za ureditev statističnega prenosa energije iz obnovljivih virov in sodelovanja pri skupnih projektih proizvodnje električne energije, toplote in hlada iz obnovljivih virov energije je opredeljena kot eden od ukrepov akcijskega načrta.

Na podlagi izhodišč za nacionalne postopke bo pripravljena in predložena v sprejem zakonodajna rešitev, ki bo za statistične prenose opredelila:

- pristojni organ za pripravo dogovorov o statističnih prenosih, predvidoma ministrstvo, pristojno za energijo,
- pogoje prenosa in količine energije iz obnovljivih virov, ki je predmet statističnega prenosa,
- postopek sprejetja dogovora o statističnem prenosu ter
- način sporočanja podatkov o sklenjenem dogovoru o statističnem prenosu Komisiji.

V zvezi s skupnimi projekti z drugimi državami članicami in tretjimi državami bo s sprejemom zakonodajne rešitve opredeljen:

- pristojni organ za registracijo vseh vrst skupnih projektov, ki jih dogovarjajo državne institucije ali zasebni investitorji,
- način obravnave skupnega projekta (program skupnih projektov),
- merila za sprejemljivo delitev učinkov proizvodnje električne energije in energije za ogrevanje oziroma hlajenje iz obnovljivih virov energije ter učinkov projektov uporabe obnovljivih virov energije v prometu, med državami, ki sodelujejo v skupnem projektu, in
- način obveščanja Komisije o deležu ali količini električne energije in energije za ogrevanje oziroma hlajenje iz obnovljivih virov energije ter projektov uporabe obnovljivih virov energije v prometu, proizvedene v okviru določenega skupnega projekta.

(b) Zasebni subjekti in skupni projekti

Predvideno je enakovredno zastopanje oseb zasebnega in javnega prava pri snovanju in izvajanju skupnih projektov, s tem da bodo morali vsi predlogi za skupne projekte pridobiti odobritev ministrstva, pristojnega za energijo.

(c) Merila za določanje, kdaj se uporabljajo statistični prenosi ali skupni projekti

O uporabi statističnih prenosov ali skupnih projektov bodo izdelane usmeritve v Nacionalnem energetskega programu, način odobritve ter pristojnost pa bo podrobneje opredeljena v zakonodajni rešitvi, ki bo urejala statistični prenos in skupne projekte z drugimi državami članicami in tretjimi državami.

(d) Mehanizem za vključitev drugih zainteresiranih držav članic v skupni projekt

Predvideva se, da bo v izogib dalj časa trajajočim postopkom sklenitve mednarodne pogodbe v skladu z zakonom dogovore o skupnih projektih z drugimi državami članicami sklepala Vlada Republike Slovenije, minister, pristojen za energijo, pa bo vodil postopke pred sklenitvijo dogovora. Dogovor za vključitev drugih zainteresiranih držav članic v skupni projekt bo vseboval zlasti določitev vrste projektnih dejavnosti, navedbo organov, pristojnih za odobritev skupne naložbe, in opredelitev načina sodelovanja med državama.

(e) Pripravljenost za sodelovanje v skupnih projektih v drugih državah članicah

Republika Slovenija se bo prizadevala za izboljšanje pogojev za dogovore o skupnih naložbah kot pomembnega instrumenta okoljske in energetske politike na področju obnovljivih virov energije ter razvoj le-tega v smislu zagotavljanja doseganja zastavljenih ciljev.

Z namenom doseganja potrebnih kvantitativnih ciljev rabe končne energije iz obnovljivih virov energije za ogrevanje oziroma hlajenje, električno energijo in v prometu v obdobju 2010-2020 se bo Republika Slovenija pripravila za sodelovanje v skupnih projektih v drugih državah članicah, če se izkaže, da ne bo mogla doseči zastavljenih ciljev. S tem namenom bo predlagana sprememba zakonodaje, ki bo vključevala upravljanje z učinki skupnih projektov v drugih državah članicah. Vlada Republike Slovenije bo (predvidoma) v skladu z določbami sprememb Energetskega zakona na predlog ministrstva, pristojnega za energijo sprejela program skupnih projektov. S tem programom bodo opredeljene zlasti potrebni kvalitativni cilji v okviru skupnih projektov, ki jih bo država eventualno potrebovala za izpolnitev obveznosti doseganja 25 % deleža energije iz obnovljivih virov energije v končni rabi energije do leta 2020, način njihovega doseganja v okviru skupnih projektov v drugih državah članicah in spodbude za izvedbo skupnih projektov.

V akcijskem načrtu niso načrtovane dodatne zmogljivosti za proizvodnjo toplote/hladu in električne energije iz obnovljivih virov energije v drugih državah članicah. Način izvedbe in program podpore skupnih projektov v drugih državah članicah bosta podrobneje opredeljena v okviru izvedbe ukrepov akcijskega načrta.

4.7.2 Ocenjeni presežek pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov

Podrobneje se bodo izhodišča zakonodajne rešitve za ureditev statističnega prenosa in skupnega projekta z drugimi državami članicami in tretjimi državami opredelila v novem Nacionalnem energetskega programu.

Tabela 9 podaja ocenjeni presežek in/ali primanjkljaj pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov v primerjavi z okvirno usmeritvijo, ki bi jo lahko prenesli v druge države članice ali iz njih v Slovenijo.

Tabela 9 Ocenjeni presežek in/ali primanjkljaj pri proizvodnji obnovljivih virov energije

[ktoe]	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ocenjeni presežek v napovedi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ocenjeni presežek v AN OVE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ocenjeni primanjkljaj v napovedi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ocenjeni primanjkljaj v AN OVE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.7.3 Možnosti za skupne projekte

(a) Sektorji v Sloveniji, ki so primerni za skupne projekte

Sektorji v Sloveniji, ki so primerni za skupne projekte niso opredeljeni.

(b) Tehnologije in kapacitete možnih skupnih projektov v Sloveniji

Tehnologije in kapacitete možnih skupnih projektov v Sloveniji niso opredeljene.

(c) Lokacije za skupne projekte

Lokacije skupnih projektov niso opredeljene.

(d) Možnosti za skupne projekte v drugih državah članicah ali tretjih državah

Možnosti za skupne projekte v drugih državah članicah ali tretjih državah zaenkrat niso načrtovane.

(e) Prednostne tehnologije

Prednostne tehnologije niso opredeljene.

4.7.4 Povpraševanje po energiji iz obnovljivih virov iz tuje proizvodnje

Potreben delež obnovljivih virov energije v končni rabi energije leta 2020 bo dosežen iz domačih virov.

5 Ocene učinkov

5.1 Pričakovani skupni prispevek vseh tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije

Prispevek vsake tehnologije za pridobivanje energije iz obnovljivih virov k usmeritvi in ciljem za leto 2020 v sektorjih električne energije, ogrevanja, hlajenja in prometa je ocenjen z navedbo mogočega prihodnjega scenarija. Za sektor električne energije je za posamezno tehnologijo določena pričakovana (kumulativna) nameščena zmogljivost (v MW) in letna proizvodnja (GWh). V primeru hidroenergije je ovrednoten prispevek naprav z manj kot 1 MW_e, med 1 in 10 MW_e ter nad 10 MW_e nameščene zmogljivosti. Za sončno energijo so navedeni podatki ločeno za prispevke iz fotovoltaične in koncentrirane sončne energije, pri čemer projekcija rabe upošteva omejitve za fotovoltaične proizvodne naprave OVE, postavljene na prostem, za katere se lahko izdajo odločbe o dodelitvi podpore največ do skupnega obsega nazivne električne moči teh proizvodnih naprav 5 MW_e na leto. Podatki o vetrni energiji so navedeni ločeno za kopno in morje. Pri biomasi je ovrednotena proizvodnja električne energije iz biomase v trdnem, plinastem in tekočem stanju.

Pri ocenjevanju sektorja ogrevanja in hlajenja so navedene ocene nameščene zmogljivosti in proizvodnje za tehnologije izkoriščanja geotermalne in sončne energije, toplotnih črpalk in biomase, pri čemer jo biomasa razčlenjena na biomaso v trdnem, plinastem in tekočem stanju. Ocenjen je prispevek sistemov za daljinsko ogrevanje, ki uporabljajo obnovljive vire energije.

Prispevek različnih tehnologij k cilju glede obnovljivih virov energije v sektorju prometa je predstavljen z navedbo običajnih biogoriv (bioetanola in biodizela), biogoriv iz odpadkov in ostankov, biogoriva iz neživilske celuloze ali lesne celuloze, bioplina, električne energije iz obnovljivih virov energije ter vodika iz obnovljivih virov energije, Tabela 12.

Tabela 10a Tehnologije OVE za električno energijo - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2010–2014

	2005		2010		2011		2012		2013		2014	
	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]
Hidroenergija	981	4.099	1.071	4.198	1.071	4.198	1.071	4.198	1.136	4.413	1.140	4.431
< 1 MW	108	451	118	262	118	262	118	262	120	268	120	269
1 MW – 10 MW	37	155	37	192	37	192	37	192	37	194	41	210
> 10 MW	836	3.493	916	3.744	916	3.744	916	3.744	979	3.952	979	3.952
Od tega črpanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geotermalna energija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sončna energija	0	0	12	12	17	17	22	22	27	27	32	32
Fotovoltaična	0	0	12	12	17	17	22	22	27	27	32	32
Koncentrirana sončna energija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energija plimovanja, valov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vetrna energija	0	0	2	2	2	4	2	4	8	14	8	14
Na kopnem	0	0	2	2	2	4	2	4	8	14	8	14
Na morju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa	18	114	51	298	59	344	67	415	74	457	78	482
Trdna	15	82	22	150	22	152	23	156	24	158	24	158
Bioplin	3	32	30	148	36	192	44	259	50	299	54	323
Tekoča biogoriva ⁽¹⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	999	4.213	1.136	4.510	1.149	4.563	1.162	4.639	1.245	4.912	1.258	4.959
Od tega SPTE	18	114	51	298	59	344	67	415	74	457	78	482

Tabela 10b Tehnologije OVE za električno energijo - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2015–2020

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]	[MW]	[GWh]
Hydroenergija	1.193	4.559	1.227	4.662	1.232	4.685	1.318	5.003	1.318	5.003	1.354	5.121
<i>< 1 MW</i>	120	270	120	270	120	270	120	270	120	270	120	270
<i>1 MW – 10 MW</i>	52	247	52	247	57	270	57	270	57	270	57	270
<i>> 10 MW</i>	1.021	4.042	1.055	4.145	1.055	4.145	1.141	4.463	1.141	4.463	1.176	4.581
<i>Od tega črpanje</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geotermalna energija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sončna energija	37	37	49	49	63	63	82	82	107	107	139	139
<i>Fotovoltaična</i>	37	37	49	49	63	63	82	82	107	107	139	139
<i>Koncentrirana sončna energija</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energija plimovanja, valov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vetrna energija	60	109	60	109	60	109	60	109	106	191	106	191
<i>Na kopnem</i>	60	109	60	109	60	109	60	109	106	191	106	191
Na morju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa	83	623	85	637	93	659	95	672	95	675	96	676
<i>Trdna</i>	24	272	26	282	33	300	34	309	34	309	34	309
<i>Bioplin</i>	58	351	59	355	60	360	60	363	61	366	61	367
<i>Tekoča biogoriva ⁽¹⁾</i>												
SKUPAJ	1.373	5.328	1.420	5.456	1.448	5.516	1.555	5.865	1.626	5.975	1.693	6.126
<i>Od tega SPTE</i>	83	623	85	637	93	659	95	672	95	675	96	676

Tabela 11 Tehnologije OVE za ogrevanje in hlajenje - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2010–2020

[ktoe]	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geotermalna energija	16	18	18	18	19	19	19	19	20	20	20	20
Sončna energija	3	5	6	7	8	9	10	12	15	17	19	21
Biomasa	445	415	431	447	463	479	495	501	507	513	519	526
Trdna	401	415	429	442	456	470	483	486	489	492	495	497
Bioplin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tekoča biogoriva ⁽¹⁾	43	0	2	5	7	9	12	15	18	22	25	28
Obnovljiva energija iz toplotnih črpalk	2	8	14	20	26	31	37	41	46	50	54	58
Aerotermalna	0	1	2	3	4	5	7	8	10	11	12	14
Geotermalna	0	4	9	13	17	22	26	29	31	34	36	38
Hidrotermalna	0	2	3	3	4	4	5	5	5	5	5	5
SKUPAJ	465	445	469	492	515	538	561	574	587	600	612	625
Daljinsko ogrevanje	8	17	20	24	27	30	34	36	39	42	45	48
V gospodinjstvih	329	332	343	354	365	376	387	388	389	391	392	394

Tabela 12 Tehnologije OVE v prometu - ocena skupnega prispevka zavezujočim ciljem za leto 2020 in okvirni deleži za obdobje 2010–2020

[ktoe]	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bioetanol/bio-ETBE	0,0	3,9	4,1	4,6	5,3	6,4	7,6	9,2	11,1	13,2	15,7	18,5
<i>Od tega biogoriva ⁽¹⁾ člen 21(2)</i>												
<i>Od tega uvoženo ⁽²⁾</i>												
Biodizel	0,0	36,6	38,8	43,3	50,2	59,6	71,6	86,3	103,8	124,2	147,4	173,7
<i>Od tega biogoriva ⁽¹⁾, člen 21(2)</i>												
<i>Od tega uvoženo ⁽³⁾</i>												
Vodik iz obnovljivih virov												
Obnovljiva električna energija	3,9	5,4	6,0	6,2	6,5	6,7	7,0	7,5	8,2	9,0	9,7	10,5
<i>Od tega cestni promet</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,3	0,5	0,7	0,9	1,1
<i>Od tega necestni promet</i>	3,9	5,4	6,0	6,2	6,4	6,6	6,8	7,2	7,8	8,3	8,8	9,4
Drugo (kot so bioplin, rastlinska olja, itd.)												
<i>Od tega biogoriva (1) člen 21(2)</i>												
SKUPAJ	3,9	45,9	48,9	54,1	62,1	72,7	86,2	103,1	123,1	146,3	172,8	202,7

(1) Biogoriva, ki so vključena v člen 21(2) Direktive 2009/28/ES.

(2) Od celotne količine bioetanola/bio-ETBE.

(3) Od celotne količine biodizla.

5.2 Prispevek ukrepov učinkovite rabe energije k doseganju zavezujočih ciljev za leto 2020 in usmeritve glede deležev energije iz obnovljivih virov pri električni energiji, ogrevanju in hlajenju ter prometu

Pričakovani skupni prispevek ukrepov za energetska učinkovitost in varčevanje z energijo pri doseganju zavezujočih ciljev za leto 2020 in usmeritve glede deležev energije iz obnovljivih virov pri električni energiji, ogrevanju in hlajenju ter prometu so podani v Tabeli 1, poglavje 2.

5.3 Presoja vplivov

Obstoječi in predvideni ukrepi so poleg doseganja predpisanega deleža obnovljive električne energije v končni bruto porabi ocenjeni tudi glede ekonomskih in okoljskih učinkov, predstavljenih v tabeli 13 za leto 2020. Spodbujanje obnovljivih virov električne energije na eni strani trenutno še zahteva subvencije – za zrele tehnologije dokler zunanji stroški ne bodo v celoti internalizirani ter za nove tehnologije v fazi razvoja. Na drugi strani pa ustvarja ugodne razmere za investicije, ki kratkoročno (izdelava, izgradnja in namestitve) in dolgoročno (upravljanje in vzdrževanje) zagotavljajo nova delovna mesta.

Pričakovana uporaba obnovljive električne energije predstavljena v tabeli 13 predstavlja delež energije v letu 2020 iz objektov, ki bodo izdelani od leta 2010 do 2020. Skoraj polovico proizvedene energije bodo zagotovile velike hidroelektrarne, kar znaša polovico ocenjenih investicij ter desetino subvencij za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Po deležu predvidenih investicij je s četrtinskim deležem na drugem mestu izkoriščanje sončne energije s fotovoltaike, ki v skupni proizvodnji iz novih naprav predstavlja 7,7% proizvedene energije ter ima najvišji delež zaposlitev za izdelavo, izgradnjo in namestitve.

Največji delež subvencij za pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov se bo porabilo na področju biomase, kjer bo tudi največji delež dolgoročnega zaposlovanja za upravljanje in vzdrževanje, kamor so všteta tudi delovna mesta, potrebna za pripravo goriva (lesna biomasa).

Ocena investicij in pričakovanih zaposlitev za upravljanje in vzdrževanje je narejena na podlagi metodologije referenčnih stroškov za določanje višine podpor električni energiji proizvedeni iz OVE in SPTE, razen za velike hidroelektrarne (nad 10 MW_e) kjer so investicije ocenjene na podlagi projektne dokumentacije.

Ocena novih delovnih mest na področju izdelave, izgradnje in namestitve upošteva količnike, ki jih v svojih ocenah uporablja European Renewable Energy Council (EREC) za področje OECD Evropa in zajema samo neposredne zaposlitve pri izvedbi projektov in proizvodnji naprav, ne pa tudi posrednih in induciranih zaposlitev. Ocena je izražena s količino človek-let v obdobju med letoma 2010 in 2020, potrebnih za zagotovitev predvidenih kapacitet obnovljivih virov električne

energije. V povprečju bo spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE zagotovilo zaposlitev v obsegu 18 človek let na MW_e instalirane moči, oziroma 6 človek let na GWh proizvedene električne energije, kar v naslednjih desetih letih skupaj z zaposlitvami na področju upravljanja in vzdrževanja pomeni dodatne 2,4 zaposlitve na MW_e.

Pričakovano dodatno zmanjšanje toplogrednih plinov zaradi izgradnje in uporabe novih objektov za pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov energije bo v letu 2020 predstavljalo skupno 608 kt CO₂ ekv, kar je sorazmerno predvideni proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov.

Na področju prometa je v letu 2020 pričakovano zmanjšanje toplogrednih plinov v skupni vrednosti 592 kt CO₂ ekv. Pri izračunu prihranka emisij TGP je upoštevano, da so tekoča biogoriva CO₂ nevtralna, kar pomeni, da emisij CO₂, ki se sprostijo pri njihovi rabi, ne upoštevamo. Ta metodologija je skladna z navodili IPCC⁶, po kateri se računajo evidence emisij TGP.

---

⁶ Medvladni panel za podnebne spremembe (<http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/index.html>)

Tabela 13 Ocenjeni stroški in koristi ukrepov podpor obnovljivim virom energije

Ukrep/tehnologija	Povečanje rabe obnovljivih virov energije v obdobju 2010 - 2020 [ktoe]	Stroški podpor v obdobju 2010 - 2020 [mio EUR]	Naložbe v obdobju 2010 - 2020 [mio EUR]	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (2020) [ktCO ₂ /leto]	Ustvarjena delovna mesta za obratovanje in vzdrževanje (2020) [št. d. mest]	Ustvarjena delovna mesta (izdelava, izgradnja, instalacija) (2010 - 2020) [človek let]
Električna energija	150,13	456,06	1.313,60	607,62	339	10.603
Hidroenergija	79,39	57,34	692,71	321,30	87	3.226
mHE (< 1MW)	0,71	2,39	4,41	2,85	1	36
mHE (1 - 10MW)	6,69	7,97	30,60	27,07	7	247
HE (10 - 125MW)	71,99	46,98	657,70	291,38	78	2.944
Sončna energija	11,52	90,09	311,03	46,62	40	5.487
Vetna energija	16,39	22,90	115,88	66,34	11	1.625
Geotermalna energija	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Biomasa	42,83	285,72	193,98	173,36	202	266
trdna	20,96	92,60	43,60	84,82	77	89
bioplin	21,88	193,12	150,38	88,54	125	176
Ogrevanje in hlajenje	189,28	442,06	1.801,77	435,86	246	817
Geotermalna energija	3,24	4,14	10,34	7,47	/	/
Sončna energija	17,95	32,87	469,58	41,32	/	/
Biomasa	114,62	303,85	759,63	263,93	246*	817**
trdna	86,41	303,85	759,63	198,98	246	817
bioplin	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/
tekoča biogoriva	28,20	0,00	0,00	64,94	/	/
OVE (toplotne črpalke)	53,48	101,21	562,22	123,14	/	/
aerotermalne	13,29	6,36	51,94	30,61	/	/
geotermalne	36,91	83,76	478,60	84,99	/	/
hidrotermalne	3,27	11,09	31,68	7,54	/	/
Promet	192,21	/	/	592,17	/	/
bioetanol/bio-ETBE	18,50	/	/	56,54	/	/
biodizel	173,71	/	/	535,63	/	/

* - neposredne zaposlitve; ** - posredne in inducirane zaposlitve

5.4 Priprava nacionalnega akcijskega načrta za obnovljive vire energije in spremljanje njegovega izvajanja

- a) Nacionalni akcijski načrt za obnovljive vire energije se je pripravljal sočasno s pripravo Nacionalnega energetskega programa, ki ga pripravlja po 13. členu Energetskega zakona (EZ-UPB2) (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 in 22/10) ministrstvo pristojno za energijo. Z nacionalnim energetskega programom se določajo dolgoročni razvojni cilji in usmeritve energetskih sistemov in oskrbe z energijo upoštevajo okoljske in tehnološke kriterije, razvoj javne infrastrukture in infrastrukture državnega pomena ter vzpodbude in mehanizmi za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in izvajanje ukrepov za učinkovito rabo energije. Nacionalni energetski program vsebuje cilje, usmeritve ter strategijo rabe in oskrbe z energijo, ukrepe za doseganje ciljev, perspektivne energetske bilance in oceno učinkov glede doseganja varne in zanesljive oskrbe uporabnikov z energetskega storitvami po tržnih načelih, načelih trajnostnega razvoja, ob upoštevanju njene učinkovite rabe, gospodarne izrabe obnovljivih virov energije ter pogojev varovanja okolja. Nacionalni energetski program sprejme državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade Republike Slovenije.

Nacionalni akcijski načrt za obnovljive vire energije je uporabil vse strokovne podlage pri pripravi Nacionalnega energetskega programa in je njegov sestavni del. Nov Nacionalni energetski program bo predložen v sprejem državnemu zboru Republike Slovenije v letošnjem letu. Pri njegovi izdelavi so bili upoštevani tudi do sedaj izdelani lokalni energetski koncepti, ki jih izdelujejo za svoj nadaljnji razvoj lokalne skupnosti.

- b) Z dodelavo lokalnih energetskih konceptov je načrtovano oblikovanje lokalnih strategij za izrabo obnovljivih virov energije. Predvsem bo poudarek v sektorju ogrevanja kjer želimo izrabiti prednosti ogrevanja v sistemih daljinskega ogrevanja na lesno biomaso.
- c) Osnutek nacionalnega akcijskega načrta je bil predstavljen na javni energetske konferenci v mesecu aprilu leta 2010. V mesecu maju leta 2010 je bil objavljen na spletnem portalu Ministrstva za gospodarstvo. Komentarje smo ovrednotili in jih po presoji vključili v Nacionalni akcijski načrt za obnovljive vire energije. Javno posvetovanje se bo nadaljevalo tudi ob javni razgrnitvi Nacionalnega energetskega programa, saj je akcijski načrt del slednjega. Pri pripravi AN OVE je bilo vzpostavljeno aktivno sodelovanje z IEE projektom RE-Shaping.
- d) Nacionalna kontaktna točka za spremljanje nacionalnega načrta za obnovljive vire energije je ministrstvo pristojno za energijo.
- e) Ministrstvo pristojno za energijo je pristojno za spremljanje izvajanja nacionalnega akcijskega načrta za obnovljive vire energije. Ministrstvo enkrat na leto poroča Vladi Republike Slovenije o izvajanju in učinkih načrta.

Za oceno doseganja zastavljenih letnih ciljev iz nacionalnega akcijskega načrta bodo uporabljeni kazalci skladni z mednarodno metodologijo, predpisano za poročanje v mednarodnih sporazumih oz. na ravni EU.

Obvezni kazalci za spremljanje izvajanja nacionalnega akcijskega načrta za obnovljive vire energije so:

- delež obnovljivih virov energije v rabi končne energije v posameznem letu,
- delež obnovljivih virov energije v rabi energije v sektorju ogrevanja in hlajenja v posameznem letu,
- delež obnovljivih virov energije v rabi energije v sektorju električne energije v posameznem letu,
- delež obnovljivih virov energije v rabi energije v sektorju prometa v posameznem letu,
- celotna letna poraba energije v sektorju ogrevanja in hlajenja,
- celotna letna poraba energije v sektorju električne energije,
- celotna letna poraba energije v sektorju prometa,
- letno porabljen sredstva za spodbujanje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.

Ključni kazalci za spremljanje izvajanja nacionalnega akcijskega načrta za obnovljive vire energije

Cilj	Kazalec	Enota
Doseganje 25-odstotnega ciljnega deleža OVE po Direktivi 2009/28/ES	Delež OVE Delež proizvodnje električne energije iz OVE Delež proizvodnje toplote iz OVE Delež OVE v prometu Delež OVE v prometu	% % % % %
Doseganje 10-odstotnega ciljnega deleža OVE v prometu po Direktivi 2009/28/ES		
Doseganje zadanega ciljnega deleža OVE v proizvodnji toplote po akcijskem načrtu	Geotermalna energija Toplotne črpalke Sončna energija Biomasa	ktoe ktoe ktoe ktoe
Doseganje zadanega ciljnega deleža OVE v proizvodnji električne energije po akcijskem načrtu	Hidroenergija Geotermalna energija Sončna energija Vetrna energija Biomasa	GWh GWh GWh GWh GWh
Doseganje zadanega ciljnega deleža OVE v prometu po akcijskem načrtu	Bioetanol Biodizel Vodik Električna energija Rastlinska olja	ktoe ktoe ktoe ktoe ktoe
Učinkovitost porabe javnih sredstev za spodbujanje OVE	Specifičen strošek spodbude na proizvedeno energijo iz OVE Finančni vzvod (razmerje med javnimi sredstvi in investicijo) Realizirane investicije	EUR/MWh/leto 1 mio EUR
Učinkovitost postopkov	število zamud povprečna dolžina zamud, nerešeni postopki število rešenih postopkov	št. meseci/št. št. št./leto

PRILOGE

Priloga 1

5.5 Določanje cen zagotovljenega odkupa električne energije

Cene zagotovljenega odkupa so glede na uporabljeni obnovljivi vir energije in velikostni razred proizvodne naprave enake referenčnim stroškom in so sestavljene iz dveh delov:

1. **nespremenljivi del cene zagotovljenega odkupa** je enak nespremenljivemu delu referenčnih stroškov in se ne spreminja ves čas trajanja pogodbe o zagotovljenem odkupu;
2. **spremenljivi del cene zagotovljenega odkupa** je enak spremenljivemu delu referenčnih stroškov, če je ta določen, in se letno ali tudi pogosteje usklajuje po objavi referenčnih cen goriva.

Za proizvodne enote OVE, za katere spremenljivi del cene zagotovljenega odkupa ni določen, se navaja samo cena zagotovljenega odkupa.

Cene zagotovljenega odkupa električne energije v pogodbah o zagotovljenem odkupu

1 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – hidroenergija

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	105,47
mala (< 1 MW)	92,61
srednja (do 5 MW)	82,34

2 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – vetrna energija

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	95,38
mala (< 1 MW)	
srednja (do 5 MW)	

3 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – sončna energija

3.1 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so postavljene na stavbah ali gradbenih konstrukcijah

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]	
	Na stavbah ali gradbenih konstrukcijah	Sestavni del ovoja zgradbe oziroma elementov zgradbe ¹
mikro (< 50 kW)	415,46	477,78
mala (< 1 MW)	380,02	437,03
srednja (do 5 MW)	315,36	362,67

¹ Proizvodna naprava OVE, kot določa drugi odstavek 14. člena uredbe.

3.2 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so zgrajene kot samostojni objekti¹

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	390,42
mala (< 1 MW)	359,71
srednja (do 5 MW)	289,98

¹ Samostojni objekti iz razreda 2302 v skladu s predpisom, ki ureja enotno klasifikacijo objektov.

4 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – geotermalna energija

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	152,47
mala (< 1 MW)	
srednja (do 5 MW)	

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 30 % vhodne geotermalne energije, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore za to proizvodno napravo OVE.

5 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE na lesno biomaso, pri katerih lesna biomasa pomeni več kot 90 % dovedene primarne energije goriva

Velikostni razred proizvodne naprave	Nespremenljivi del cene zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]	Spremenljivi del cene zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	1	1	1
mala (< 1 MW)	161,95	62,40	224,35
srednja (do 5 MW)	115,52	51,92	167,43

¹ Določi se za vsak posamezen primer posebej enako kot za naprave iz drugega odstavka 3. člena uredbe.

6 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – bioplin

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 15 % vhodne energije bioplina, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore za to proizvodno napravo OVE. Toplota iz bioplinarne, ki se porabi za pridobivanje bioplina, se ne šteje za koristno toploto.

Če gnoj in gnojevka letno pomenita prostorninsko več kot 30 % substrata za pridobivanje bioplina, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore za to proizvodno napravo OVE. Če gnoj in gnojevka letno pomenita prostorninsko več kot 70 % substrata za pridobivanje bioplina, je proizvodna naprava OVE z nazivno električno močjo do 200 kW upravičena do izplačila dodatka v višini 20 % obratovalne podpore za to proizvodno napravo OVE.

6.1 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE na bioplin, proizveden iz biomase

Velikostni razred proizvodne naprave	Nespremenljivi del cene zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]	Spremenljivi del cene zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	118,72	41,33	160,05
mala (< 1 MW)	111,75	44,00	155,76
srednja (do 5 MW)	96,18	44,59	140,77

6.2 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE na bioplin, proizveden iz biološko razgradljivih odpadkov

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	139,23
mala (< 1 MW)	
srednja (do 5 MW)	129,15

7 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – plin iz blata čistilnih naprav odpadnih vod

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	85,84
mala (< 1 MW)	74,42
srednja (do 5 MW)	66,09

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 15 % vhodne energije plina iz blata čistilne naprave odpadnih vod, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore za to proizvodno napravo OVE. Toplota, ki se porabi za pridobivanje plina, se ne šteje za koristno toploto.

8 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – odlagališčni plin

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	99,33
mala (< 1 MW)	67,47
srednja (do 5 MW)	61,67

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 15 % vhodne energije odlagališčnega plina, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore za to proizvodno napravo OVE.

9 Cene zagotovljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE – biološko razgradljivi odpadki

Velikostni razred proizvodne naprave	Cena zagotovljenega odkupa [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	/
mala (< 1 MW)	77,44
srednja (do 5 MW)	74,34

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 30 % vhodne energije biološko razgradljivih odpadkov, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore za to napravo OVE.

Priloga 2

5.6 Določanje višine obratovalnih podpor za električno energijo

Višina obratovalne podpore

Obratovalne podpore se določijo tako, da se od skupnih referenčnih stroškov za proizvodno napravo OVE in velikostni razred iz priloge I, ki se letno ali pogostejše usklajujejo glede na referenčne stroške energentov, odšteje cena, ki jo lahko električna energija iz proizvodne naprave OVE doseže na trgu z električno energijo.

Višino obratovalne podpore v EUR/MWh določa enačba:

$$\text{obratovalna podpora (leto } i) = \text{referenčni stroški (leto } i) - \text{referenčna cena el. energije (leto } i) \times B$$

Referenčna cena električne energije je pričakovana tržna cena električne energije iz napovedi Agencije za energijo o referenčnih tržnih cenah energije.

Faktor B izraža značilnosti obratovanja posameznih vrst proizvodnih naprav OVE ter s tem kakovost proizvedene električne energije in tržno moč, ki vplivata na doseženo ceno električne energije iz teh proizvodnih naprav na trgu z električno energijo.

Izjemoma je obratovalna podpora za proizvodne naprave OVE na lesno biomaso v sosežigu z energenti fosilnega izvora, pri katerem biomasa pomeni manj kot 5 % celotne dovedene primarne energije, enaka določenim referenčnim stroškom.

Faktor B za velikostne razrede proizvodnih naprav OVE

VELIKOSTNI RAZRED	HIDRO-ENERGIJA	VETER	SONČNA ENERGIJA	GEOTERMALNA ENERGIJA	BIOMASA	BIOPLIN	PLIN IZ BLATA ČISTILNIH NAPRAV	ODLAGALIŠČNI PLIN	BIOLOŠKO RAZGRADLJIVI ODPADKI
MIKRO (< 50 kW)	0,86	0,80	0,88	0,92	0,88	0,88	0,92	0,92	0,92
MALA (< 1 MW)	0,86	0,80	0,88	0,92	0,91	0,91	0,92	0,92	0,92
SREDNJA (DO 10 MW)	0,90	0,80	0,91	0,92	0,92	0,92	0,92	0,92	0,92
VELIKA (DO 125 MW)	0,90	0,86	1	0,92	0,92	1	1	1	0,92

1 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – hidroenergija

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	49,57
mala (< 1 MW)	36,71
srednja (do 10 MW)	23,84
velika (do 125 MW)	18,07

2 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – vetrna energija

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	43,38
mala (< 1 MW)	
srednja (do 10 MW)	
velika (do 125 MW)	30,84

3 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – sončna energija**3.1 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so postavljene na stavbah ali gradbenih konstrukcijah**

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]	
	Na stavbah ali gradbenih konstrukcijah	Sestavni del ovoja zgradbe oziroma elementov zgradbe ⁽¹⁾
mikro (< 50 kW)	358,26	420,58
mala (< 1 MW)	322,82	379,83
srednja (do 10 MW)	256,21	303,52
velika (do 125 MW)	215,71	257,82

¹ Proizvodna naprava OVE, kot določa drugi odstavek 14. člena uredbe.

3.2 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so zgrajene kot samostojni objekti¹

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	333,22
mala (< 1 MW)	302,51
srednja (do 10 MW)	230,83
velika (do 125 MW)	204,22

¹ Samostojni objekti iz razreda 2302 v skladu s predpisom, ki ureja enotno klasifikacijo objektov.

4 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – geotermalna energija

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	1
mala (< 1 MW)	92,67
srednja (do 10 MW)	
velika (do 125 MW)	1

¹ Določi se za vsak posamezen primer posebej enako kot za naprave iz drugega odstavka 3. člena uredbe.

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 30 % vhodne geotermalne energije, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore.

5 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – biomasa

5.1 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na lesno biomaso, pri katerih lesna biomasa pomeni več kot 90 % dovedene primarne energije goriva

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	1
mala (< 1 MW)	165,20
srednja (do 10 MW)	107,63
velika (do 125 MW)	1

¹ Določi se za vsak posamezen primer posebej enako kot za naprave iz drugega odstavka 3. člena uredbe.

5.2 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na lesno biomaso v sosežigu z energenti fosilnega izvora, pri katerem lesna biomasa pomeni več kot 5 % dovedene energije goriva

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	42,74
mala (< 1 MW)	
srednja (do 10 MW)	
velika (do 125 MW)	1

¹ Določi se za vsak posamezen primer posebej enako kot za naprave iz drugega odstavka 3. člena uredbe.

5.3 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na lesno biomaso v sosežigu z energenti fosilnega izvora, pri katerem lesna biomasa pomeni manj kot 5 % dovedene energije goriva

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	26,40
mala (< 1 MW)	
srednja (do 10 MW)	
velika (do 125 MW)	

6 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – bioplin

6.1 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na bioplin, proizveden iz biomase

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	102,85
mala (< 1 MW)	96,61
srednja (do 10 MW)	80,97
velika (do 125 MW)	/

6.2 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na bioplin, proizveden iz biološko razgradljivih odpadkov

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	/
mala (< 1 MW)	80,08
srednja (do 10 MW)	69,35
velika (do 125 MW)	/

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 15 % vhodne energije bioplina, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore. Toplota iz bioplinarne, ki se porabi za pridobivanje bioplina, se ne šteje za koristno toploto.

Če gnoj in gnojevka letno pomenita prostorninsko več kot 30 % substrata za pridobivanje bioplina, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore.

Če gnoj in gnojevka letno pomenita prostorninsko več kot 70 % substrata za pridobivanje bioplina, je proizvodna naprava OVE z nazivno električno močjo do 200 kW upravičena do izplačila dodatka v višini 20 % obratovalne podpore.

7 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – plin iz blata čistilnih naprav odpadnih vod

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	26,04
mala (< 1 MW)	14,62
srednja (do 10 MW)	6,94
velika (do 125 MW)	/

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 15 % vhodne energije plina iz blata čistilnih naprav odpadnih vod, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore.

8 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – odlagališčni plin

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	39,53
mala (< 1 MW)	7,67
srednja (do 10 MW)	2,52
velika (do 125 MW)	/

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 15 % vhodne energije odlagališčnega plina, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore.

9 Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE – biološko razgradljivi odpadki

Velikostni razred proizvodne naprave	Obratovalna podpora [EUR/MWh]
mikro (< 50 kW)	/
mala (< 1 MW)	17,64
srednja (do 10 MW)	14,54
velika (do 125 MW)	/

Če se letno koristno izrabi toplota v obsegu več kot 30 % vhodne energije biološko razgradljivih odpadkov, je proizvodna naprava OVE upravičena do izplačila dodatka v višini 10 % obratovalne podpore.